

Vasárnapi szám 20 fill.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIYATAL ES NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EYENTE 26 PENGŐ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLER

XIV. ÉVFOLYAM, 131. SZÁM.

Debrecen, 1937 június 13 vasárnap

ÁRA: 20 FILLER.

Szociális tartalmat az iskolapolitikába

Vége az iskolának, örvendez a gyermekesereg. A kifejezés nem éppen megfelelő, mert hisz nem az iskolának, csak az iskolai éveknek van vége. Mindenesetre boldog két és fél hónap következik a mindenrendű és rangú tanulmányokra, a nagy vakáció ideje.

Boldog a kis elemista, boldog a polgárista, a gimnázista. A nyári hónapokban, különösen, ha bizonyítványa azzal végződik, hogy felsőbb osztályba léphet, a gondtalan szórakozásnak adhatja magát. Festben felfrissülhet és megedzheti magát a következő iskolai évre, melyben egy-fokkal nagyobb feladatok várnak rá.

Az iskola kibocsátja vidám rajta, a szülők számára pedig új gond kezdődik a nagyobb fiúknál. A szegény néposztályban ilyenkor, ha a fiú elvégezte az elemi iskolát, az a gond, hogy adja a fiút, adja-e középiskolába, polgáriba. Ha a fiú végigjárta a négy középiskolai osztályt, még a kisebb polgári existenciáknál is nagy tépelődésbe kerül, mit csináljanak a fiúval: taníttassák tovább. Ha érettségit tett a fiú, akkor pedig felmerül a kérdés: no, most már mi lesz. Az egyetemi oktatást sok szülő nem bírja, de meg ha bírja is, vajjon érdemes-e? Az egész vonalon töprengést, gondot vet fel az iskolai év vége. Hány álmatlan éjszakát okoz a szegény szülőknek a gyermekek sorsa, jövője a mai időkben. Mennyi kérdőjel mered eléjük, mennyi bizonytalanság, kétség, nehéz számítás és keserű gond!

Sok szó esett mostanában az iskolai reformról, elsősorban a középiskolai oktatás korszerű átalakításáról. Egyet azonban nem hallunk túlságosan kihangsúlyozni: a középiskolai tanítás szociális oldalát. Sokan talán túlságosan mondják, de mi bátran és a szociális igazság tudatában felvetjük azt a kívánságot, hogy a középiskolai négy osztályig ingyenessé kell tenni az oktatást. Valamikor a kötelező és ingyenes elemi iskolai oktatás bevezetése nagyban emelte a magyarság kultúrfokát és mert az elemi iskolai oktatás ingyenes és még az utóbbi évtizedekben is csak egészen minimális kiadással jár a szülők számára, ebben a tekintetben nem is merül fel kívánivaló. De manapság négy elemi iskolai osztály elvégzése nem jelent semmit, hiszen a legtöbb iparágban is megkérinák már a négy középiskolát, tehát meg kell adni a tehetséget a legszegényebb néposztály gyermekeinek is, hogy az iskolai képzettségnek a legminimálisabb fokát elérhessék. A kérdés könnyen megoldható különösen a polgári iskolákon keresztül, de természetesen csak állami beavatkozás és segítség révén.

Gróf Bethlen István körvonalozza mit kíván Magyarország a Népszövetségtől

A kisebbség védelem biztosítását, a 19 szakasz életrehívását, a katonai szuverenitás elismerését

A Hungarian Quarterly legújabb száma Magyarország és a népszövetségi reform cím alatt érdekes cikkeket közöl gróf Bethlen István tollából.

Győzők és legyőzöttek — írja gróf Bethlen István —, noha különböző okokból, egyaránt esalódtak a Nemzetek Szövetségében és annak reformját szükségesnek tartják.

A két szembenálló erőcsoport közti kompromisszum nélkül megoldás alig lesz található. Nemesak a szembenálló felek közötti erőviszonyoknak kell megváltozniuk, hanem egy olyan atmoszférának is létre kell jönnie, amelyben egy népszövetségi reform keresztülvihető.

Először szükségtelen a népszövetségi alapokmány szövegének megváltoztatása. Elsősorban a fenn-

álló népszövetségi eljárási nehézségeket és visszaéléseket kell megszüntetni. Magyarországon elcseszedést kellett, hogy a békes változást lehetővé tenni hivatott 19. szakasz alkalmazhatóságát tette iránt Genében semmi sem történt. Még inkább okot szolgáltat Magyarországnak panaszra az, hogy a kisebbségi petíciók elintézésében a Nemzetek Szövetsége teljesen esőt mondott. A kisebbségi petíciókat mint politikai vitákat kezelik, ahelyett, hogy mint egyszerű jogi eljárási kérdést minden esetben gondos figyelemre méltatnák.

A kisebbségi panaszok elbírására hivatott Hármastanács minden indoklás nélkül dobhatja a petíciókat a papírkosárba s hogy ezzel a jogával élt is, bizonyítja az, hogy 1935-ig benyújtott 458 kisebbségi petíció közül csak 7 került a

tanács elé.

Ugyancsak méltánytalannak tartja Magyarország, hogy a népszövetségi tanácsban nem kapott helyet, aminek pedig kisebbségi védelem szempontjából döntő fontossága volna.

Nem kívánja tehát Magyarország az alapokmány szövegének megváltoztatását, hanem csak az annak alapjául szolgáló nagy elvek becsületes keresztülvitelét. Kívánja a kisebbségvédelem biztosítását, a békes fejlődést lehetővé tenni 19. szakasz életrehívását és végül katonai szuverenitásának az alapokmány 8. szakasza értelmében jogos elismerését. A Népszövetség szellemének ilyen irányban való megreformálásában Magyarország ösztönül hajlandó közreműködni.

Retteg a vörös cár

Kivégezték a halálraítélt nyolc szovjet tábornokot Nagy izgalom és nyugtalanság Moszkvában

London, június 12. Moszkvából egyre izgalmasabb hírek érkeznek. Pénteken késő éjszaka a Tuchacevszkij perben meghozta az ítéletet a néptörvényszék, olyat, amilyent Stalin akart, halálos ítéletet, de a vörös cár mégsem nyugodt. Állandóan attól retteg, hogy torradalom tör ki ellene, ezért a Kremlbe zárkozott, melyet változtatott, állig fellegyvert csapatok őriznek. Stalin nem mer az ucára menni, megkevesébe vonatra ülni, ezért nem ment el az anyja temetésére sem Tiflisbe. Moszkvában végsőkig fokozódott a nyugtalanság. Egyik rémhír a másikat követi. Azt hiszik, hogy a nyolc

tábornok kivégzése nem marad hatás nélkül a vörös hadseregre.

Moszkva, június 12. Hivatalosan megerősítik, hogy mind a 8 szovjet tábornokot, akiket a szovjet unió legfőbb bíróságának külön katonai törvényszéke halálra ítélt, szombaton kivégezték.

A hivatalos közlés szerint a tárgyalás során megállapították, hogy a vádlottak katonai kémszolgálatot végeztek egy külállam javára, amely Szovjetországgal szemben barátságtalan politikát folytat. Az illető állam katonai köreinek rendszeres kémjelentéseket szolgáltatott ki és szándékuk akna munkát végeztek, hogy aláássák a

vöröshadsereg erejét. Mozgalmukkal a szovjetállam ellen irányuló katonai támadás esetére a vörös hadsereg vereségét készítették elő.

ASSZONYOK SZEREPE A BÜNERBEN

A Daily Mail részleteket közöl a bünger előzményeiről. Tuchacevszkij igen nagy népszerűségnek örvendett az orosz nép körében és e népszerűségét nem utolsó sorban a nőknek köszönhette, akiknek társaságában minden szabad percét töltötte.

A tábornagy bukasát is nagy számu szeretőinek egyike idézte

A probléma több részre tagozódik. Az előbbi áll a városi lakosságra, míg a mezőgazdasági lakosság gyermekei számára ugyancsak ingyenessé kellene tenni a kiépítendő középiskolai mezőgazdasági oktatás alsóbb osztályait, a legszegényebb falusi lakosság számára pedig a bevezetendő nyolcosztályos elemi oktatást.

Ime, nagy általánosságban felvázolva a tanügy terén is volna

szociális teendő és az idők szellemében végrehajtandó célkitűzés. Szinte halljuk az ellenvétést, hogy az állam pénzügyi helyzete nem teszi lehetővé az ilyen reformot. Ezzel az ellenvétéssel szemben pedig nyugomban szembeállítható: legalább átmenetileg mári lehetne olyan intézkedéseket életbeléptetni, hogy a szegény szülőknek az elemi iskolát teljes bizonyítvánnyal végző gyermekei teljes tanulmány-

vezményt kapjanak a középiskolákban, vagy polgári iskolákban. Hisz folyton hallunk a magyar tehetségek felkarolásáról. Hány lehetőség kallódik el, hogy már az indulásnál nemesenek meg az anyagi lehetőségek.

Ismételjük a kívánságot: szociális tartalmat az iskolapolitikában is!

elő, aki eláult a GPU-nak. Ez a nő, aki egyébként a tábornagy egyik munkatársnője volt, hír szerint főnökeivel együtt a külföldi kémszolgálat számára dolgozott. A titkos rendőrség már régebben megfigyelés alatt tartotta a fel-fűnően szép nőt, aki letartóztatása után teljes és töredelmes beismerő vallomást tett és így megkönnyítette a GPU további nyomozását. Tuchacevszkij bizalmas munkatársnője nemcsak a kémszolgálatra vonatkozólag tett részletes vallomást, hanem felfedte a Sztalin ellen irányuló katonai összeesküvés tervét is.

A tábornagy és társai ugyanis

meg akarták buktatni Sztalint és a vörös hadsereg vezetését teljesen kezükbe szeretnék volna venni. Tuchacevszkij lett volna az orosz polgári köztársaság elnöke.

A tárgyalás során drámai jelenetekre került a sor, mikor a bíróság elnöke Tuchacevszkij és Putna feleségeit hallgatta ki. Mindketten saját férjeik ellen vallottak, azonban mindketten arra kérték a bíróságot, hogy a szovjet ne büntesse meg az apák bűneiért gyermekeiket. Közölték a bírósággal, hogy mindketten levelet intéztek Sztalinhoz, amelyben elítélték férjeik üzelmeit. A két feleség egyébként árulással vádolta férjét.

Kánya és Neurath külügyminiszterek pohárköszöntői a német-magyar barátságról

Neurath hangoztatta, hogy a német nép és kormánya a magyar nemzetet küzdelmében és törekvései ben teljes rokonszenvvel kíséri

Budapest, június 12. Báró Neurath német külügyminiszter pénteken Budapetre érkezett, szombaton délelőtt megkoszorúzza a hősök emlékművét, majd Gömbös Gyula sírját. Tizenegy órakor a külügyminisztériumba hajtatott, meglátogatta Kánya külügyminisztert, kivel félóraig tanácskozott, azután együttesen átmentek Darányi miniszterelnökhöz, hol egy óra hosszáig volt megbeszélés. Ezek a tanácskozások felölelik mindazokat a politikai kérdéseket, melyek Magyarországot és Németországot kölcsönösen érintik.

Délben díszbéd volt a német követségen, ahol a megbeszélések folytatódottak, este pedig Kánya külügyminiszter adott dinert báró Neurath tiszteletére.

Kánya külügyminiszter lelkes hangú pohárköszöntőt mondott, melyben hangoztatta: most történelem elsőjében, hogy a német külpolitika felelős vezetője a magyar kormánytól hivatalos látogatást tesz. Majd rámutatott azokra a kötelezőkre, melyek a két országot a multban összefűzték. Most is a szabad és békés fejlődésért folytatott küzdelemben barátsággal és bizalommal állunk egymás mellett. A

régtől bevált barátság — úgymond — változatlanul fennáll továbbra is. A közös barátainkkal — Olaszországgal és Ausztriával — való együttműködésre támaszkodva tovább is együtt fogunk munkálkodni Közép-Európának és országainknak békés fejlődéséért.

Neurath báró külügyminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy látogatása bizonyítéka annak a régi fegyverszünetben kipróbált új barátságának, amely Németország és Magyarország között fennáll. A német nép és kormánya a magyar nemzetet küzdelmében és törekvéseiben teljes rokonszenvvel kíséri. A bizalomteljes együttműködés biztosítékot nyújt a békés továbbfejlődés szellemében minden egészséges lehetőség kifejtésére Közép-Európában annak végleges megbékülése céljából.

Neurath külügyminiszter Darányi miniszterelnöknek és Kánya külügyminiszternek Hitler vezér és kancellár megbízásából átnyújtotta a német sasrend nagykeresztjét.

Neurath báró vasárnap Kenderesre megy, ahol Horthy Miklós kormányzó kihallgatáson fogadja.

AZ OLASZ KIRÁLYI ÉS CSÁSZARI PÁR KÖSZÖNETE A DEBRECENI ROTARY CLUBNAK

A debreceni Rotary Club a baráti olasz nemzet felséges uralkodó párját, minthogy Viktor Emlánuel öfelsége az olaszországi Rotary körzet tiszteletbeli elnöke, budapesti látogatása alkalmából meleg hangú sürgönyben üdvözölte. A klub elnöke most Vinczi gróf budapesti olasz követtől a következő levelet kapta:

Olasz Követség.

6774/Cer. C. C.

Budapest, 1937 június 5.

Bártfafürdő.

Vérszegények, gyermekeknek, ideális gyógyfürdő. Szénsavas, vasasvíz, fenyőerdő, strand, inhalatorium. 2 pengős fürdővizum. — 66%-os vasúti kedvezmény. — Pengőlefedezés ellenében nyugodt nyaralás.

Érdeklődni

Lord uridivatnál, Piac ucca 42

Igen tisztelt Elnök Úr! A király és császár, valamint a királyné és császárné öfelségeik megkapták a debreceni Rotary Club üdvözlő táviratát, melyet öfelségeik budapesti látogatása alkalmából szívesek voltak hozzájuk intézni.

Kedves figyelmükért, melyet öfelségeik igen nagyra értékelték, megbízattam, hogy a Felsőgek köszönését kifejezzem.

Fogadja, igen tisztelt Elnök Úr, legőszintebb nagyrabecsülésem kifejezését.

Gróf Vinczi s. k.

SZÉLL BELÜGYMINISZTER EGYEDÜLI JELÖLT A SALGÓTARJÁNI KERÜLETBEN

A salgótarjáni választókerületben szombat déli 1 óráig kellett benyújtani az ajánlásokat. A kitűzött időpontig egyedül Széll József belügyminiszter adta be ajánlásait s így a belügyminisztert máris Salgótarján megválasztott képviselőjének lehet tekinteni. A választás napját június 20-ra tűzték ki, ekkor azonban már csak a mandátum átadására fog sor kerülni.

Széll belügyminiszter egyébként szombat délután Vajay Károly miniszteri tanácsos kíséretében elutazott a salgótarjáni kerületbe, ott tölti a vasárnapot is.

Vége a júniusi kánikulának

Az ország több részén zivatarok voltak. — A zivatarosna egész Debrecenig hatolt kelet felé. — Itt is lehült a levegő

Az ország nyugati felében szombaton már megszűnt a kánikulai hőség. A Dunántúl déli részeire már hajnalban elérkezett a borulás és több helyen kiadós eső volt. Ugyancsak esett Budapesten és a Duna-Tisza közén. Bonyhádon pusztító vihar formájában következett be az időváltozás. Hatalmas felhőszakadás, orkányszerű szél, jégvihar pusztított. A jég tönkverte a határt, az itéletidő a községben is nagy károkat okozott.

A Tiszántúlon még szombaton is változatlanul tartott a hőség. Debrecenben még délután is 34 fokot mértek, 10 fok differencia volt a budapesti és debreceni hőmérséklet között. Estére Debrecenben is lehült valamennyire a levegő, délután még felhők mutatkoztak, de éjszakára már újra csillagos volt az ég. Remélhetőleg vasárnap, vagy hétfőn a Tiszántúl is kap

esőt, ami nagyon elkélne, mert súlyos katasztrófával fenyegeti a termést a szárazság. Ejjelnyuban nyugat felől borulás keletkezett és a levegő erősen lehült.

A Meteorológiai Intézet jelenti szombat este: Hazánkban az éjjeli folyamán a Dunántúlon kialakult zivatarok a délutáni órákban egész a Mátraig és Debrecenig hatoltak kelet felé. A hőmérséklet különösen az ország déli részein csökkent erősen, Pécs, Baja és Szeged között csak 26—28 fokot ért el. Az ország nyugati és középső részein még mindig volt 30—32 fokig terjedő hőmérséklet. Keleten azonban a rendellenes hőség még tovább tartott és Debrecen ismét 36 fokot jelentett.

Prognózis: Délnyugati, nyugati szél, több helyen záporosó, zivatar. A meleg nyugat felől tovább mérséklődik.

Minden termény megsínylette a hőséget

A legújabb vetésjelentés

A földművelésügyi minisztérium tegnap tette közzé a legújabb vetésjelentést, mely legelőbb is arról számol be, hogy a csapadékmenyiség negyedét sem érte el a tavalyinak. A rendkívül meleg és száraz időjárás úgy a kalászosok, mint kapás növények fejlődését hátrányosan befolyásolták. Minden ter-

mény megsínylette a rendellenes hőséget és kiadós esőt kíván. A helyzetet országos viszonylatban a jelentés nem tartja katasztrófálisnak, a Dunántúlon és az Alföld egyes részein szépek a vetések. Ez azonban nem mondható el a tiszántúli vidékről.

A nemzeti csapatok áttörték Bilbao védővét

Biscayai front: Szombat délután a nemzeti csapatok áttörték a Bilbao körülvéve erődítő övet és folytatják előnyomulásukat. Tegnap 46 ezer ágyulövet adtak le a bilbaói erődre. A nemzeti 20 km-es vonalon egyetlen pillanatra sem

hagyták abba a tüzelést. A nemzeti repülői nagyon eredményesen támogatták a katonai műveleteket s összesen mintegy 600 tonna bombát dobtak le a köztársaságiak állásaira.

Orvos és ápolónők ejtőernyővel kiugrottak a repülőgépből

Háthorizontató mutatványok a légi mentőügyi bemutaton.

Budapest, június 12. Szombat délután tartották meg a mátyásfülki repülőtéren az első nemzetközi légi mentőügyi bemutatót. 10 ezer főnyi közönség gyönyörködött a páratlan, még sehol nem produkált látványokban. Mindenekelőtt azt mutatták be, hogy a beteget repülőgépen mennyire biztosan és gyorsan lehet szállítani. A következő mutatvány a nagy szerű műrepülő, Majoros Jánosé volt, akinek forgó és bukfenec gya-

korlátait háthorizontva nézte a közönség.

Egymásután következtek program szerint a kötszerek és élelmiszerek ledobása a repülőgépről, az olasz és magyar gépek ejtőernyős mentőmunkája. Félhétkor kezdődött a bemutató legizgalmasabb számára, a két bátor magyar lány, Tatár Margit és Medveczky Gabriella ápolótestvérek, egy orvost, Lehoczky dr és egy egészségügyi altiszt ugrottak ki mindössze 500 méter magasságból a gépből. Mind a 4 magyar hőse a repülőnapnak sértetlenül ért földet.

Ugyanílyen siker volt az absztrahált hadjáratban szolgált egyik olasz gépnek bravuros mutatványával és a Budapesten napok alatt anyira népszerűvé vált svéd autogironak is.

25.226/937 fj.

HIDRETMÉNY

Debrecen sz. kir. város gazdasági bizottsága 1937 június hó 14-én d. e. 11 órakor a városháza tanácstermében ülést tart. Tekintettel az ügyek fontosságára, a tagok teljes számban megjelenése kívánatos. Gazdasági Tanácsnok.

VIGSZINHÁZ

A mozi hőmérséklete 20°—21°

Hőmérő ellenőrizhető a büffetben.

3 óras bomba műsor.

Gál Franci Péter

és

A havasok hőse

a legjobb háborus film.

Előadások:

vasárnap 3, 6, 9 órakor,

hétfőn utoljára 6 és 9 órakor.

Füzdő-trickát

legjobbat gyártja
olcsó árban

Benyáts ÁRUHÁZ

Debrecenbe érkezik június 17-én a Negyedik Magyar Pilótápnik hatalmas légiraja

A világhíres angol légituristákat a város ünnepélyesen fogadja —
ötvenkét pompás repülőgép vesz részt a magyarországi körrepülésen

A Magyar Touring Club ez évben immár negyedszer rendezi meg a pilótápnikot, amelyen ezúttal is híres angol, holland, lengyel és osztrák sportrepülők, magánrepülőgéptulajdonosok és a levegő birodalmában már sokat kóborolt légituristák vesznek részt. Férfiak és nők, sőt, ezúttal a hölgyek nagy számban lesznek képviselve a pilótápnik résztvevői között, amennyiben például Angliából tizennyolc sportrepülő hölgy jelentette be a pilótápnikra való részvételét.

A pilótápnik rendezésében ugyanis a Magyar Touring Clubot az Angol Aero Club és a The Automobile Association (London) teljes erejével támogatja. Ez évben például ez a két hatalmas angol szervezet egy gyorsasági versenyt írt ki London és Székesfehérvár között olyan hölgy sportrepülők és légituristák részére, akik a saját repülőgépjüket vezetik. A versenyben tizenkét angol sportlédí vesz részt Mrs. MacDonald és Viscountess de Sibour vezetésével. A volt angol miniszterelnök fiának felesége ezúttal először jár Magyarországon, de a versenyző tizenkét angol hölgy mindegyike, *MacDonaldhoz hasonlóan, először vendégeskedik a magyar városokban.* A negyedik magyar pilótápnik légiraja ugyanis, miként az első három alkalommal, szinte az egész Csonka-Magyarországot körülrepüli, látogatást tesz Székesfehérvárról, Siófoktól, tehát a Balaton partján, azután Szegeden és Mezőhegyesen, majd pedig június 17-én, csütörtökön délután fél 6 és fél 7 óra között érkezik a debreceni repülőtérre. A nagyszabású légiraj, mely ez alkalommal ötvenkét repülőgépből fog állani, *Rakovszky Irán* v. b. t. t., ny. miniszter, a Touring Club díszelnöke, vitéz ifj. *nagybányai Horthy István* miniszteri tanácsos, a kormányzó fia, mint a rendező bizottság elnöke és *Magyar Sándor* óceánrepülő vezetik.

Steyr-Waffenrad

Csepel Csoda stb.
kerékpárokban
és alkatrészekben

Keszler mindenkinél
olcsóbb

Széchenyi utca 1. sz.
alacsony árak, alacsony árak,

Dr Kölcsey Sándor polgármester avatja fel az új városi tennisz stadiont

A debreceni közönség még nem is tudja, hogy milyen nagyszerű tennisztelep épült a tavaszon a régi katonai lőtér helyén. Dr *Kölcsey Sándor* tanácsnok elmondása szerint 13 új pálya készült el s köztük egy olyan remek versenypálya, amelyen az országban kevés van.

Ma, vasárnap 4 órakor lesz az ünnepélyes felavatás s utána a pesti élgárda részvételével bemutató játék, amelyen a feljavult debreceniek is szóhoz jutnak. A pestiek szombaton este érkeztek. *Dallos I., Pethő, Romhányi és Straub I.* (o)

Silk hernyóselyem harisnya „Holiday” a piac szenzációja

Kapható: Klein Miksa cégnél.

pélyes fogadást *Bacsó Jenő* nével, vitéz dr *Kiss József* tanácsnokkal és *Hódy Béla* ügyvéd, tb. főügyésszel az élén nagyszámú helyi rendezőbizottság készíti elő.

Az angol, holland, lengyel és osztrák pilóták, valamint a magyar előkelőségek tiszteletére a Touring Club június 17-én este a nagyerdei Vigadóban díszes Garden Partyt rendez, mely alkalommal a debreceni MANSz kultúr- és propagandaosztálya több kedves meglepetésben részesíti a külföldi vendégeket. Másnap délelőtt a pilótápnik résztvevői felkeresik a város idegenforgalmi nevezetességeit, megfürödnek a nagyerdei strandfürdőben is, délben pedig tovább repülnek a Hortobágy felé. Az ebéd ugyanis már a hortobágyi nagyerdőben lesz. A nagyerdő környékén újból érdekes program vár a külföldi vendégekre. Így lesz esikörszörvény, nagyszabású pulibemutató, mint ahogy a repülés lovagjai megtekintik a debreceni törzsménest és a cifra gulyát is.

Debrecen város közönsége nagy érdeklődéssel várja a pilótápnik hatalmas légirajának látogatását.

Mint a madár a fészekbe, úgy térünk vissza a Kollegiumba. — mondotta Hajdu Gyula, az ezelelt 50 évvel erettségizett diák

A Kollegiumi Diákszövetség ünnepélyes közgyűlése

A Kollegiumi Diákszövetség szombaton délután hat órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését vitéz dr *Bessenyei Lajos* tankerületi főigazgató elnöklésével. A közgyűlésen megjelent szépszámu tag között ott volt *Szentgyörgyi* altábornagy, dr *Kölcsey Sándor* polgármester, *T. Szécs Géza*, *Kardos Albert*, dr *Kun Sándor*, *Veress István*, *Jakucs István* és sok más előkelőség.

Bessenyei Lajos elnöki megnyitójában arról beszélt, hogy küzdelmes harcok közben mindig visszaterünk az ősi Kollegiumba, hogy a falak között erőt merítsenek. Údvözölte az 50, a 30 és a 10 éves találkozóra egybegyűlteket.

Dr *Csobán Endre* városi főlevéltáros, ügyvezető alelnök meleg szavakkal emlékezett meg a szövetség nagy halotjáról, dr *Baltazár Dezsőről*, akinek lelke magas röptét — mondta *Csobán* — érezzük minden ténykedésében. Hozzászólása intézmények sorsát jelentette. Elvesztését minden tag fájdalmasan érzi. Emlékét megőrzik.

Szemes Károly tanítóképzőintézet tanár, főtitkár a szövetség egyévi működéséről számolt be. Vitéz *Borbély Imre* főpénztáros jelentése értékes adatokat tartalmazott a szövetség fejlődéséről. Most már több tag fizeti a tagsági díjat, mint eddig, sőt sok lelkes tag a hátralékát is kezdi törleszteni, így lehetővé vált már, hogy 50 százalékkal emelheték a szegény kollégiumi tanulók támogatását, ami azonban még most sincs a régi szinten. A szövetségnek 1400 tagja van s mint ilyen a legnagyobb az egész országban.

A közgyűlés a jelentéseket elfogadta és *Jakucs István* javaslatára megleghangú köszönetet szavaztak vitéz *Borbély Imre* főpénztá-

rosnak, akinek fáradhatatlan és nagyértékű munkája eredményezte a fokozottabb tagdíjfizetéseket, különösen a vidéken.

A közgyűlés az elhunyt *Baltazár Dezső* helyére *védnökül Maktáry Károly* püspököt választotta meg. *Demény Diezsig Géza* a Piarista Diákszövetség nevében meleg szeretettel szép beszédben tolmácsolta a testvérszövetség üdvözlését.

Dr *Hajdu Gyula* újfalu ref. lelkész az 50, a 30 és a 10 éves találkozóra összegyűlteket nevében szólott.

— Viszajöttünk ide — mondta — mint madár a fészekbe, hogy innen megerősödjve térjünk vissza az életbe. Mennél közelebb jutunk életpályánk végéhez, annál inkább érezzük, hogy ennek az intézetnek vagyunk a gyermekei és annál inkább örizzük a Kollegium nemes tradícióit s az aranykapcsolatokat, amelyek bennünket idetűznek.

A közgyűlés ünnepélyes hangulatban *Bessenyei* zárószavaival és

a Himmusz elénekzésével ért véget. A Kollegiumi Diákszövetség tagjai este a Kis Pipában vacsorára gyűltek össze. A megjelentek sorában ott láttuk vitéz *Bessenyei Lajos* tankerületi főigazgatót, *Kun Sándor*, *Veress István* és vitéz *Csobán Endre* városi főlevéltárost és számos más tagját a Kollegiumi Diákszövetségnek.

Az összejövetel keretében dr *Soós Béla* lelkész mondott a Magoss György-serleggel serlegbeszédet *Sinay Miklós* kollégiumi tanár, református püspökről. Ennek kapcsán szólt az egyházban a világi és egyházi elemek harcáról. *Rámutatott arra, hogy mindkét elemnek egyaránt szolgálnia kell*

**Teljes cégtáblák
olcsón Bardás cím-
festőnél Piac u. 71**

az egyházat. Dr *Ménes Lajos* és *Csobán Endre* beszédei után a társaság a legjobb hangulatban maradt együtt a késő éjszakai órákig. A Kollegiumi Diákszövetség közgyűlésének és összejövetelének keretében tartották meg a Kollegium volt diákjai a 65 éves, 50 éves és 35 éves érettségi találkozóikat melyről legközelebbi számunkban közlünk részletes beszámolót. A jubiláns egykori diákok sorában vannak többek között *Nagybárány Sesztina Jenő*, *Jánossy Zoltán*, dr *Brunner Lajos* és *Tóth József* ny postafelügyelő is.

Műasztalosnál elsőrendű kaukázus
dióháló
olcsó árban kaphatók, asztalos munkák
olcsón, izélesen készülnek
Kiss Testvérek
műasztalos műhelyében
APAFFY UCCA 131. SZAM.

**METEOR MOZI
MUSORA**

Vasárnap: „A nagymama”. Magyar hangos film Szörényi Eva Márkus Lajos főszereplésével. — Megelőzi: „Porcellán szerelem”. — Előadások 3, 5, 7, 9 órakor.

TÖKÉLETES UJTAS A

SENATOR BLOK

CIGARETTAPAPIR!

Nem kell bajlódni a lap szétválasztásával, mert
egyenként kihúzható!

Nem nyílik szét a cigaretta, mert a lap széle iz. és szagmentesen

MÉZGÁZOTT!

Mindenki csodálkozik, mert ára csak
12 FILLÉR

Kérje trafikოსát, hogy a papir ötletes kezelését mutassa be.

A négy új református lelkipásztor meghívása

Attól függ a meghívás sikere, hogy a presbiteriek kellő számmal megjele nek-e?

A debreceni református egyház presbiteriuma hétfőn délután öt órakor tartja gyűlését, amelyen dönteni fog a négy új református lelkipásztor meghívása ügyében. Márk Endre és társai, mintegy száz presbiter indítványozza dr. Farkas Pál, Kovács József, Mezey Béla és dr. Dancsházy Sándor meghívását. Másirányú indítvány nem érkezett be és így egészen bizonyos, hogy a presbiterium többsége a négy megjelölt lelkipásztor meghívása mellett áll. Mivel azonban a törvény azt követeli, hogy a meghívás mellett az összes tagok felénél többnek titkos szavazata szükséges, a meghívás megszavazása azon fog eldőlni, hogy legalább 68 presbiter leadja-e igen szavazatát? A presbiterium tagjai között mozgalom indult meg, amelynek célja az, hogy az összes presbitereket megjelenésre kérjék fel és így valószínűnek látszik, hogy a törvény által megkívánt 68 szavazatnál jóval több fog a meghívás mellett nyilatkozni.

Szombat délelőtt a nyilastelepi egyházzrészi hívek küldöttsége jelent meg az egyházi hivatalban Filep Endre presbiter, gondnok vezetése alatt. A küldöttség beadványt adott át Juhász Nagy Sándor főjegyzőnek, amely 997 választásra jogosult egyháztag aláírásával Mezey Béla meghívását indítványozza. Abban az esetben tehát, ha a presbiterium általános többsége Mezey Béla mellett nem nyilatkozik meg, mégis folyamatba kell tenni a meghívási eljárást, mivel ezt a választók több mint fele indítványozza. Az egyházi törvény értelmében ugyanis nemcsak a presbiterium tagjainak, hanem a választásra jogosult híveknek több mint fele is indítványozhatja a meghívási eljárás megindítását.

A csapókereti egyházzrésztanácsa vasárnap délelőtt 11 órakor ülést tart, amelynek egyetlen tárgya a dr. Dancsházy Sándor meghívása melletti állásfoglalás lesz. Az ülést dr. Szabó Ferenc, az egyházzrésztanács gondnoka hívta össze. Egészen bizonyos, hogy ez az egyházzrésztanács is egyhangúlag fog állást foglalni a meghívás mellett.

A jelek szerint kizárólag azon fordul meg a kérdés, hogy meghívás vagy pályázat útján kell-e a négy új lelkipásztori állást betölteni, hogy vajjon a presbiterium tagjai kellő számmal megfogadják-e jelenni a hétfői gyűlésen? Az egyház békés fejlődése érdekében kívánatos volna, ha a meghívást biztosítani lehetne és ezáltal a sok zajjal és nyugtalansággal járó pályázati eljárás mellőzhető lenne.

A jelek szerint kizárólag azon fordul meg a kérdés, hogy meghívás vagy pályázat útján kell-e a négy új lelkipásztori állást betölteni, hogy vajjon a presbiterium tagjai kellő számmal megfogadják-e jelenni a hétfői gyűlésen? Az egyház békés fejlődése érdekében kívánatos volna, ha a meghívást biztosítani lehetne és ezáltal a sok zajjal és nyugtalansággal járó pályázati eljárás mellőzhető lenne.

A 967 sz. Révész Bálint cserkészcsapat 10 éves jubileumi ünnepségei

F. évi július hó 3-4. napjain rendezi fenti cserkészcsapat 10 éves fennállásának emlékünnept, mely a Nagytemplomban, a Kollégium dísztermében és a Cserkészparkban lesz megtartva.

Ez alkalomból július hó 10-én este 8 órai kezdettel az Angol Királynő zöldtermében a csapat alapítótagjai, öregcserkészei és hozzá tartozók tiszteletére bankett keretében 10 éves találkozó rendez, melyre a csapat alapítótagjait, volt és jelenlegi öregcserkészeit családjaikkal és hozzátartozóikkal szeretettel meghívjuk. Részvételi

díj (vacsorajegy) személyenként P. L.40, mely összeget legkésőbb július hó 5-ig Kiss Béla János csapatvezető („Debrecen” kiadóhivatala József kir. hg. u. 1. sz.) címre beküldeni szíveskedjenek.

Sajnos, nagyon sok cserkésztestvérünk címét nem tudjuk a változások miatt, ezért arra kérjük összes alapítót és volt cserkésztestvéreinket, hogy pontos címüket f. hó 20-ig fenti címmel tudassák, hogy a meghívókat és jelentkezési lapot cserkész pontossággal mindenkinek megküldhessük. (o)

A Rokkant Egylet 2000 debreceni tagja mozgalmát indít jogai megvédésére

Akciót indítanak az egylet felszámolására és a tagok kártalanítására

A kisembereket nyugtalansággal tölti el mindaz, ami mostanában a Magyar Munkások Rokkant és Nyugdíj Egyesülete körül történik. Ennek az egyletnek Debrecenben nem kevesebb mint 2000 tagja van, kik 20-30 éven át fizették a járulékokat, abban a reményben, hogy öregségükre megfelelő támogatást és nyugdíjat kapnak. Most aztán riasztó hírek vannak arról, hogy az egylet különböző okoknál fogva nem teljesíti kötelezettségeit és egymásután szállítja le a havi segélyeket. Sok esetben perre kerül a dolog és a bíróság ítéletében kötelezi az egyletet a teljes összegű segély megfizetésére, de ezenkívül olyan dolgok is adódtak elő, melyek miatt a belügyminiszter hatósági biztost kiküldését rendelte el. Sőt van arról is, hogy felszámolják az egyletet.

Δ Debrecenben élő 2000 tag moz-

galmat indított érdekeik megvédésére. Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a Függetlenségi Körben értekezletet tartanak ezirányban, melyre minden tagot meghívunk. Mint értesülünk, a debreceni tagok mellett vannak, hogy az egyletet számoltassák fel és a vagyontárgyak értékesítéséből kárpótolják a tagokat. Szigorú vizsgálatot kérnek az ügykezelésre vonatkozólag és a felelősség megállapítása céljából.

Fotocikk
BERZÉKI PIAC-UJ 38
UDVARBAN

SUDAN
tropical öltöny a nyár szenzációja

kényelmes elegáns és olcsó remek kidolgozás

Magyar Ruháipar

BIKASZÁLLÓ ÉPÜLETÉBEN

Csák Ibolya a női magasugró világbajnok,

Leichum Németország világhírű futója és távolugrója. Gyenes rövidtávfutó, Koltay távolugró bajnokok és sok híres atléta érkezett a DEAC atletikai versenyére.

Debrecenben eddig nem látott nagyszabású verseny lesz a DEAC női és férfi atletikai versenye, mely vasárnap délután fél 4 órakor kezdődik az egyetemi sporttelepen. Csák Ibolya a berlini női magasugró világbajnok, Leichum a második helyezett német 4x100 méteres staféta futója s 7.73 méteres hatalmas ugrásával a világbajnokság negyedik helyezettjének küzdelme a 100 méteres síkfutásban, Gyenes MTC távolugrásban Koltay BBTE magyar bajnokokkal, Arady válogatott közép-

távfutó, Balla 200 méteres gátfutó, báró Bánffy középtávfutó, Boda dekatlon, dr. Ember rövidtávfutó, Jóna diszkoszvető, Kapros hármasugró, Racz hosszútávfutó, országos főiskolai bajnokok, valamint Budapestről a MAC, BBTE, Műegyetem, Törökves, MAVAG, vidékről Pécs, Dunakeszi, Szolnok, Nyiregyháza, Diósgyőr és Debrecen legjobb versenyzőinek küzdelme a tiszteletdíjakért szép eredményeket hoz. Belépőjegy 20 fillértől 1 pengőig a pénztárnál. (o)

Főzőtanfolyam vizsga

Most zajlott le a debreceni I-ső számú Gazdasági Népiszkola főzőtanfolyamának a vizsgája. 18 kedves leányka állott ki az előkelő vizsgáztató bizottság elé, hogy számot adjon tudásáról.

A tanfolyam vizsgáján megjelent dr. Kölesy Sándorné, Sass Béláné, dr. Kovács Kálmáné, P. Nagy Zoltánné, Mester Lajosné, továbbá Bendák Kálmán kir. tanfelügyelő, Besztercezy Gábor, a Mezőgazdasági Kamara alelnöke, vitéz Poroszlay János, Mester Lajos és Jakab Zsigmond törvényhatósági bizottsági tagok, Juhász József igazgató és özv. Pápay Mihályné, a főzőtanfolyam vezetője, valamint az I-ső számú Gazdasági Népiszkola tanári kara teljes számban.

A növendékek szép feleleteikkel az előkelő vendégek teljes elismerését érdemelték ki, több alkalom-

mal tapsot is kaptak. Amikor pedig a tanfolyam hallgatói által készített izletes ebéd az asztalra került, nyilvánvalóvá lett az a nagyértékű munka, amit özv. Pápayné végzett a tanfolyam vezetésével. A vizgát Mester Lajos bizottsági tag nyitotta meg és zárta be. — Jakab Zsigmond a polgármester-né, Juhász József igazgató pedig a tanfolyam vezetőjére üritette poharát.

— Epe- és májbetegségeknel, elsősorban epehólyagkatarrus, epeköpződés és sárgaság eseteiben a mindig enyhe hatású természetes Ferenc József keserűviz a hasi szervek funkciót élénkebb tevéységre serkenti. Évtizedes orvosi tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra leggyakrabban úgy válik igen eredményessé, ha a Ferenc József vizet reggel éhgyomorral, kevés forró vízzel keverve isszuk. Az orvos ajánlja.

Kerékpár-t
Gumi- Alkatrész-t legjobbat, legolcsóbban,
 leghosszabb részletre
Saltész nál **Kálvin-tér 2.**

Nikotinnal megmérgezte magát egy nyugalmazott törzsmester és percek alatt meghalt

Tragikus öngyilkosság az István uton.

Tragikus módon vetett véget életének tegnap este 10 órakor Pócsi Imre nyugalmazott honvédtörzsmester, István ut 61. szám alatti lakos.

Pócsi Imre az esti órákban még együtt volt családjával s vaesora után bement szobájába lefeküdni. Az utóbbi napokban különös idegesség látszott az anélkül is megviselt idegzeti férfin, de senki nem gondolt arra, hogy öngyilkossági terveket forgat agyában.

Szobájában a virágszirmozgató használt nikotinból bevett hatalmas adagot. A rettenetes erejű, több ember megölésére alkalmas mérgegy nyomban érezte hatását s a másik szobában tartózkodó családtagok fojtott hörgésre lettek figyelmesek. Átrohantak a hálószobába s a földön fekvő, rettenetes kínok között találták Pócsi Imrét. Nyomban értesítették az orvost s jelentést tettek a rendőrségre, ahonnan Báthy tanácsos ügyeletes tiszt és Bardócz Jenő detektív szálltak ki a helyszínre. A rettenetes erejű mérgegy alig negyedóra alatt végzett Pócsi Imrével, aki kijelentette, hogy idegrohamában követte el tette, melyet már megbánt. A következő pillanatban holtan esett össze.

A rendőrség megindította a vizsgálatot a tragikus öngyilkosság részleteinek felderítésére.

Világnézetű harc a bíróság előtt

Az Orbán—Krisch—Klinge-per újra a járásbíró elé kerül.

A debreceni büntetőjárásbíró már több ízben tárgyalta azt az érdekes rágalmozási pert, melynek szereplői Orbán Lajos Piac utca 7. szám alatti gumijavítómester, valamint Krisch Károly kályhaszobamester és Klinge Antal énekes. A perben szereplő sértettek Klinge és Krisch — mindketten a Magyar Jövő Szövetség tagjai — feljelentése szerint a múlt év május 12-én Orbán Lajos, Nagy József Hunyadi utcai hentesüzletében azt a kijelentést tette, hogy „a Magyar Jövő Szövetség személtársaság, olyan emberek vezeték, mint Klinge és Krisch, svábok és bűnösök, akik a magyar lobogó alatt megbűzölődi kiáltoznak és magukat magyarnak mondják.”

A járásbíró előtt annak idején, mikor a tárgyalás ott folyt, Orbán vallomásaiban kijelentette, hogy egy vásárlás közben mondotta a következőket: „A hentesek is kommunisták lesznek lassan, most még hitleristák, mert sértést és zsírt szállítanak a Harmadik Birodalomnak, de elutazott a vezérük Szöllös Armin, a Vásárpénztár igazgatója a Szovjetunióba és oda is fognak szállítani, tehát kommunisták lesznek.”

Az ületbe ekkor bejött Horváth Sándor műszerész és rögtön zsidózni kezdett. Azt mondotta, hogy azért rokoncsenyezek biztosan a zsidókkal, mert én is zsidó voltam és ha egy kicsit megkaparnának, biztosan alatta

lenne a zsidó. En azt feleltem erre, hogy nem szegyelém, ha így is lenne, bár úgy tudom, hogy a csalámban nem volt zsidó. Apám testvérei hősiessé harcoltak a világháborúban, egyik ősöm Kossuth kortársa volt, sőt nagyon is jóba volt vele.

Erre Horváth Sándor azt mondotta, hogy akkor a Magyar Jövőben a helyed, fogjál bikacsikót és üssük együtt őket. En erre nemleges választ adtam és kijelenttem, hogy a zsidóverés nem magyar emberhez méltó, mire Nagy és Horváth rendreutasítottak, hogy magyar ember így nem beszélhet és kétségbe vonták magyarságomat emiatt.

Horváth tovább zsidózott ezután és kijelentette, hogy a zsidók a világháborúban sohasem vettek részt, hanem gyáván félrehúzódtak. En kijelenttem nekik, hogy én kint voltam végig a fronton és nagyon sok zsidó barátom, ismerősöm volt kint, akik valamennyien zsidók voltak és derekasan kivették részüket a harcokból.

A tárgyaláson kihallgatták Nagy Józsefet és Horváth Sándort, akik mindketten terhelő vallomást tettek Orbánra. Kijelentették, hogy Orbán nem tréfált, hanem igenis megsértette a Magyar Jövő Szövetséget.

A járásbíró Orbánt összesen, a két feljelentés kapcsán 96 pengő pénzbüntetésre ítélte és indoklásában kimondta, hogy súlyosbító körülménynek kellett venni azt a tényt, hogy Orbán egy keresztény, nemzeti alapon álló testületet rágalmozott meg és ha-

zatiatlan magatartást tanúsított. Dr. Sonnenwirth Lajos Orbán védője a bűnösség megállapítása miatt felebbvezést jelentett be az ítélet ellen.

A felelbiteli tárgyaláson Orbán védője kifejtette, hogy Orbán ellen az állam és társadalmi rend felforgatása ellen irányuló vétség miatt eljárás indult meg, de a tábla ugyanezek a tanúk terhelő vallomása dacára felmentette. Ezeket a tanukat most sem lehet elfogadni, mert a peres felek között súlyos világnézetű különbségek vannak. Kérte a bíróságot, hogy az íratokat tegyék át a járásbíróhoz és rendeltesse el azoknak a tanúknak a kihallgatása, akiket annak idején a járásbíró nem hallgatott ki. A fellelbiteli tanács helyt adott a védő kérelmének és az íratokat visszaküldte a járásbírósnak és így megint a járásbíró fog foglalkozni a ritka érdekességű perrel.

x Vidékre és helyben 4 és 6 személyes modern kocsival személyfuvarezt vállalkoz. Temetési és privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal: 34—37. Nádás.

Befutottak
 A LEGUJABB SZABASU
 FÜRDŐTRIKÓ UJDONSÁGOK
 úridivat
 Piac-utca 22.

Newyork egyik iskolájában a kölesönkönyvtárak mintájára játék kölesönközt állítottak fel. A gyermekek kikölesönzik a játékokat és mikor már megunták, visszaviszik és másikat választanak.

Felakasztotta magát egy városi hajdu, felvágta ereit egy asszony

Rákóczi Józsefné 38 éves asszony, Olajútó 37. szám alatti lakos szombaton délután a Nagyerdőn a köztemető közelében levő részén borotvapengével felvágta ereit a esuklóján.

Percek alatt hatalmas vértöcsa borította el s a nagy vércseztéségtől eszméletlenül hevert a jűben. Villamoskocsiok találtak rá és értesítették a mentőket, akik elkötötték az életant nő erősen vérző sebeit, majd az eszméletre térített Rákóczi Józsefnét a rendőrségen kihallgatták. Elmondotta, hogy családi okok miatt akart megválni az élettől s makiacsul ragaszkodott hozzá, hogy csak öngyilkosságot fog elkövetni. A késő éjszakai órákban, miután gyermekei is meglátogatták, kijelentette az ügyeletes rendőrszűviselőknak, hogy gyermekeire tekintettel le-

tett öngyilkossági szándékáról. Erre elengedték a rendőrségről, ahol eddig saját érdekében őrizetben tartották.

Szombaton másik, halálosvégű öngyilkossági kísérlet is történt Debreczenben. K. Tóth Dániel Zrínyi uca 21. szám alatti lakos, ideiglenes városi hajdu a Jókai u. 38. számú ház padlásán a gerendára felakasztotta magát. A holttestet vitéz Zétényi Gyula városi végrehajtó fedezte fel s nyomban orvosért küldtek, aki azonban már csak a beállott halált konstatálhatta. K. Tóth Dániel búcsúlevelét hagyott hátra, melyben azt írta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt menekült a halálba.

Filléresgyors Budapestre

június 20-án a Budaörsi repülőnapra. Oda-vissza szóló jegy ára a budaörsi jeggyel és a repülőtéri belépőjeggyel együtt P 7.—. Jegyek kaphatók hétfőn reggel a Menetjegyirodában.

Hajduszoboszlói Gyógyfürdő

ma már európai hírű.

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatorium, strandfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-ívó- és belélegzőkúrák.

A fürdő Hajduszoboszló 73 és 78 fokos sós, jódos, brómos, hidrocarbonatos hévizei táplálják. 3.000 liter forróvíz percenként.

Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő IGAZGATÓSÁGA

AUTO-SYPHON

készülékét díjtalanul kijavítja, karbantartja az

Auto-Syphon
 képviselet

Debrecen, Szent Anna u. 5. sz.
 Telefon sz. 15—59.

Tanító helyzete a társadalomban

E tárgy helyes kidolgozásánál feltétlenül szükséges az, hogy ne csak a tényleges állapotot mérjük fel, hanem a van mellett rámutassunk arra is, hogy miként kellene lenni. Mert, ha csak azt vizsgáljuk, hogy ma milyen a tanító helyzete a társadalomban, úgy igen szomorú képet festhetnénk erről. Ma már minden ember, aki csak felületesen is, de mégis csak vizsgálja a társadalmi kérdéseket, elfogodottság nélkül meg kell, hogy állapítsa azt a tényt, hogy a ma tanítója a tanult társadalmi osztályokat előítélettel — sokszor gyűlölettel néző — nagy tömeg és maga végzettségét túlértékelő s a tanítót igen sokszor fitymálva néző tanult rétegek malomköve közé van beékelve.

A városban élő tanítónak nap-nap után éreznie kell, hogy azok a rétegek, melyeknek hivatása a nemzet vezetése és sokszor úgy érzik, hogy ezt meg is teszik, másodrendű emberként kezelik a tanítót. Falun nincs olyan tekintélye a tanítónak, mint az hivatásából és végzett munkájából természetesen következne. E dolgozat keretében nem lehet oknyomozással foglalkozni, csupán annak a megállapítására szorítkozom, hogy e kétségtelen szomorú állapotnak maga a tanítóság is oka, de legfőként oka az a társadalmi előítéletek ragódó és a mai kor szellemébe bele nem illő felfogás, ami a magyar életet csaknem minden vonalon uralja. Lehet, hogy ez végeredményében nem bántó, de mint illusztráció igen érdekes, hogy míg a 4 középiskolát végzett falusi irnokot is „tekintetes” úrnak hívja a falu és igen sokszor a város népe is, addig csak a tanító csak tanító úr marad. Szébb is lenne, ha a foglalkozás kiemeléssel adatnának a társadalmi címek, de akkor minden vonalon, mert így nem éreznék senki, hogy az irnok a tekintetes úr, de a tanító csak tanító úr. Ebben van valami lekiésménylés, ami élénk fényt vet a tanító társadalmi életére.

Nem gondolok arra, hogy érdemen felel értékeljék a tanítót, de itt lenne az ideje, hogy az évtizedekkel ezelőtt beitatódott szokással szakítva abban is meglassák azt a fontos társadalmi tényezőt, melyre nem kisebb feladat hárul, mint a nemzet jövőjének kiformálása. A régi világban, mikor jó író suszterek és egyéb mesterek végezték a tanítást, talán nem lehetett komolyan beszélni tanítói tekintélyről, de ma, amikor a modern pedagógia igen sokirányú képzettséget kíván a tanítótól, megérdemelné a tanítóság is azt, hogy komolyan vegyék.

Ha azt vizsgálom, hogy egy nemzet életét, közelebbről a magyar nemzet életét miként lehetne abba a korszerű irányba lendíteni, ahol biztosan megtalálhatja boldogulását: akkor elfogulatlanul állapítom meg, hogy a magyar tanító munkája az, amely a magyar jövőt kialakítja. A magyar tanítóknak kell ezt a közönyös, szalmalánggal lelkésedő magyar fajt nevelni, hogy zsenge korában lelkebe csepegtetett hazafias érzés akkor is kísérelje legyen, amikor legnagyobb áldozatot kell hozni a Hazáért. De nemcsak áldozni tudásra, hanem kitartó munkára kell nevelni a nép gyermekeit, hogy a rájuk háruló nagy feladatot elvégezhessék. — Hogy pedig ezt a munkáját elvégezhesse a tanító, ott kell állania a legegyszerűbb társadalmi osztályok mellett, hogy azokkal együtt nevelje a jövő nemzedékét. Ma már nem elég csak írni-olvasni tanítani, hanem olyan nemzedéket kell nevelni, mely az élet minden vonatkozásában megállja a helyét. Eppen ezért van szükség a tanító képzettségének minél magasabb fokra emelésére, mert így szélesebb látókörrel, alaposabb tudással végezheti nagy munkáját és biztosíthatja magának azt a tekintélyt, ami hivatásánál fogva méltán megilleti.

A falu életét vizsgálva azt látjuk,

hogy egyes társadalmi osztályok között olyan mély szakadék van, amely szakadék nem tömi be, a magyar jövő sirja lehet. A tanult elem, közöttük sokszor a tanítók is, szűkkörű klikket képeznek, elvonatkoztatják magukat a barázdákon lezajló élettől és így kialakul a magyar társadalmi életnek az a szétzüllése, ami mindig a legkomolyabb pillanatokban követel nagy árt a helytelen felfogását. Az egyszerű népeknek a tanítók iránti bizalmatlansága igen sokszor itt keresendő és ezért nem tudott eddig igazi vezetője lenni a falunak, mert a falu nem tud hozzáférni a magasra emelt kínai fal miatt. A másik része pedig túlzottan aláztos, mintegy így akarván biztosítani magának a lehetőségét arra, hogy a szűkebbkörű társaságnak továbbra is tagja maradjon. De mert így jutott oda, ott sem tudja magának biztosítani azt a tekintélyt, amit önrzetes fellépésével és a magyar fajért való bátor kiállásával biztosított volna.

Ezek a megállapítások nem a tanítóság és nem a tanult falusi elem ellen, hanem a magyarság érdekében törtétek. Ha valaha szükség volt arra, hogy a magyar szellemi élet újjászülését menjen át, úgy szükség van arra ma, amikor a valóságban nemes történelmi tradíciók egyszerű felretétele és az idegen behatások következtében meggyökeresedett rossz szokásoknak állandó gyakorlása heis szélhullásra vezetett. Nemcsak a tanítónak, de minden magyar társadalmi osztálynak komolyan kell mérlegelni az újjalakulás szükségességét, mert csak így lehet a magyar életet igazán széppé tenni.

A tanító mai társadalmi helyzete nem rózsás, mert a magyar életet megüli a fényt elhomályosító köd és minden osztály, minden foglalkozási ág külön utakon akar boldogulni, pedig mindegyik a nemzeti közösségnek a tagja s ha a nemzet elpusztul, akkor elpusztulnak ők is. Eppen ezért nem a márt nézem e fejtegetések keretében, hanem felmérve a múltat és a jelent, azt rajzoló, hogy kellene lennie. Ha a tanító társadalmi helyzete ma rossz és a megnevelés kódébe veszett, ez csak intő jel arra, hogy komolyan rá kell épni arra az útra, mely a hamisítatlan magyar szellemiség jegyében megindítja az új életet.

A tanító álljon a magyar nép milliós tömegei mellett, tanítsa, nevelje őket ne csak az iskolában, hanem végig az egész életen és ha nehéz lesz is ez a munka, ne csüggedjen, mert azért néptanító, hogy a magyar népet tanítsa. Ha így elvégzi munkáját, akkor kiakadul az a kívánt társadalmi élet, mely a tanítóságnak is meghozza azt a jobb társadalmi helyzetet, amely ma mint régi vágy él a lelkében. Ez a tanítóság feladata és ha ezt a feladatát elvégzi, úgy a mai visszás állapotok egycsapásra megszűnnek.

Arany László.

KÉT TRAGÉDIA SZOLNOKON

Szolnok, június 12. Szombaton hajnalban három óraker a szolnoki hősök szobra melletti parkban egy padon mellbelőtte magát Kovács Rózsa 25 éves törökszentmiklósi tanító. Életveszélyes állapotban szállították kórházba.

Tegnap este a szolnoki szabadteri cirkuszban egy magas drótkéltől lezuhant Hordós János 21 éves artista. Életveszélyes állapotban szállították kórházba.

KEMAL PASAHOZ UTAZIK A WINDSORI HERCEGI PÁR

Istanbul, jun. 12. A lapok szerint a windsori hercegi pár legközelebb 3 hetes tartózkodásra a köztársasági elnök vendégeként Istambulba érkezik.

Szines és fekete vászoncipők

érzékeny lábakra való szandálok, szandalettek, fehér, barna és fekete vizsgacipők, tornacipők dus választékban meglepő olcsó árak mellett kaphatók

Neumann cipő

Svetits palota

Takarékossági tag.

Katasztrófális meleg napok

Az elmúlt héten uralkodott nagy hőség és a hetek óta tartó szárazság felől megkérdeztük dr. Berényi Dénes egyetemi magántanárt, a kiváló meteorológust, hogy mondjon véleményt erről a már-már katasztrófával fenyegető időjárásról.

— Június első öt napja igen hűvös volt, míg a következő napok nagy hőfelesleget adtak.

A június 10-én és 11-én mért 35–36 fokos meleg júniusnak ebben az időszakában példátlan meleg. Ehhez hasonló magas hőmérsékletet és tartós meleget legutóbb 1935 júniusában mértünk, de ezt is a hónap végén, június 28-án kulminált 38 fokos hőmérséklettel.

— Azonban úgy a hűvös, mint a meleg időszakban június első két hetében nagyfokú csapadékhiány jelentkezett, sőt, az utóbbi időben nagyfokú szárazság van. Az eső mennyisége június első két hetében: Hortobágy 31 milliméter, Debrecen 10 milliméter és Püspök-ladány 1 milliméter,

az átlagnak 50 százalékaival kevesebb esett tehát, mint rendszeres körülmények között.

— Ezalatt az idő alatt csupán a Tiszántúl északi felében, Szatmár és Hajdú megye sarkában volt aránylag a legkedvezőbb a helyzet, de ezt a jobb arányzatot is a május 28-án a Hortobágyon egyszerre leesett 30 milliméteres nagy

zápornak köszönheti. Az utolsó tízenként napon alig volt kimutatható csapadék, a második csapadékos nap június 2-án volt 1.2 milliméternyi esővel. Igaz, hogy jég is csupán Tiszapolgáron volt.

A június második hetében beálló igen erős meleg és emellett a száraz idő az összes mezőgazdasági növényekre kedvezőtlen hatást. A Tiszántúlon tulajdonképpen április 19-ével véget ért a csapadékos idő és azóta úgyszólván csak a tartalékolt nedvességre van utalva.

A nagy meleg és a szárazság főleg a gabonaművekben fogja káros hatását éreztetni — fejezi be felvilágosítását dr. Berényi tanár és még annyit jegyez meg, hogy közelezen minden valószerűség szerint kapunk a nyugatról egyre jobban Kelet- és Közép-Európára is kiterjedő óceáni csapadékos áramlatból...

A magyar medence igen különleges meteorológiai terület. Sok minden következik, hogy legyen, vagy ne legyen csapadék.

Nem időszerte, tehát az alföldi öntöző tervek mielőbbi elkészítése, melyek megvalósítása után legalább egy-egy területen már függetlenebbül folyhat a termelés az időjárástól, a szeszélyesen eloszló csapadék megérkezésétől, vagy elmaradásától...

(sz. r. i.)

Felhívás Debrecen város közönségéhez!

A magyar történelem nagy napjairól tanuskodó Debrecenben, a legmagyarabb városban az országzászló felállítására elé gördült pénzügyi akadályokat még mindig nem sikerült teljes mértékben elhárítani. Aránylag csekély összeg hiányzik.

Az országzászló felállításán fáradozó bizottság mindent elkövet, hogy a hiányzó összeget előteremtse. Tudatában van annak, hogy a mai gazdasági viszonyok nem teremthetnek történelmi értékű eseményeket, kevesen hozhatnak nagy pénzadományt, hogy a trianoni határhoz oly közellevő Debrecenben a nemzeti öntudatnak ezt a nagyon fontos jelképét és figyelmeztető szimbólumát minél előbb felállíthassák. A bizottságnak az a célja, hogy mivel a debreceni országzászlónak minden debreceni ember lelki tulajdonává kell válnia, egészen kis összegeket minden család és egyén adjon. Ebből a célból az országzászló fényképével ellátott levelezőlapokat bocsátottak ki és ezeket azzal a bizodalommal teszik le Debrecen polgárságának kezébe, hogy mindenki érezze át a nagy erkölcsi kötelezettséget az országzászló felállítására és vásárolja meg ezeket a lapokat tiszdarabonkénti eszmákban egy pengőért.

Az országzászló bizottság nagyon kéri mindazokat, akik kisebb adományukat már beküldték,

még egyszer küldjenek be annyi összeget a Városi Takarékhöz, hogy az országzászló költségei a levelezőlapokért befolyó összegekkel együtt ilyen módon rendelkezésre álljanak.

Nagyon rossz fényt vetne Debrecen népre, ha az emlékmű felállítása csak terv maradna és csekély párezer pengő hiányán mulna a kivétel.

A közönség adakozásának megkönnyítése végett lapunk kiadóhivatala szívesen vállalja, hogy a hozzá beküldött adományokat a Városi Takarékhöz továbbítja és hírlapilag nyugtázza.

Debrecennek fel kell állítania a maga országzászlóját, ezt követeli a becsület és ennek a városnak nagy történelmi multja.

SEREDI HERCEGPRIMÁS KIHALLGATÁSON A PAPANÁL

Róma, június 12. X. Pius pápa ma délelőtt Castel Gandolfóban magánkihallgatáson fogadta Sere-di Jusztinián biboros hercegprímást.

Délután Barcza György szentszéki magyar követ villásreggelit adott a hercegprímás tiszteletére.

x Egészséges, olcsó szórakozás: evezés a nagyerdei csónakázó tavon!

Nagy meglepetésekkel kezdődött a Papp Imre lelkészi megválasztása ellen beadott panaszirat vizsgálati tárgyalása

85 aláírás nem is érvényes. — Megtévésztették az állítólagos panaszírókat. — Egy nappal elkéstek a panaszbeadással

A megüresedett Árpádtéri lelkészi állást, mint ismeretes választás útján folyó évi április hó folyamán töltötték be, amikor is a hivatalosan jelölt öt lelkész közül Papp Imre debreceni választókerületi lelkészt választották meg nagy szűkösséggel. Ezzel a választással úgy látszott, hogy végre már leesendősülnek az utóbbi években a debreceni papválasztások körül keletkezett izgalmak és Papp Imre, akit már két ízben választottak meg lelkésznek s akinek két ízben semmisítették meg a választását, végre parochiához jut Debrecenben.

Ilyen körülmények között nagy fel-tűnést keltett, hogy Papp Imre megválasztása ellen 155 aláírással ellátott panaszírat nyújtottak be az esperes útján az egyházi bírósághoz s ebben öt panaszpontra felsorolva különböző állítólagos szabálytalanságok miatt kéri megsemmisíteni a választást.

Az első pontban a választást megelőző korai korteskedéseket kifogásolják, a második pontban az egyházmegyei jelölőbizottság határozatát kifogásolják, a harmadik pontban a választást vezető Nagy Lajos sárándi ref. lelkész, tanácsbíró támogatja meg az érte, mert szavazást rendelt el, mielőtt megkérdezte volna a híveket, hogy kívánják-e szavazást. A negyedik pontban az egyházmegyei ügyészek nevében sérelmezik, hogy nem engedték beleszólást a választást megelőző eseményekbe.

A legérdekesebb az ötödik pontban felsorolt sérelem: amelyben azt állít-

már eddig hatvannégyen vonták vissza a panaszíraton szereplő aláírók közül a panaszukat, bejelentve, hogy őket az aláírásnál eljárók megtévésztették, a panaszíratot magát nem mutatták meg, hanem különböző nevekre való hivatkozással szöveg nélküli tiszta fehér lapot irattak alá. Papp Imre észrevételében kimutatta, hogy öt olyan aláíró szerepel, akinek nincs is szavazati joga, két aláíró pedig odanyilatkozott, hogy aláírását idegen kezek hamisították a panaszíratra. Az összeszámolás szerint tehát 85 aláírás nem lévén érvényesnek tekinthető, a törvény által megkívánt 126 aláírásból 70 aláírás hiányzik.

Dr. Kertész Endre egyházmegyei ügyész a bizottság felhívására konkrétizálta azokat a panaszban felhívott állítólagos szabálytalanságokat, melyekre nézve a törvény szakaszaira való hivatkozással a vizsgálat lefolytatását szükségesnek látja. Majd a panaszosok nevében megjelent „vezéraláíró” hallgatta meg a vizsgáló bizottság, aki a legnagyobb meglepetésre azt adta elő, hogy ő tulajdonképpen azt sem tudja, hogy miért áll a bizottság előtt, ő nem kíván felelősséget vállalni Papp Imre megválasztása ellen, hanem egy Szabó Sándor nevű kortes vette rá őt az aláírásra. Elmondta, hogy Uray Sándor lelkész, az egyházkerületi főjegyzőnek és más előkelő közéleti személyeknek a nevére való hivatkozással kérték tőle az aláírást, a felelősséget azonban nem is látta s mikor azt megakarták tekinteni, azt mondták neki, hogy azt már sokan aláírták és már be is adták. Végül is három darab üres fehér papírlapot irattak vele alá s most, mivel már tudja, hogy ez mi célt szolgált és őt valójában félrevezették, aláírását kéri hatálytalannak tekinteni és a panaszosok közül visszalép.

Még nagyobb meglepetést keltett a vizsgálóbizottság előtt dr. dersenyei Lévy Zoltán választásvédőnek az a bejelentése, hogy a panaszíratot a törvényben előírt 15 nap után adták be a panaszosok a 16-ik napon, így tehát az elkészítést, az érdemi tárgyalás alá nem is vehető. Kérte a választásvédőt a bizottságot, terjessze vissza az iratokat vizsgálat nélkül az egyházmegyei bíróság elnökségéhez, akinek ezt a tényt már korábban hivatalból meg kellett volna állapítania.

Arra az esetre, ha a panaszt az elkésztés dacára figyelembe vennék és a vizsgálatot mégis folytatnák, kérte a panaszaláíró százötvenöt egyének az eskü alatti kihallgatását, valamint a Papp Imre által bejelentett szabálytalanságokat és visszaéléseket igazoló tanúk kihallgatását is.

A vizsgálóbizottság rövid tanácskozás után helyt adott a választásvédő alaki kifogásainak és az összes iratokat vizsgálat nélkül az egyházmegyei bíróság elnökségének visszaküldötte, kísérelésében kérve ezeknek megállapítását és egyben közölve, hogy a panaszt tévők az eljárás költségét sem helyezték letétbe.

A bizottság indoklásában többek között megemlítette, hogy a panasz érvényességének megállapítása előtt agyalyosnak tartaná az egyház békéjét és nyugalomát ily nagyszabású vizsgálat, mely legalább 180 tanu kihallgatásával jár — megbolygatni.

Debrecen református társadalmá ezek után kíváncsian várja az egyházmegyei bíróság elnökségének döntését, mely remélhetőleg pontot tesz erre a nyilvánvalóan Papp Imre személye ellen irányuló erőltetett felelősségi akcióra.

Rövid ujjú férfi inget vegyen a nagy meleg ellensúlyozására

12 minőségben kapható

Kötött sport ing	minden színben 3-as szám	1.80
Sudán kötött ing	síma színekben 3-as szám	2.80
Sudán kötött ing	mintás szövésű 3-as szám	2.80
Sahara kötött ing	síma színekben 3-as szám	3.40
Riviera kötött ing	fehér és színes	3.90
Siófok kötött ing	flór minőség	4.80
Tropikál ing	egész könnyű áttört anyag	4.80
Velence matt ing	prima műselyem fonalból	4.80
Lido matt ing	prima műselyem fonalból	4.80
Opalin	ajour csikos ing prima műselyem fonalból	5.50
Attila	mintás ing prima műselyem fonalból	5.80
Cairó	tropikál ing prima műselyem fonalból	6.20

Csillag Testvérek

Diac- és Simonffy-utca sarok

Véres fejvel találtak egy 67 éves térfit a Széchenyi uti vasuti sineken

Valószínűleg megtámadták, összeverték s félholtan a vasuti színekre dobták. — Az erős ütés következtében az áldozat elvesztette emlékezőképességét s nem tud semmiről.

A Széchenyi uti sarkán posztoló rendőr figyelmét tegnap reggel hét órakor Hegyessy Mihály váltókezelő, Legányi uca 37. szám alatti lakos felhívta arra, hogy a Hajduböszörmény felé vezető sínpáron arccal a föld felé borulva egy idős férfi vérbefagyott teste hever.

A rendőr a helyszínre sietett, ahol megdöbbenő látvány tárult elé. Vértócsában, mozdulatlanul feküdt a sínpár közé helyezve egy hatvan év körüli kinézésű férfi. A nála levő iratokból csakhamar megállapították, hogy a vérs fejű ember Kapusi Zsigmond 67 éves vargakerti, Kerti uca 4. sz. alatti lakos.

Értesítették a mentőket, akik a súlyosan sérült férfinak vértől patakzó fejeseit bekötötték s a sebészeti klinikára szállították.

A rejtélyes esetről jelentést tettek a debreceni rendőrségnek, ahonnan Sárly István detektív szállt ki a sebészeti klinikára Kapusi Zsigmond kihallgatása végett.

A nagy vérvesztéstől elgyengült férfi azonban nem tudott kihallgatása során összefüggő vallomást tenni. Kijelentette, hogy nem tudja, hogyan került a sinekre s nem emlékszik semmire. Meg-

történhetett, hogy Kapusi Zsigmond a fejét ért súlyos ütés folytán elvesztette emlékezőképességét s ezért nem tudja, mi történt vele.

A nyomozás eddigi adataiból az látszik legvalószínűbbnek, hogy a szerencsétlen idős embert az esti órákban megtámadták, fejbeverték s vérző sebével eszméletlenül elhurcolták a sorompótól mintegy 100 méternyire levő Zelemér uca-ra s ott a sinekre dobták. Csak a véletlen mentette meg Kapusi Zsigmondot, hogy vonat nem közlekedett az alatt az idő alatt, míg eszméletlenül a sinek között hevert arccal lefelé fordítva s a kerékek nem vágták szét testét.

A titokzatos bűnyűben a rendőrség erőlyes nyomozást indított.

ZAMATOS BOR
RÉSZVÉNYSÖR
CIGÁNYZENE
JÓ HANGULAT

AZ ÖREG HUSZÁR
BOROZÓ

KERTHELYISÉGBEN • BETHLEN-U.

Szentannapusztai teavaj,

saj ok, felvidéki juhturó, rochfort vajjal, gomo.ya, jégbehűtött tej és aludtej

Sajt-Vajházban, Ferenc József ut 17. Telefon 10-65

TRUNKHAHN szövetek
közvetlen
gyárból
IV. PROHÁSZKA O.-U.8.
VI. TERÉZ-KRT.8.
VIDEKRE MEG MA KÉRJE SZÖVETMINTÁINKAT!
Gyártelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

ják, hogy a városi kistisztviselők is résztvettek a választásban, az adófizető polgárok előtt „ezek az urak rettegett emberek.” Érdekes módon Peleskey Sándor jelölt nevét is belekeverik a felelőssébe, kifogásolva, hogy kortesirodója az Árpádtéri Vigadó egyik helyiségében volt és bérautók szállították részére szavazókat. Különös érdekessége a felelőssébe, hogy abban tanúként néhány fiatalember szerepel, akiknek a neve főleg politikai mozgalmakból vált ismeretessé.

Az egyházmegyei bíróság elnöksége a panaszíratban foglaltakra vonatkozólag az első pont kivételével elrendelte a vizsgálatot s ugyanakkor kivizsgálni rendelte a panasz beadása és aláírása körül mutatózó azon szabálytalanságokat is, melyeket a megválasztott Papp Imre a panaszíratra adott nyilatkozatában kifogásolt. Vizsgálóbiztosokul dr. K. Nagy Zoltán egyházi tanácsbíró és Solymossy József miképesi lelkész egyházmegyei jegyzőt küldték ki s a biztosok tegnap tartották meg az első vizsgálati tárgyalást.

A panaszosok nevében a 155 aláíró között első helyen szereplő Imre József ny. rendőrőrmester idéztetett meg, míg Papp Imre megbízásából választásvédőként dr. dersenyei Lévy Zoltán ügyvéd jelent meg. A vizsgálóbizottság mindenekelőtt az iratokat ismertetette és ennek során kiderült, hogy a bírósághoz érkezett nyilatkozatok szerint

Képek a Híradó napról. Fenn: vitéz Falka Ferenc tábornok a tisztí küldöttség élén fogadja a díszmenet tisztelgését. Lent: A híradó osztály egy része a díszmenetben.

A debreceni honvéd híradóosztály emléknapja

Jól sikerült a Híradó-nap

A debreceni m. kir. 6. honvéd híradóosztály parancsnoksága szombaton délelőtt kitünően sikerült »híradó-napot« tartott a nagy-erdei DTE pályán.

Az ünnepség kilenc órákor kezdődött, amikor a fogatokon és gépkocsikon kivonult híradóosztály felett díszszemlét tartott vitéz Falka Ferenc tábornok.

Szépszámu közönség jelent meg az ünnepségen, akiknek sorában ott láttuk vitéz Toókos Jenő tábornokot, vitéz Huszár Endre és Veselovszky Gábor tábortestvérünket, R. Kiss István egyetemi tanárt, Jeney Gábor kir. főügyészhelyettesét, Bornemisza Károly táblabírókat, Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettesét, Csóka László főjegyzőt, Dömsödy Imre tanácsnokot stb. Szép hölgyközönség és honvédtisztí küldöttségek vettek még részt az ünnepségen.

A díszszemle után tábortestvére volt, melyet Veselovszky Gábor esperes végzett, majd protestáns lelkes beszédet vitéz Huszár Endre esperes mondott. A tábortestvére a kivonult híradóosztály előtt felállított lombos sátorban történt, az istentisztelet alatt a hajdúezred zenekara adott elő egyházi énekeket.

Vitéz Huszár Endre mélyhatású beszédet tartott. Csak a magyar föld feltámadásáért érdemes élni — mondotta többek közt —, de csak az jöjjön a táborunkba, aki alá tudja rendelni a maga érdekeit a nemzet akaratának. Idézte a hősök szellemét, akiknek útján járva, hisszük, hogy a feltámadás felé megyünk. Tegyük ma szent fogadalmat, hogy méltók leszünk a hősköz és ha megszólalnak a riadók, elindulunk az ő útjukon.

Ezután a legénységi dalárda a Hírszekeret adta elő, utána Csánády György százados mondott ünnepi beszédet. Ismertette a híradóosztály fejlődésének történetét a mai technikai felkészültségéig, majd rámutatott arra, hogy ezt a napot az egész országban a híradóhősök emlékének szentelik. Felhívására a közönség felállva tisztelgett a hősök emlékének, akik egykor annyiszor kiálltak tovább a győzelem hírére. Bukásunk nem lehet maradandó, hisszük, hogy postagalambjaink, a távirások, telefonok, rádiók hamarosan ismét hozzák a hírt: Győzelem!

Eközben egy csapat postagalambot bocsátottak fel.

Brazilorvos és orvosnő Debrecenben

Dr. Szendy Attila és felesége dr. Czédly Erzsébet látogatása Debrecenben.

Napok óta érdekes külföldi vendégei vannak Debrecennek. Dr. Szombathy Groskó Lajos debreceni fogorvos és felesége dr. Czédly Teréz látogatására jöttek a vendégek városunkba. — Dr. Szendy Attila és felesége dr. Czédly Erzsébet a két vendég, akik a messze tengeren túlról az exotikus Braziliából jöttek haza. Magukkal hozták szépséges 17 éves kisleányukat is. Napok óta járják a várost és nem tudnak betelni szépségével, egész nap strandolnak, tenniszeznek, élvezik a gazdag emberek szórakozását és gondtalanságát.

EGY ÉRDEKES ORVOSI KARRIER

Dr. Szendy Attila híres családból származik. Édesapja a híres dr. Szendy Árpád, aki híres zenepedagógus volt.

Igen hatásos volt a legénységi dalárda szavalókórusa. *Eva Ernő* főhadnagy Magyar híradók éneke című művét adták elő. A szavalókórus előadását a dalárda kísérte. Himnusz után díszmenet volt. Vitéz Falka Ferenc tábornok vezérkarával fogadta a híradóosztály autói, motorkerékpárjai, rádióautói, a két sorban elhaladó lovaskoosik imponzans felvonuló tisztelgését.

Szünet után tréfás verseuszmokat mutattak be, majd korszerű haretéri híradóeszközök bemutatása következett. Példás rendben, pontossággal emelkedtek fel egymásután a rádióantennák a közönség előtt. Az ünnepély után a megjelentek megtekintették a rádióautókat.

Ma is az összes zeneiskolákban az ő kottáját tanulják a kezdő zongorázók. A fia dr. Szendy Attila orvosnak készült és már fiatalkorában nagy külföldi utazásokat tett. Nagy zeneértő is egy személyben, mint édesapja. Bejárta Ázsiát, Afrikát, míg végül elkerült Dél-Amerikába Braziliába, ahol Rio de Janeiroban telepedett le. Megnősült, felesége szintén orvosnő, dr. Czédly Teréz. Egy kisleányuk született. Rio de Janeiroból elkerültek a jelenlegi tartózkodási helyükre Fortalézába, mely város kb. olyan nagy mint Debrecen, de olyan nagy területe van, mint csonka országunk. Itt a két fiatal orvos nagyszerű nevet vívott ki magának, úgyhogy ma a legszebben és leg-

Hotel August Abbázia

Elsőrangú magyar szálloda éskonyha. Központi fekvés. Minden komfort. Hideg, meleg folyóvíz aszobákban. Fevilágosítást nyújt. A szálloda Pensio összege befizethető Budapesten Augusty cukrászdában I. Krisztina tér 3.

modernebbül berendezett magánzsanatórium tulajdonosa.

14 EGYETEM VAN BRAZILIÁBAN

A lányom most érettségizett odakint — beszél dr. Szendy Attila — ezért jöttünk egy kicsit haza, hogy kisleányomat, aki igen jó tanuló, megjutalmazzam. Braziliában nem elég, ha valaki jól, vagy jelesen leérettségizik, mielőtt egyetemre megy, legalább két világnyelvet kell tudnia. Fortalézából 14 tanuló közül a nyelvvizsga csak ötnek sikerült. Hála Isten, leányomnak sikerült a vizsga, így ő ma már a Rio de Janeiroi egyetem felvett hallgatója. Természetesen ő is orvos lesz. Az orvosok magyar szemmel nézve kitünően keresnek, de rettenetes a konkurrencia. Tízennégy egyetem szinte ontja a fiatal orvosokat, akik kitünően vannak képezve. Mi sebészek nagyon sokat szenvedünk a melegtől, az operációkat csak korán reggel csináljuk, ha csak lehet, mert akkor még kibírható, egyébként nappal ájulásig van az ember.

PROSPERITÁS...

Braziliában egyébként bizonyos prosperitás érezhető minden téren. Fortalézában terem a világ legjobb pamutja és ennek az ára negyven százalékkal emelkedett. Minthogy az egész vidék a pamutból él, ennek folyamán megindult a fellendülés. Különösen nagy hossz van a Carnaubera nevű pálmából készült viaszban, ez a pálmafaj a világ legigénytelenebb pálmafaja, mert akár két évig is élél eső nélkül, levelét leszüretelik és ebből nyerik a legjobb viaszt nagy mennyiségben. Ez a növény csak Észak-Braziliában található. Ennek a viasznak a kivitele szigorúan tilos és hogy milyen szigorúan betartják ezt a tilalmat mutatja az az esemény, hogy nem régen a nyílt tengeren üldöztek és fogtak el egy hajót, amelyen 25 ezer ilyen faesemete volt. Ennek az a magyarázata, hogy Braziliának nem is olyan régen a gummija volt a legnagyobb bevétel forrása. Gummija is csak Észak-Braziliában volt, akkor a holland kormány 100.000 aranyat ajánlott fel a gummifacemetéért. Az akkori brazil parlamentben voltak, akik semmi pénzért sem voltak hajlandók ezt a privilégiumot eladni, de a többség gavallérosan rendelkezésre bocsátotta a holland kormányknak. Nem csináltak vele rossz üzletet. Ezzel a ténnyel teljesen tönkretették a brazil gummitermelést, mert a holland konkurrenciával nem bírnak többé.

A VILÁG LEGSZEBB STRANDJA A DEBRECENI

Öt évvel ezelőtt voltunk Debrecenben utoljára — fejezi be a beszélgetést dr. Szendy Attila, a napbarnított brazil magyar orvos. — Akkor autón voltunk itthon és bejártuk az egész Európát. Bátran kijelenthetem, hogy olyan szép fürdő talán a világon nincs, mint a debreceni. Megyek is oda...

Sz. T.

A városi adóhivatalt átépítik,

egybe kapcsolják a most vásárolt épülettel. Ezt megelőzően a

Pikó József

cég nagy raktár-ápasztást hajt végre. — Olcsó áron kerülnek árusításra harisnyák, férfi soknik, gombok, csattok, női nadrágok, combinék, divatgallérok, zsebkendők, kézimunkák és még sok-sok cikk. — Árusítás holnap kezdődik.

NAGY RÉSZVÉTT MELLETT TEMETÉTEK EL RADÓ ERVINT

Tegnap délután a Közttemetőben nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Radó Ervint okl. gépészmérnök, karpaszományos főtűzér, dr. Radó Rezső kormányfőtanácsos, kamarai főtitkár fiatalon elhunyt fiát.

A díszavatolozóban elhelyezett koporsót a koszorúk tömege borította. Zsúfolásig megtöltötte a nagytermet a gyászolók serege. Ott voltak Sesztina Jenő felsőházi tag, kamarai elnök, a kereskedelmi kamara egész tisztviselő kara, a Mezőgazdasági Kamara külföldi elnöke, Kardoss Gyula, a Kereskedő Társulat elnöke; vitéz Dávid Géza, a Baross Szövetség képviselője; dr. Szabó Sándor, a Magyar Jövő Szövetség elnöke, Balogh Sándor kultúratanácsos; dr. Nyírj Ernő kormányfőtanácsos, dr. Hegedűs Jenő ügyvédi kamarai alelnök, Markovits Ignác bankigazgató, Székelyházi Sebestyen Lajos, Varjassy Imre, Imre János, Fűros József kamarai bellagok, a kereskedő s iparos társadalom számos más vezető tagja. Kivonult egy tüzer-önkéntes szakasz, hogy katonai búcsút adjon az elhunyt bajtársnak.

Lindenberger János apostoli kormányzó segédlettel végezte a szertartást, mely után tüzerök vállon vitték ki a koporsót a fehér négylovas gyászhintóhoz. A nyitott sírnál felhangzott az Iparos Dalárda éneke és az önkéntes szakasz fegyverrel tisztelt s trombitászó hangzott el, mikor leresztették a koporsót a sírba. Egy fűteska „egy fűnként család nevében” szép verses búcsúztatót mondott, mellyel ki akarta fejezni a szegény család iránti háláját és részvétét jöteve Radó Rezső gyászában. — A temetést a Gebauer temetkezési intézete rendezte, kegyeletes figyelemmel.

A ravatalra küldött koszorúk felírásai: „Drága jó fiunknak: Anyuka és Apuka. — Édes jó Ervinkémnek: Nagymama. — Öszinte részvéttel: Bódy Pál és neje. — Szeretni fogunk mindörökké: Józsi bácsikék. — Öszinte részvéttel: Zelinger Ede és neje. — Igaz részvéttel: Debreceni Timár szak csoport. — Szeretettel jó bátyáinknak: Matyi és Klári. — Együttérző legszínterőbb részvétel jelöl: a Debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara. Fájó szívvel búcsúzik: a Kamarai Egyesület. — Kegyelete jelöl: a Kereskedelmi és Iparkamara kereskedő szakosztálya. — Felejthetetlen unokaszerető: Miklós bácsi. — Szeretettel: Lenke és Bandi. — Radó Ervinnék: Kemény Dezső és családja. El nem múló szeretettel: Németh Lajos és családja. — Ervinnék: Berta néni. — A kedves jó Erfának: Aranka néni. — Erfának szeretettel: Elek Dezső bácsi. — Felejthetetlen Erfánknak: Imre, Ica, Balázs, Agnes. — Selháfé Sanit! Ella néni. — Emléked örökké élni fog közlünk: szeretettel a volt osztálytársaid. — Almodj boldog nagy Magyarországról: Sesztina Nagybárcy Jenő és felesége. — Ervinnék: Bandi. — Öszinte részvéttel: Serly Gusztáv és családja. — Kati. — Utolsó üdvözléssel: Pirooska néni, Sanyi, Miksi, Pista. — Utolsó üdvözléssel: Mária néni, Oszvald bácsi. — Drága barátunknak: Gyurka, Agnes, Dénes, Oszika. — Kegyelete jelöl: A Kereskedelmi és Iparkamara ipari szakosztálya. — Szeretettel Matyi.

Bárfai Iványi Béla nyug. MAV f. osztályú segédtsz. 64 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 11 órakor lesz a Közttemető díszavatolozójából. Lakás: Nyil uca 102.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a rokonoknak, jó barátoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen férjem temetésén megjelenésükkel fájdalmamat enyhíteni igyekeztek, ezúton mond köszönetet.

Üzv. Apai Györgyné és gyermekei.
Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jó barátok, ismerősök, kik korán elhunyt kedvesünk Szilágyi István elhunytával mély fájdalommal, fájdalmunkban osztoztak, fogadják érte hálás köszönetünket.

Szilágyi család.
Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek, jó barátoknak, akik felejthetetlen jó férjem temetésén részvételükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalmamat enyhíteni szívesek voltak.

Hogy jutott a ravasz zenész ingyen jogi tanácshoz

Nem mindennapi feljelentés foglalkoztatja a debreceni rendőrséget, melyet egy ismert debreceni ügyvéd tett. Az egyik debreceni szórakozóhelyen történt, hogy két zenésznek bonyolult jogi esete támadt. Megállapodtak, hogy ügyvédhez mennek jogi tanácsért s amikor megtudják, amit akarnak, odébb állnak fizetés nélkül. Így is történt. A tanácskozás másfél óráig tartott. Mikor a honorárium megfizetésére került a sor, az egyik zenész az ügyvédnél ma-

radt, „míg a másik a pénzt elhozta.” De nem hozta, végül is az ügyvéd elengedte a „zalogban” hagyott másik zenészt. A kapott jogi tanács alapján sikeresen intézték el ügyüket. Az ügyvéd erről értesült és **esalás címén** most feljelentést tett ellenük. A Debrecenben tartózkodó zenész kihallgatása során Kovács Gusztáv detektív előtt társára kent mindent. Most keresik a másik zenészt, aki Budapestre ment.

Üzv. Poresi Sámuelné Sarkady Eszter.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondok hálás köszönetet rokonaimnak és ismerősöknek, akik felejthetetlen jó férjem végtisztességétélén megjelenetek és részvételükkel fájdalmamban osztoztak.

Üzv. Csik Ernőné.

x A gyakorló gimnázium I. II. V. és VI. osztályába beiratások június hó 16-án, 9—11 óráig lesznek.

x Megnyílt a nagyerdei strandon a fotóműterem. Ériess fotóikkal, gyors, szép kidolgozásokkal.

— A tiszadobi hősi emlékmű leleplezése. Tiszadob nagyközség közönsége által a világháborúban hősi halált halt fia emlékére emelt szoborművet június hó 20. napján József főherceg tábornagy jelenlétében leleplezték.

— Véres késelés a kút miatt. A Bihar-nagybajomi főtéren levő kútnál véres késelés történt. Már egy évvel ezelőtt is egyszerre érkeztek a kúthoz Bakk Róza és Bagdi Róza. Mindegyik először akart meríteni, ezen bajbajkaptak. Ez másodszor is megismétlődött néhány hónap múlva. Harmadszor most verekedtek össze ugyancsak emiatt. Eközben Bakk háromszor belészúrt Bagdiba, aki tovább húzta a haját. Bagdi nyolc napon túli sérülést szenvedett. Bakk Rózát kihallgatás végett előállították a debreceni ügyészségre.

— Osztrák újságírók Debrecenben. Tegnap tízről osztrák újságíró, a legnagyobb ausztriai lapok szerkesztői, munkatársai jöttek el Debrecenbe. Az estei vidám hangulatban a Nagyerdei Vigadóban tölthették, holnap pedig a Hortobágyra mennek ki, hétlőn vissza térnek a fővárosba.

— Negyvenéves házassági forduló. Június hó 9. napján igen kedves családi ünnepély színhelye volt egy Lorántffy ucai kis házban. Nagy Kálmán MAV nyugdíjas, aki hosszú időn át a Horthy Dalárda és a MAV szarvaskerék szorgalmas, házi lautsa tartotta hűséges párjával negyvenéves házassági évtördülő ünnepségét. Az ügyes, elismert verselő a negyvenéves évtördülőre a jőben, rosszban együtt élő kedves feleségéhez szép verset írt, melyet legközelebb közlünk.

— Megharapott a kutya két gyermeket. Lipesey László 8 éves kislány, egy lapkihordó gyermekét, József kir. bereg uca 35. szám alatti lakost a Rákóczi uca-n megharapta egy kutya. Ugyancsak kőbor kutya harapta meg Magyar János 8 éves gyermeket. Tegez uca 52. szám alatti lakost. Mindkét gyermeket a mentők részcsitették első segélyben s az elsőfokú közigazgatási hatósághoz utasították őket, további eljárás végett.

x Cserépkályhák klünö és oleso Hard muth és más rendszerű kályhát rendkívül nagy választékban, minden szín és nagyságban. Vállalok átrakást hejben és vidéken, legújtanosabb árban. Krisch kályhámester, nagy állomástól benyiló Ispótlay tér 1. sz.

x Gyomorsavtúltengés gyomorfekély ellen csak „Hajduint” használjon hatása biztos, íze kellemes. — Ajánlják orvosok betegek. Készíti: Szankov gyógyszerár, Debrecen.

— Dr Fisch Henrik rabbi bemutatkozó szöveklatai. A dr Fischinger Sámuel örökségére, a debreceni izr. hitközség főrabbi állására pályázó lelkészek közül ismét meghívott egyet a hitközség vezetősége bemutatkozó szöveklatai. Dr Fisch Henrik lovassberényi rabbi szombatban három ízben is szöveklatait a hitközség templomában. A zsidó gimnázium évzáró istentiszteletén a zsidóság hivataláról, a Deák Ferenc ucai templomban az istem igazságszolgáltatásáról, a Kápolnási ucai templomban délutáni imája előtt a héber tanulmányok szükséges voltáról mondott beszédet. Dr Fisch Henrik, aki nem annyira szöveklatai, mint inkább a tanító rabbik csoportjába tartozik. Puritán egyszerűséggel fogalmazott, oktató modorban előadott beszédei tanulságosak s felvilágosítóak voltak, de a debreceni zsidó közönség re, amely inkább a lendületes és megindító szöveklatakat szereti, nem teltek mélyebb hatást.

— A jőszívű emberekhez. Egy szegény asszonyra hivatást fel a figyelmünket. Férje súlyos betegen fekszik a klinikán. Három gyermekükkel a legkisebb kétéves, a legnagyobb nyolc évvel van az asszony. Küldjenek be a jőszívű emberek számukra valami segítséget kiadóhivatalunkba, eljuttatjuk az adományokat a nyomorgó családhoz.

— A Pozsonyi uti óvoda vizsgálója. Nagy a sürgős-forgás volt kint a Pozsonyi uti óvodában. Kisei leánykák, fűneskák várták a perecet, amikor bemutatathatják óvónénijük egész évi fáradozásának eredményét. Sok dal, katonásdi stb után igazán kedvesen adták elő a csepp gyermekek a „Hőféherkét”. Minden daloskájuk, játékkuk az óvónő fáradozatlan munkájának, nagy gyermekszerepének eredménye. A mai nehéz időben nagy szeretettel nyújtó kis hajlék ez az óvoda. A szülők és vendégek boldog mosollyal, hálással távoztak a vizsgáról. (Egy hálás szülő.)

— Amerikai újság Baftazár Dezsőről. A The Calvin Forum című amerikai lap szép megemlékezést közölt dr Baftazár Dezsőről, akinek méltatja munkáját, jellemét és ezzel kapcsolatban a temetése alkalmával Ravasz László püspök által elmondott nagyszerű jellemrajzból idézeteket közöl.

Virágoskert

Virágok között jó csak egyedül mikor a bánat bus szivemben ég, mikor a percek tovatűntek rég, lelkeim ezüst hurja esendben hegedül..

Millió virág, megannyi árnyék gondtalanul zsong itt a kis bogár, reá a sok virág felt szirma vár, és mintha csak én is valakit várnék.

Ügy érzem... Pedig nincs kire várnom, más lett a lelkeim, más a világom, most már néha csak az emlék hívogat.

Derűs fény száll a virágok felett és én bámulom a dus Eletet érzem: Isten keze lágyan simogat.

LAPIS ELEMÉR.

x Orvosi hír. Dr Klamartik Antal klinikai tanáregéd rendelőjét Kossuth uca 28. alatt megnyitotta. Rendel : 8—9 óráig és 3—5-ig.

— Dr Ravasz László püspököt díszdoktorá avatják egy skót egyetemen. Érdekes esemény színhelye lesz a skóciai st. andrews-i egyetem, amely most ünnepli 400 éves jubileumát. Ez alkalmából több kiváló protestáns teológust díszdoktorá avatnak, köztük dr Ravasz László püspököt is. A fényes ünnepség szeptember 28-án megy végbe.

x Általános feltűnést kelt kertbútor és gyermekkosci kiállításával a Debreceni Vas- és Rézbútorgyár új eladási helyisége: Ferenc József út 56. (megyeháza mellett).

— A fa- és fémpari szakiskola késztesapata, folyó hó 20. napján, vasárnap 15 éves jubileuma alkalmával zászlóavatási ünnepélyt tart. — A nagyszabású ünnepély programját később közöljük.

— Gyorsíróoklevétkiosztás, államilvlsza. A gyorsíróversenyek nyertesek okleveleiket átvehetik a Naményi Gyorsíróiskolában. Június hó 18-án államilvlsza a Naményi Gyorsíróiskolában. Jelentkezés: Batthyány u. 11. (1)

x Német—magyar zongora tanár elbelyezkedne, szerény fizetés, utköltés ellenében. Pótvizsgára előkészít, Berger Ilona, Budapest, Vörösmarty uca 3. A. I. 3.

— A női felsőkereskedelmi iskolába beiratkozni folyó hó 17-18 és 19. napján 9—12 óráig lehet.

— Felhívás a szülőkhez! Német nyelv tanítására, (gyermekkek mellé), csak ellátás ellenében osztrák diáket, vagy leányt küld a MEFHOSz, Szent Anna uca 10. szám.

— Felhívás. Német—francia szakos ikl. tanárt keres a MEFHOSz.

— Fülleres gyors indul június hó 20-án vasárnap Debrecenből Budapestre, a Budaörsön megtartandó repülőlapon alkalmával. Az oda-vissza szülőjegy ára 7 pengő, melyben a Budapestről—Budaörsre induló külön vonat jegy ára, valamint a repülőtérre szülő belépőjegy ára is benn foglaltatik. A debreceni utasok Budaörsre a keleti pályaudvarról 15.10 órakor induló „R 30” számú külön vonattal utazhatnak. A vonat indul Debrecenből 5.58 órakor, Budapestre a nyugati pályaudvarra érkezik 10.13 órakor. Budapest nyugati pályaudvarról vissza indul 1.20 órakor és Debrecenbe érkezik 5.37 órakor. Kérjük az igen tisztelt utazni kívánó közönséget, hogy jegyeiket hétlőn délelőtt, reggel 9 órától váltassák ki a Menetjegyvirodában — Ferenc József út 72. alatt.

x Deutsch üzletekben hegyaljai málnaszörp, hus- és gyümölcskonzervek, sardiniák, szalámi legjobb minőségben kaphatók.

x Máriaassz Magda táncintézetében június 18-án diáktanfolyam kezdődik. Szent Anna 7.

x Vattay Margit tánciskolájában, június hó 16-án kezdő diák táncanfolyam kezdődik. Kossuth uca 11.

Mitkapárokknak és ujházásoknak
sok szerencsét kívánnak legelőször bevezetési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK
a legelőször kaphatók
GROSZ JENŐ
DIVATRUHÁZBAN, PIAC-UTCA 51.

Fényt és hangulatot
vagy otthonában
ha **GULYÁS** CSILLÁR-RÁDIO
PIAC-U.59. SZAKÜZLETBŐL VÁSÁROL
TELEFON: 32-19

KÖNYVEK
Minden megvalósul
KÖNYVEK KORNÉL
divatházában
KOSSUTH-U. 1.

Kézmunka, koral, csodáru
a legelőször
PIKÓ
KOSSUTH-U. 4.

Szliku szliku
CSOKONAI ASVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS
SZLIUKA ISTVÁN
TELEFON: 21-11 SZ.

Hentesáru, csomagok,
sajtókat, borokat
ESZTERHÁZYNÉ
PIAC-U. 30.

LEGNAGYOBB
Uridivat és kalaprakták
WERNER
PIAC-U. 70.

Gyomron át szüvez az
ANGOL KIRÁLYNŐ
veret.

Legszebb esküvői
és alkalmi fizuccák
RAMMINGERNÉ
SZENT ANNA-U. 10.

Süveg, gyarmatárú, és
háztartási cikkek
KONTSEK GEZÁNÉ

IZLESEN ÉS OLCÓSÁGBAN
IBOLYA VIRÁGCSARNOK
KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61.

Legelőször megnyert
és alkalmi
RÓZSA VIRÁGCSARNOKBAN
KOSSUTH-U. 3.

KÉPKERET
SZENTKÉP
KERETEZŐBOLTBAN
PIAC-U. 89.

BÉRAUTÓ elegáns kocsi
elvezetésre, esküvőre, keréktelőre
SZIKSZAYTÓL
Ferenc József ut. 42. TELEFON: 12-45

Jók, olcsók
ASZMANN
uridivatcikkek.

Szántó Zsigmond
karpitosmester
bútorcsarnoka
Piac-u. 81.

Ferfizővet hűtőlegességek
rendkívül olcsó árban kaphatók
MIKÓ POSZTÓ
KERESKEDŐNÉL
PIAC-U. 4.

TORTÁKAT
SANTHA KÁROLYTÓL
HATVAN-U. 1.

Piac-u. 37.
Zingülönlegességek
magosai Nagy Sándornál

Pénz nélkül boldogság nem,
keresse fel a
KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ
EGYLETET
KOSSUTH-U. 8.

NE FŐZZÖN OTTHON
olcsóbb, irletesebb a
SZABÓ FÉLE
MAGYAR KONYHA - SAS-UTCA 3.

Művészi fényképek
szállított árban, kiváló minőségű
kompozíciók és
TÖKES ILONA
MŰTERMÉBEN - CSAPO-U. 1.

SZÖNYEG, AGYTERITŐ,
Püggöny A LEGELŐSBŐ
HORN REZSŐNÉ
KOSSUTH-U. 19.

ILLATSZERT
 kölni,
 pudert.
PAPP LAJOS
Hatszertárból
KOSSUTH-U. 1.

KONYHAEDÉNYEK
TÓTH GYULÁTÓL
Városházépület.

KEZTYŰT FÜZÖT
SCHÖN SÁNDORTÓL
PIAC-U. 14. CSAPO-U. SÁROK

JEGYVÜRÖK, JEGYKÉSZEREK
legnagyobb
választékban
HALÁSZ ékszerésznél

Műszükségleti cikkek JÁTÉKOK
Kantor Ernő és Társai
VÁROSHÁZÉPÜLET

— Gyomorsavas szellemi munkásoknál, eldugult neurastheniás egyéneknek és aranyeres betegeskedő embereknek reggelként felkeléskor egy-egy kis pohár természetes Ferenc József keserűvíz igen jótékony hatást szokott kifejteni. Az orvosok ajánlják.

SANYAKÖNYVI SHIREK

Születések: Tóth Lajos npsz., leány Margit. Fekete Lajos npsz., fiú Sándor. B. Tóth György bérés, leány Julia. Kiss Albert kádár-mester, fiú Albert. Orbán Sándor fm., leány Zsuzsa és fiú István. Bod Ferenc honvéd főhadnagy, leány Jolán.

Eljegyzések: Erdei Sándor HEV pályaoz—Bodonovics Mária, Bór István üzletvezető—Bikfalvi Julia, Tökés József festősegéd—Sági Erzsébet, Beke Antal lakatos—Molnár Julia, Kapás István cipészsegéd—Benő Anna, Takár József fényező—Nagy Zsuzsa, Beregszászi Károly fm.—Nagy Julia, Szegi Elemér lakatos—Román Mária, Kovács József kőműves—Tokai Aranka, Pereszélyi Lajos szerelősegéd—Dékány Lujza, Hegedüs István hentesmester—Forgács Julia, Varga Imre fm.—Nagy Mária, Szili Zoltán lakatos—Halmi Mária, Szabó Zoltán vm. díjnok—Dutka Anna, Barcza János kőművessegéd—Vince Ilona.

Határozások: Cseh Ferenéné ref. 55 éves, Szappanos u. 21. Iványi Béla róm. kat. 64 éves, Nyíri u. 102. Özv. Papp Antalné ref. 46 éves, Irinyi u. 87.

I R O G É P H U R A Y, Iparkamara KELLLEK HURAY, T: 17-93

— A Fazekas Mihály gimnázium, (Hatvan uca), fizikai kiállítását megtekinthető folyó hó 13-án 10—12-ig, 14-én 10—12 óráig és 15-én 11—1 óráig.

— Kerekes-telepi Olvasókörben „Naomi” leánykör este félnyolc órai kezdettel műsoros estét rendez Újvárossy zenekarával.

— Kilopták tárcáját 45 pengővel. Vécsey Antal piaci árus, Szappanos u. 15. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Rákóczi utcai piacon kilopta zsebéből tárcáját 45 pengő készpénzzel és fontos iratokkal. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— Cserkészleányavatás Nádudvaron. Belsőleges és nevelői hatásokban rendkívül gazdag ünnepség vezette a nádudvari áll. isk. Tündérkének és a gazdasági népiskola hr. Wesselényi Miklósné cserkészleánycsapata ünnepeinek fogadalomtételét. A cserkészlelek komoly fegyelmezettségével bőségesen hűlázolt ki a változatos műsorból az üde leányjókarakat, amely felelősséget érez önmagán keresztül csapatával, embertársaival és hazájával szemben. Az előadás rendezője és a fogadalomtétel végrehajtója Hatvani Irén volt, aki Czeglédy Mária segédvezetővel kemény magyar leányakarsággal készítette elő csapatát az ünnepségre. A lelkes gondnal végzett munka szép eredményében nagyszámúban megjelent hallgatóság gyönyörködött.

— Beiratás. A statusquo elemi iskolában az új tanévre szóló rendes beiratások június 15. és 16-án, kedden és szerdán lesznek délelőtt 9—12 óráig a hitközség tanácstermében. Az I. osztályba beírandó gyermekek himlőoltási, diftériaoltási bizonyítványa és születési „Tanúsítvány” bemutatandó. Ez utóbbit az anyakönyvi hivatal díjtalanul állítja ki. A beiratáshoz a szülő, vagy megbízottjának személyes jelenléte okvetlenül szükséges.

A számok beszélnek !!!
400
OPEL
autót vettek
5 hónap alatt
Magyarországon!

— Magyarországi Rokkantszövetség tagjainak vasárnap délelőtt 11 órakor a Függetlenségi Körben I. emelet, Piac u. 9. alatt értekezlet lesz.

— A fogtechnikus szakosztály fontos ügyben kedden, 15-én fél kilenc órakor ülést tart.

— Katolikus Népszövetség II. csoportja ma délután 5 órai kezdettel tartja évzáró kulturdélutánját igen kellemes műsorszámmal a szoboszlói uti kat. iskolában. Minden érdeklődőt szívesen lát a vezetőség.

— Több mint 1200 OPEL-tulajdonosnak országszerte üzemben lévő OPEL kocsival 3 év alatt szerzett tapasztalatainak eredménye az a döntő siker, amit az OPEL kocsik ezidén a magyar automobilista közönség körében elértek. A magyar közönség meggyőződött arról, hogy a GENERAL MOTOR OPEL KOCSIK műszaki kivitelben, tartósságban, modern formában és veteli árban versenyen felül állnak. A vezérképviselő Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt. országszerte működő képviselői hálózatával, jó service kiszolgálással biztosítja az OPEL-tulajdonosoknak a kocsik biztos üzemét és minél hosszabb élettartamát. Ez az OPEL autók sikerének titka.

— Értesítés! A Kat. Zita-ruhához június 20-dikára jelzett ünnepélye, közbejött akadályok miatt elmarad. Tisztelettel értesítjük kedves jötevőinket, kik esetleg már jegyet váltottak, azt megőrizték a jövőben megtartandó ünnepélyre. Igazgatóság.

x Aranyéremmel többszörösen kitüntetett Szász László fogtechnikus laboratóriumát Nyomatató uca 11. szám alá helyezte át.

— A Dóczy polgári leányiskola ének-bemutatója és önképzőköri záróünnepélye 13-án, vasárnap délután 4 órakor lesz a Régi Dóczy tornateremben. A műsoron szerepel egy énekes színdarab, számos kar- és magánének, szavaltat, busbeszéd stb. A jutalmak kiosztása és ima zárja be az ünnepélyt. Az énekszámokat dr Révészné Váro Margit tanította be. — Műsor megváltás 20 fillér. Belépődíj nincs.

x Rettenetes kánikula következik! Mint a külföldi lapokból is olvassuk, rettenetes hőség fogja ellepni egész Európát. Közben a nagy Magyar-Alföldet is. Tehát ha ebben a nagy hőségben is jól és olcsón akar étkezni, ne kinezze magát a foró konyhában, hanem jöjjön a „Revizió” étkezdébe, Sas uca 2. szám alá, ahol választékos étlap szerint igen olcsó áron ebédelhet és yacsorázhat.

Mint egy nagyruházban, nálunk mindent megtalál.

— Felhívás. Felhívjuk a mindket aembeli ízr. tanulóijúságból mind azokat, akik az ausztriai csereakción részt akarnak venni, sürgősen jelentkezzenek: Miklós uca 10.

x Diák tanterafolyam nyílik a Korona díszteremben, július hó 3-án. — Gyermekeknek: 4—6 óráig, felnőtteknek 7—9 óráig. Olcsó tandíj. Schaff táncanár.

x A Svetits-intézetben a beírások június 15 és 16-án, délelőtt 10—12-ig lesznek.

Tankönyvet vesz elad. becsérél
Böhm István
könyvkereskedő
Kossuth u. 2. (Városháza épület)

— A hősi sírok karbantartása céljára folyó évi május hó 30. napján, a Városi Népjóléti Hivatal által rendezett ucaú urna és perselygyűjtés során 678 P 79 fillér adomány gyűlt be. A gyűjtőknek a nemes cél érdekében kifejtett önzetlen fáradozásáért, valamint Gyarmathy István úrnak a rendelkezésre bocsátott fogatért, ezúton hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség.

A VASÁRNAPI SPORTMUSOR

Debrecenben a vasútas pályán kétlős labdarúgó mérkőzés. Főnégy órakor a Textil—MTK bajnoki mérkőzés, vezeti: Farkas Iyán. Szép küzdelem várható, a szalkai csapat jó most és láthatja a közönség a külön Székelyt is a balszéken. Döntetlen íze van a mérkőzésnek.

Félfat órákor DVSC—NyVSC. vasútas bajnoki döntő, vezeti: dr. Nagy. A vasútas bajnokságban két mérkőzésen döntik el, ki kerül be a vasútas első osztályba. Az első mérkőzés most lesz, mely a DVSC mellett szól. Győzni is fog.

A DEAC pályán félnégy órákor nagy atlétikai verseny: Leichum német olimpiikon, Csák Ibolya, Koltai, Josa jönevű atlétikai részvételével. Jó versenyt láthat a közönség, remélhetőleg jó rendezésben.

Negyedél órákor a városi új fennsípályákon: a Pénzügyi Tisztviselők Sportegyesülete pályaváto tennisversenye. Pestről Dallos II. — Romhányi, Pető, Straub János lejövetelt várják s Debrecenből Farkas Andor dr. Leitner Barna indulnak a bemutatón jellegű versenyen.

A Boeski Nyíregyházán játszik a városi válogatott ellen barátságos mérkőzést.

Berettyóújfaluban a Villanygár—Bihari Turul bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. Vezeti: Takács. Nagy tét forog kockán. Ha a Bihari Turul győzne, megmenekül a kieséstől és a DKASE esik ki, ha vesz, a Turul a kieső. Izgalmas légkörben fog lefolyni a mérkőzés és nem hisszük, hogy a Bihari Turul le tudná győzni a bajnokságot.

A középeurópai kupafronton is megindulnak a küzdelmek vasárnap: Admira—Sparta, itt az Admira csak kis gólaránnyal győzhet otthon, vagy föntetlen. — Genova—Gradjanski, győzhet a Genova. — Hungária—Lazio: bizunk a Hungária győzelmében. — Grashoppers—Prostějov: kis grashoppers-győzelem. — Bologna—Austria, kis Austria vereség. — Vénus Újpest, reméljük Újpest-győzelem. — Slavia—Ferencváros, esetleg döntetlen. — Vienna—Young Fellows: víztos Vienna-győzelem.

x A nagyerdei tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdei esónakázó tavon az evezés.

Vallási okokból egy Jackson Withlow nevű amerikai 53 napig börtölt. 53 napi bört után kórházba került, ahol felesége levést ad neki.

Tíz évi börtönre ítélték a bécsi ügyvédné gyilkosát

Bécs, június 12. Perotti Domokos olasz gyümölcskereskedő néhány hónappal ezelőtt Bécsben feltékenységi rohamában revelverlőve-ekkel agyonlőtte Goldreich bécsi ügyvéd feleségét. A bíróság szombaton kétnapi tárgyalás után az

enyhítő körülmények figyelembe-vételével orgyilkosság miatt tízévi súlyos börtönre ítélte Perottit, negyedévenként egy nap kemény fekvőhellyel. Az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentettek be.

Hajdúbadházi község elöljáróságától. 5565/1937. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY!

Hajdúbadházi község tulajdonát képező, mintegy 150—200 q. nagyságú akác haszonfát 1. év június hó 17-én d. e. 10 órákor a község háza udvarán nyilvános árverésen a legjobbat ígérőnek azonnali készpénzfizetés ellenében eladják.

Kikiáltási ár métermázsánként 3 P. Részletes felvilágosítás a község háza 4. számú irodájában a hivatalos órák alatt kapható.

Hajdúbadházi, 1937 június 9.
P. Szabó Lajos sk. Szűcs Antal sk.
k. bíró. vezetőjegyző.

HIRDETÉNY. A m. kir. Földművelésügyi Miniszter úr 54.000—1937 VIII. 1. sz. körrendelete alapján Debrecen sz. kir. város polgármestere közli az érdekeltekkel, hogy a szerződésileg elvállalt munka elvégzésére a munkahelyre legatöbb ötös csoportban förtendő odautazás, valamint a munka bevégezése után a lakóhelyre förtendő végleges hazautazás alkalmával a földmunkások (kubikosok) menetdíjkezdvezményét a m. kir. földművelésügyi miniszter úr akként szabályozta, hogy a kedvezményt igénybe venni szándékozó munkásigazolvány tulajdonosai személyazonosságának igazolása céljából az illető földmunkást (kubikost) sreképes igazolvánnyal kell ellátni. — Az areképet 6½x10½ cm. nagyságban kell elkészíttetni és azt névaláírással, vagy közjeggyel ellátva a már meglevő, vagy ezután kiállítandó igazolvány fedő lapjának második oldalára kell ragasztani és az illetékes hatóság által az areképre az igazolványt fonal peséttel kell erősíteni, ezenkívül nedves

bélyegzővel oly módon lebélyegezni, hogy a bélyegző egyik része a fényképre, másik része az igazolványra essék. Tekintettel arra, hogy a már kiszolgáltatott munkásigazolványok tulajdonosai is és az újonnan kiadandó igazolványok tulajdonosai 1937. évi december hó 31. napjáig láthatók el, felhívom az érdekelteket, hogy az igazolványukat a megfelelő areképpel lássák el, mert ellenkező esetben azok az igazolványok, amelyek 1937. évi december hó 31. napjáig a tulajdonos areképevel ellátva nem lesznek 1938. évi január hó 1-től az 50 százalék menetkedvezmény igénylésére nem jogosítanak. Polgármester.

HIRDETÉNY.

Az 1929. XXX. tc. 23. paragrafusának 4. pontja alapján közlöm, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi június hó 17-én, esütőfőzőkön délelőtt 9 órákor a városháza közgyűlési termében rendes közgyűlést tart, melynek tárgya sorozata a városháza hirdetőtábláján ki van függesztve.

Debrecen, 1937 június hó 10.
Dr. Kölesy Sándor polgármester.

HIRDETÉNY.

A város tulajdonát képező 2 drb 16 és pedíg 1 darab ígás herélt 16, 1 darab kanca esikőjával a Baromvásártéren, folyó hó 15-én, délelőtt 9 órákor nyilvános árverésen eladatik.

Polgármester.

— Románia 5000 vagon napraforgómagot adott el Chile kormányának. Érdekes, hogy a vételt a világpiacon áránál 15 százalékkal magasabb árban kötötték meg.

szENTANNAPUSZTAI TEAVAJ

kizárólag, ismét

a Debreczen kiadóhivatalában kapható, József kir. herceg u. 1

10 dkg 30 fillér

BAD GLEICHENBERG (Stájerország)

felülmúlhatatlan
katarthusok, asztma-
tüdőtagolás- és
szívbetegjoknál.

Egyedülálló kúra, bevált gyógyforrás, sok, természetes-zénsavas fürdők, pneumat. kamrák, inhalatoriumok. Fűrdőidény május—szeptember. Teljes pensió Schölling 6-tól. — Prospektus az Osztrák Forgalmi Iroda (Budapest, Andrássy út 28.) útján.

TERMÉNYTÖZSDE.

A búza 35 fillérral olcsóbb.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.10—20.30 78 kg 20.30—20.50, 79 kg 20.50—20.70 80 kilós 20.70—20.90. — Felsőtiszai 77 kg 20.00—20.20, 78 kg 20.20—20.40 79 kg 20.40—20.60, 80 kg 20.60—20.80 rozs pestvidéki 20.95—21.20, rozs más származású 21.20—21.45, takarmány-árpa elsőrendű 15.40—15.80, középminőségű 14.75—15.15, sörárpa kiváló 18.50—19.50, prima 17.00—18.00, sör-árpa 16.00—17.00, zab elsőrendű 17.70 17.85, középminőségű 17.60—17.79, tengeri 11.80—11.95, korpa 11.45—11.60, nyolcas liszt 14.40—14.70.

DEBRECENI TERMÉNY-ES TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza 19.00—19.50, rozs 19.—19.50, árpa 13.60—14.00, zab 13.50—14.00, zab 13.50—14.00, tengeri 10.40—11.00 lucerna 5.40—6.20, széna 3.20—4.20 szalma 1.60—1.80.

A MAK KUKACOSODÁSA

A máktermelők igen kellemetlen vendége a mákbarkó. Ez a rovar mindössze 5—6 milliméter hosszú. Színe szürkésfehér. Ez az igénytelen, figyelembe sem vett bogár a mák kukacosodását így okozza, hogy a nőstény ormányával megfúrja az egészséges mákfejet és az így keletkezett lyukon át a mákfejbe rakja petőit. Igen természetesen csak az éretlen, tehát zöld mákfejet támadja meg.

Egy-egy megfúrt mákfejbe nemesak egy, hanem néha 8—10 bogár is bele rakja a petőit. Ezekből a petékből az álekek egész tömege kel ki. A kikelt álekek első tápláléka a fejlődő mákszem és a teljes máktok. Az összelyukatató zöld mákfejből elesurrog annak nedve, a mákfej összeszárad és az végeredményben teljesen hasznavehetetlennek válik.

Amilyen arányban előrehalad a mák érése, ugyanabban a mérvben fejlődnek a benne lévő állatok is. Mire a mákfejek megérnek, az abban lévő álekek a mákfejen átfúrt lyukakon kibújnak, a földre lebuúllanak és a földben behábozódnak. Ezekből a bábokból a következő év tavaszán kikelnek a bogarak és folytatják a károkozást. Ezek ellen a legegyszerűsebb eljárás az, ha ugyan arra a helyre, vagy annak közvetlen közelébe, ahol mák volt, a következő évben nem vetünk ismét mákot és ha a lábönálló máktermésből kieszedjük a megfúrt mákfejeket és azokat elégetjük.

— Örvedetes eredmény, hogy a magyar kereskedők Amerikába az idén egy millió dollár értékben leszállítottak bitorheremagot, lóheremagot és szöszösbükkönyvmagot. A lucernamag-termes volt 750 vagonnal, ebből 500 vagon ment külföldre. Az oroszok vettek 170, a németek 250 vagonnal. A 700 vagonos bitorheremag termésből a németek 300 vagonot vettek át, 250 vagon pedig Amerikába ment.

— A spanyolok fehér babot akarnak vásárolni, minden mennyiséget átvesszenek. Valenciai rendeltetéssel keresik a fehér babot és fizetnek tonnánként 310—320 angol shilling egység-árat.

Tóth Lajos elmondja, miért adományozta egész vagyonát templomépítésre

Elkészült a Mester uccai templom tervrajza.

Példa nélkül áll a debreceni ref. egyház történetében, hogy egyszerű iparos ember életében egész vagyonát az egyháznak adományozza. Azt most juk, példa nélkül, mert igaz, hogy évszázadokon keresztül igen nagy mértékben nyilvánult meg a hívek, hatalmasok és kicsinyek áldozatkészsége, de hogy a mai nehéz időkben egy kisiparos 80 ezer pengő értékű vagyonát felajánlja erre a magaslatos áldozati máglyára, egészen kivételes tolog.

Fenséges példája a buzgó vallásos-

Tóth Lajos.

tiának, mai világunkban, ez az eset, hallgassuk meg ennek az Istenben élő élelnek szavát.

Felkerestük Tóth Lajos kályhásme-
sert, a nagy adományozót, hogy példalé-
pén állítsuk a beszélgetés folyamán
regismert gondolkozását a mai kor
éle.

— A Jó Atya adta nekem, hogy
nem kellett szegénységben élnem,
ezért én úgy gondoltam, negyven
évi munkám gyümölcsét az Ő má-
dására szenteltem.

Minden vagyonomat az egyháznak ad-
ományoztam, ezzel lehetővé vált, hogy
a Mesterucai egyházzrésznek templo-
ma épülhessen és azután az árvákat
segítse az alapítvány.

— Két éve már, hogy egy éjszaka
álomban kelt életem először ez a
gondolat. Azóta egyre jobban erő-
södött bennem az a felfogás, hogy
négy évtizedes becsülettel elvégzett
munkám után nem tudok jobban
hátat adni az Urnak, minthogy eb-
ben a formában visszaadom Nekki,
amit nekem adott.

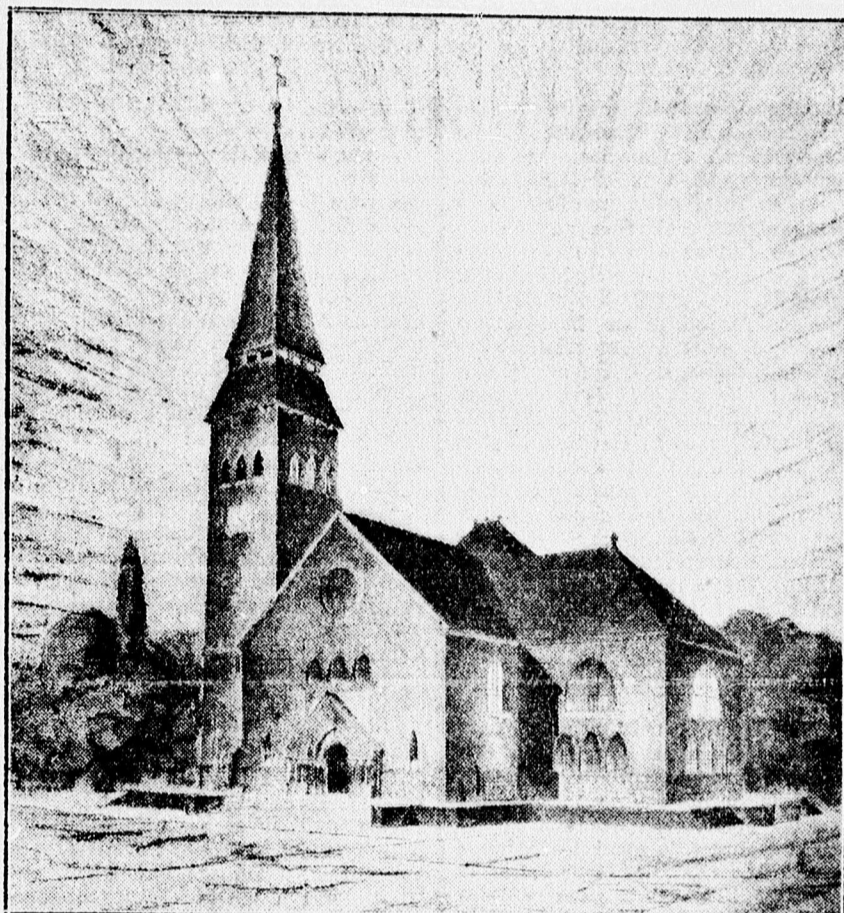
Az ingatlanok telekkönyvi átírása már
meg történt.

— Senki sem tudott eltéríteni ettől
a gondolatától. Azt hitték, megbá-
nom a dolgot; többször próbára tettem,
mondották, hogy legalább egy részlet
tarisam meg vagyonomnak, de én nem
változtattam meg elhatározásomat.

Elmondotta ez után Tóth Lajos,
hogy az e héten tartott templomépítő
gyűlésen már véglegesen kialakult a
Mester uccai templom tervrajza. Két
vázlatot mutattak be, az egyiket kivá-
lasztották, angusztiában már kezdetét
veszi az építkezés és őszre tető alá ke-
rül. Ezen a legutolsó gyűlésen döntöt-
tek a templom alakjáról, stílusáról.

Elvetették azokat a terveket, me-
lyek egészen modern formájú
templomot javasoltak.

Nem lesz tehát a gyülekezeti otthon
a templom épületben üvegfalal elre-
kesztve, sem az alagsorban lévő szent-
rüheliségekben. Elképzelve különösen
az utóbbi terv túlkidással járó volta-

A Mester uccai templomtervrajza.

tól, az alapító Tóth Lajos egyébként
sem tartotta ezt helyesnek. Ugy döntöt-
tek tehát, hogy a gyülekezeti otthont
csak később építik fel külön álló épü-
letben. Most csak puszta a templomot
építik fel az adományból, benne a ké-
sőbb építendő központi fűtés, kazán-
helyével.

A templom a speciális telek miatt
szélességben épül:

A torony mellett folytatva lesz a
hajó harminc méter szélességben.
Az egész templomot felemeli egy
méterre és ez a rész természetével
lesz kirakva. Őszre elkészül és
a jövő Pünkösdig az orgonát har-
mónium helyettesíti.

— Én fogom kiemelni az első kapa-

földet az építkezés megkezdésénél —
folytatja Tóth Lajos. — Boldog volnék,
ha megélhetném még a befejezését,
hogy gyönyörködjem a templomban.
Az alapkövetelést elhelyezzük az
emlékirást. Réz lemezre íratom a szó-
veget magyarul és latinul, a lemezt fe-
deles üvegedénybe helyezzük, ezt vi-
szont fedeles cserépedénybe és az egé-
szet cementtartályba tesszük.

— Ebből megtudja majd az utókor,
hogy egyszerű iparosember volt, aki
megépítette. Azután majd a toronyban
részteljesében megírva elhelyezik a
templom történetének iratait.

— A templomot egyébként már na-
gyon várják az egyházzrési hívek. Mi-
kor a napokban kinn voltunk a városi

Ötvennyolc millióba kerül a nagy öntözőcsatorna

Elsősorban a Tiszántúli aszályos vidékeken segítenek.

Eddig nem tapasztalt óriási ér-
deklődést keltett országsszerte az
öntözőgazdálkodás előmozdításá-
hoz szükséges intézkedésekről szó-
ló törvényjavaslat, melyet Darányi
Kálmán miniszterelnök most
terjesztett be. Különösen az eddig
eléggé mellőzött Alföldön és ennek
is főként aszályos tiszántúli ré-
szein lélegezettek fel emberek. —
Ma a Felső-Tiszától le Kőröség
egyéből sem beszélnek az embe-
rek, mint az öntözőcsatornáról,
amelynek víze 250 ezer hold új
termőföldet tesz jövedelmezővé a
nemzetgazdaság részére.

Az öntözőcsatornára vonatkozó
törvényjavaslat korszakalkotó és
jelentősége ma már beláthatatlan.

A javaslat indokolása valóságos
tanulmány, amely az alföldi
aszályokra vonatkozó tudományos
adatokra támaszkodva bebizonyít-
ja, hogy az öntözéssel meg lehet
szabadítani az aszálysújtotta vidé-
keket a legnagyobb esapástól, a
kapás és takarmánynövényekre
halálos júliusi és augusztusi szá-
razságtól. A javaslat erre az ano-

máliára is rámutat s ez a rész be-
nünket nagyon érdekel.

MIT FIZETNEK A GAZDÁK?

A javaslat szerint a gazdák mai
helyzetében nem várható, hogy az
öntözőberendezéseket a maguk
erejéből létesítsék, ezért a külső
berendezéseket, mint a szivattyú-
telepeket stb., az állam maga épít-
teti s az Alföld öntözésére a javas-
lat gondoskodik a szükséges pénz-
ügyi fedezetéről is.

A törvény első szakasza öntözési
alap létesítést mondja ki és e
céllra tizenöt éven át évi ötmillió
pengőt állít be a költségvetésbe a
szükséges munkálatok végrehajtá-
sára, mégpedig elsősorban a Tisza
és Hármas-Körös folyókön egy
dunasztómű, a Tisza mentén két
szivattyútelep, valamint az ezek-
kel összefüggő csatornarendszerek
megépítésére.

A 2., 5. paragrafusok az alap ke-
zelésétől és az új országos öntö-
zésügyi hivatal felállításáról in-
tőzhetnek, a 6., 7. szakaszok pedig

Megnyugtatta önmagát, ha kannás
GARGOYLE MOBILOILT-
haszná!

Kapható a járókatnál
Grünberger és Glück
üzemanyagkereskedés
T.: 24-75. CSAPÓ-U. 18. T.: 24-75

bizottsággal a helyszínen, arra jött egy
egyszerű kapás ember és azt mondta:
építsék már azt a templomot, mert
nagy szükség van rá. Egy másik pedig:
szeretnénk már a Tóth úr templomába
járni. Így beszélnek ott az emberek
lépten-nyomon, szükségük van az Ur
házára, mert igen templombajárók.

— Egy harangot is felajánlottam a
templomba, megkezdve ezzel a templo-
mi berendezéshez az első lépést. A
többi részeket a hívek adományai fog-
ják összehozni.

Az én harangom szava minden reg-
gel hívni fog engem a templomba,
mert idehallik az irodába. Ha az
egész világ kienesét ideadná, nem
lennék olyan boldog, mint ezért a
hívó harangszóért — mondja meg-
hatólván.

Igy beszél a 62 éves Tóth Lajos, aki-
nek adománya lehetővé tette, hogy a
Mesterucai egyházzrész tervbeveti
temploma ne 5—10 év múlva, hanem
ez évben épüljön fel. Mint elmondotta
szegénységben nőtt fel, gondolni sem
merte volna valaha, hogy templom-
építő lesz belőle. De negyven évi mun-
kában eltöltött élet után époly szegé-
nyen kíván meghalni, mint amilyen
szegény egykor volt. Csak egy temp-
lommal lesz gazdagabb a Föld!

(n. gy.)

az öntözőművek használatáról és
az új öntöző víztársulatok megalak-
ításáról intézkedik.

A GAZDÁK ÖNTÖZÉSI
KÖLTSÉGE A TERMELESI
TÖBBLETBŐL FEDEZHETŐ

A víz elosztása és magának az
öntözőmű területnek belső beren-
dezésére szolgáló létesítmények
költségeit a gazdáknak maguk-
nak kell fedezniük, viszont az ál-
lam feladata csak az, hogy a vizet
méréselt díj ellenében a gazda
rendelkezésére bocsássa. A fel-
használási berendezések költsége
kataszteri holdanként kerekén
száz pengő, vagyis olyan összeg,
ami az öntözés jövedelméből ha-
mar fedezhető. A vizet úgy száll-
ítják a földekre, hogy azt a gaz-
dáknak felemelnie nem kell, tehát
minden szivattyúzási költség el-
oszik.

A gazdák saját berendezésük el-
végzetésével összesen 10 millió
kölesönt kapnak és kaphatnak ön-
költségi államségélyt is.

A javaslat elsősorban a Tiszán-
túli aszályos vidékeken kíván segí-
teni és e célból az egyik csatorna a
Felső-Tiszántúli építendő óriási duz-
asztógáttól és szivattyúteleptől
kiindulva Szabolcson át vezet a
Köröshez. Ez a csatorna hajózható

is lesz és megépítése 15 éven át biztosítja a köz munkát. Az a csatorna 58 millió pengőbe kerül.

A javaslatot kiegészítő számítások szerint a víz biztosítása katasztrális holdankint évi 20 pengőbe kerül majd a gazdáknak, de az összeg az öntözéssel biztosított terméstöbbletből okvetlenül megtérül.

Legelősdobban kifogástalanul fest és tisztít Egy öltöny tisztítása, vasalása
WEISZ, Arany János ucca 20 3 pengő

MOZGALOM A KERESKEDESEK DÉLI ZÁRÓRÁJA ERDEKÉBEN

A Kereskedő Társulat kezdeményezésére ez évben is be akarják vezetni a déli zárórát a nyári hónapokra. Ez a veendő abban állna, hogy a déli órákban, amikor a forgalom a kereskedő üzletekben úgy is erősen lecsökken, minden kereskedő zárva tartana az üzletét. A terv az, hogy ez a zárvatartás déli egy órától délután 3-ig terjedne.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének debreceni csoportja vette kezébe ennek az akciónak sikeres keresztülvitelét. Az eddigi eredmények szerint a főúti kereskedők 90 százaléka már csatlakozott a mozgalomhoz és aláírták a Társulat által kibocsátott ívet. Údvös volna, ha ehhez a mozgalomhoz a többi kereskedők is csatlakoznának, nehogy előálljon az a helyzet, hogy egy-két kereskedő makacsságán ez a kétségtelegül egészséges terv meghiúsuljon. Amennyiben a mozgalom sikerrel járna, és reméljük, hogy sikerrel jár, a déli záróra e hó június 15-től augusztus 15-ig tartana.

A KAOSZ debreceni csoportja, a sok kereskedelmi alkalmazott és kereskedők arra kéri a közönséget, hogy támogassák ezt a mozgalomukat és vásárlásaikat a déli záróra előtt és után szíveskedjenek eszközölni.

E mindenképpen méltányos akció sikerét megérdemli a kereskedő társadalom, fontos tehát, hogy azok, akik eddig még nem csatlakoztak a mozgalomhoz, azok is bekapcsolódjanak és a kereskedők többségének akaratait elfogadják. Ezért kéri a KAOSZ vezetősége azokat a kereskedőket, akik eddig bizonyos szempontból idegenkedtek ettől a tervtől, másítsák meg elhatározásukat és írják alá a csatlakozó íveket.

Diákhajó Bécsbe!

5 felelhetetlen nap!
Fluknak jun. 29—júl. 3.
Leányoknak júl. 6—10.
RESZTVÉTELI DIJ 44 pengő.
Állandó tanári ((tanárnői) felügyelet.
A hajón es Bécsben pazar program.
Elhelyezés és ellátás ragyogóan tiszta diákokthozokban.
UTLEVELE NEM KELL!
Az eddigi tömeges jelentkezés miatt siessen Ön is helyét biztosítani.
Kérjen még ma részletes prospektust lapunk kiadóhivataltól.
AZ UTAZÁSRA EGYSZERŰ LEVELEZŐLAPON IS JELENTKEZHET A

transcontinent

utazási és idegenforgalmi irodánál, Budapest, V., Dorottya ucca 7 szám,
Telefon: 1-831-33, 1-831-38.

Balázs Árpád emlékezése a legmagyarabb cigányról: Magyar Imréről

Tisza István kedvenc primása volt — Hogy mulatott gróf Tisza István — Vissza vitte a jogásznak a beiratási díjat, amit a fiú eléigényezett. — „Máskor elég lesz egy pengő is, ha nagyon meleg a füled tőve.”

A megemlékezések meghalt emberekről rendszerint bizonyos sablon szerint történnek. Igazán meleg lélek ritkán van ezekben az emlékbeszédekben, éppen ezért különösen értékes — és a debreceniek szívéhez nagyon közelálló — volt az a szépen felépített előadás, amelyet a híres cigányprimás: Magyar Imréről tartott Balázs Árpád a rádióban. Es amint a beszédet kísérté és kiegészítette Magyar Imre zenekarának játéka, melyben az ifj. Magyar Imre játszik, úgy éreztük, hogy ott áll közelükben az öreg Magyar Imre s most is, mint életében később tette, hallgatja, jól játszanak-e a fiait. Nagy Izabella szomorúan szép és tiszta hangján előadott énekszámok szinte ünnepélyessé tették a megemlékezést, amely természetesen cigányzenével kezdődött. Utána Balázs Árpád beszélt, szavai a szívből fakadtak, lelkéből szálltak. Nagyszerű jellemzést adott az öreg Magyariról, a cigányprimásról:

„Magyar Imre sohasem kért a vendégtől... nem pályázott a „mulató” vendégre... neki mindig „adták”. Aki őt látta az Arany Bika teraszán, makrapipájával a szájában, szögletesen, mindennek véltette, csak cigánynak nem. Magyar Imre hozzá tartozott Debrecenhez, mint a sujtás a magyar mentéhez. Sokszor akarták Pestre vinni, de ő minden csábító ajánlatot elutasított. Nem hagyta el az ő kedves debreceni közönségét, az Arany Bikát és az ő kis házat. Érezte, hogy Basahalmán túl már nem az ő világa van.

Magyar Imre Debrecenben született 1864-ben. Már 12 éves korában a híres tüzoltó zenekar első hegedűse volt. Tizenhat éves korában a két évvel idősebb Kálmán bátyjával zenekart alakított. 1892-ben megnősült és feleségül vette Radics leányát. Házasságukból három fia született: Imre, Béla és József, aki meghalt. Magyar Kálmán 1908-ban meghalt és akkor az alig 14 éves Imre a negyedik gimnázium elvégzése után belépett az apja zenekarába.

Debrecenben fogalomvá vált a Magyar név. A múlt század végén a mulatózások híhetetlen arányokat öltöttek. A Vilmos huszárok daliás tisztjét diktálták a tempót és néha az egész ország beszélt egy-egy mulatásukról. Ki nem emlékszik a Braganza herceg és Eszterházy Pál mulatózásaira? Ezek középpontjában az öreg Magyar állt egy szál hegedűjével, alázatos mosolyával.

Magyar Imre szűp kis házat építtette és példát mutatott, hogy viselkedjék a banda, ha urak mulatnak. Mulatózás közben soha még csak mámoros sem volt. Játékának szívhez szóló egyszerűsége, nemessége mindenkit magával ragadott. Egyik legizgalmas rajongója Tisza István volt, aki önkéntes évét itt szolgálta Debrecenben, amelyet nagyon szeretett. Hogyan is kerülheték volna el egymást a fenkölllekkü mulatózásaiban is mindig nagyszerű Tisza István és a kis mokány Magyar. Tisza István nagyon szerette Magyarit. Soha Geszten nagyobb mulatózás meg nem eshetett Magyar nélkül. Ilyenkor Tisza István kemény lelke felolvadt a muzsikában, könnyekig meghatotta, igazi sirva-vigadó, nagyszerű magyar úr volt. Rendszerint az ajtó közelében, az ajtófélfához támaszkodva hallgatta a muzsikát. Nem egyszer könny csillogott a szemében ennek az erőslelkű magyarnak, akit csak ilyenkor láttak elérzékenyülni. Kedvenc nótája volt: Nagypénteken mossa holló a fiát. Majd mellére üve kiáltotta: „Mondja meg hát ez a világ szemembe, kinek mit vétettem életemben.”

Nem lett volna tökéletes Balázs em-

lékbeszéde, ha egy kis történelmi ízi nem ad bele.

— Az összeomlás — mondta tovább — Tisza erőszakos halála, az öreg Magyariban is egy világot döntött halomra. A mulató Vilmos huszárok elszéledtek. Eszterházy Pál elesett. Szomorúság, gyász iltte meg a szíveket. A cigányoktól is más nótát rendeltek, mint azelőtt. A régi szép mulatózásoknak hadat üzent a tónca, a régi, magyaros muzsikának a dzsessz. Hiba kívánták Magyar Imrétől az új ríkoltozó ritmusokat. Csendesen letette a hegedűjét és csak ennyit mondott: „Ezeket pedig muzsikálja más.”

Budapestre ment és Radics Imre és fia családjának körében talált új otthonra. Ott éldegélt Radics Béla a leguribb és az öreg Magyar Imre a legmagyarabb cigányprimás. Nagyon szépen megérték egymás mellett.

A hegedűt csak nagyon kivételes alkalmakkor vette a kezébe. Nem is bírta sokáig ezt a ránézve idegen világot. 1929 április 24-én meghalt. Temetésén Radics Béla játszott a Cserebogár kezdetű nótát.

Magyar Imre holttestét Debrecenbe szállították és itt temették el. Életében sok szép kitüntetést kapott. Tulajdonosa volt az arany érdemkeresztnek, a Signum Laudisnak, első díjat nyert a vidéki cigányzenekarok országos versenyén, majd Nagyvárdon és Kassán nyert első díjakat.

Magyar Imre azonban nemcsak kiváló muzikus volt, de mint ember is egészen elsőrangú és példája lehetett volna sok „gyermekszobás” embernek. Erre nézve érdekes epizódot mondott el Balázs Árpád.

— Egyik debreceni földbirtokosnak jogász fia mulatott a Magyar Imre muzsikája mellett és távozásakor a beiratkozára az apjától kapott egész összeget, közel száz pengőt a cigányok tányérjára tette. Magyar Imre értesült erről. Másnap felkereste a mulató jogászyereket, akit még ágyban talált. Azt mondta neki: „Kedves öcsém! Ismerem az édesapádat. Mulatott a muzsikám mellett eleget. De tudom, hogy ezt a tandíjat most nehezen szedte össze. Iratkozzál hát be és máskor elég lesz, ha egy pengőt adsz a bandának, ha már nagyon meleg a füled tőve, vagy a szíved tája.” Azzal letette az egész összeget és mire a fiú a bámulattól felcsudott volna, Magyar Imre már a harmadik határban járt.

Balázs Árpád aztán Magyar muzsikáját méltatta. Es a művészlelkű Balázs Árpád, akinek hangja már előbbi elbeszélései alatt is sokszor fátyolosává vált, sokszor annyira elbalkult, hogy azt hitte az ember, sirva fakad.

— Csak a régi nótákat szerette — mondta erőt véve magán Balázs Árpád, — csak azokat muzsikálta. Talán Tisza Istvánhoz is azért ragaszkodott olyan határtalanul, mert ő is a régi magyar nóták mellett mulatott. Tisza István nagyon szigorú ember volt, nem engedett akármilyen nótákat játszani még Magyar Imrénél sem. Egyszer megtörtént, hogy Magyar rázendített egy új nótára: Rácsos kapu, rácsos ablak... Tisza felkapta a fejét.

— Te Imre, — kérdezte, — miféle nóta ez?

Magyar tudta, hogy súlyos következményei lehetnek, ha Tisza István parancsát valaki áthágja, szinte bocsánatkérő hangon mondta:

— Valami szilágysági úr csinálta, kegyelmes uram.

Tisza István erre csak ennyit mondott:

— Jól van Imre! Ez a nóta fel van véve a többi közé...

Es ettől kezdve Magyarinak minden

mulatózás alkalmával ezt is el kellett játszania Tisza Istvánnak. Így lett ez a nóta Tisza kedvenc nótájává.

Balázs Árpád könnytől fátyolos hangja elhallgatott.

Es jött a műsor. Nagy Izabella Tisza István kedvenc nótáit énekelte: Cserebogár, sárga cserebogár... Feleg borult az erdőre... Egy rózsafán megszálltoltam száz rózsát... Rácsos kapu... Vékony deszka kerítés...

Méltó befejezése volt a gyönyörű „emlékünnepeleynék” a Magyar Imre zenekarának csodaszép játéka. Mintha minden cigány érezte, tudta volna, hogy muzsikájukat az öreg Magyar Imre hallgatja, mint ahogy életében sokszor tette velük, amikor már ő maga nem játszott, de elment a pesti kavébázba, megállt az ajtónál, hallgatta a „gyerekeket” és szó nélkül csak helyeslőleg bólintott s némán eltávozott.

IPAROK FORGALMA

Új ipart váltottak: Sárkány Karolyné szatócs, Szabó István galvanizáló, özv. Marczinka Karolyné sz. Horváth Krisztina szatócs, Havas Jánosné sz. Nánási Eszter kifőzés, Szenovits Gusztávné sz. Szalontai Teréz, Bakos József korcsma, Maár Sándor toll és nyersbőr kereskedés, Kohn Sándorné sz. Kiss Eszter halkereskedés, Kohn Sándorné sz. Kis Eszter halkifőzés, Debreceni gőzszappangyár Kft. vegyicikkek nagykereskedés, Vass Istvánné sz. Mikó Zsófia gyümölcs, déligyümölcs, dióból stb. keresk., Silbermann Ernő tejtermékek és tojáskereskedés, Szücs Eszter zöldség, gyümölcs, tojás és baromfikereskedés, özv. Kelemen Imréné sz. Cz. Molnár Klára gyümölcs, déligyümölcs, főzelék stb. keresk., Debrecen sz. kir. város Gyógy és Ásványvíz Üzeme „Boesky” Gyógyvíznek és szénsavval telített, „Csokonai” Ásványvíznek szénsavval telítése és palackozása és forgalomba hozatala.

Megszűnt iparok: Özv. Fehér Sándorné cipész, Domokos Sándor és Elek Mártonné szatócs, Horváth István cýán vegyülettel féregirtás, Amigó Józsefné bútór, szőnyeg stb. keresk., Medgyesi Károly butorkereskedés, Fónagy László szatócs, D. Varga Eszter szatócs, Havas Jánosné sz. Nánási Eszter gyümölcs, déligyümölcs stb. ker., özv. Sebestyén Imréné bérszántás és bércéplés, Kun József késes-közörös, Liener Márton cipő és cipőkellék ker.

Országos vásárok

Június 14., hétfő: Bátaszék, Berzence, Békéscsaba, Egyek, Irsa, Jász-árokszállás, Kaposméro, Kisvárda, Kocsér, Lovászpata, Mágócs, Martonvásár, Nagybaracska, Nagyigmánd, Nágocs, Ózd, Pécsvárad, Sárbogárd, Szécsény, Tiszaszentimre, Tünye, Vasvár, Zalalövő.

Június 15., kedd: Békéscsaba, Borsodnádásd, Egerág, Kerkaszentmiklós, Martonvásár, Mihályi, Nagyborzsöny, Szécsény, Vajszló (havi), Zalavár.

Június 16., szerda: Adony, Békéscsaba, Lengyeltóti, Mezőkovácsháza, Nagykovács, Olaszliszka, Rudabánya, Székesfehérvár, Zagvarékas.

Június 17., csütörtök: Baranyajenő, Celldömök (havi), Nyírábrány, Nemesvid, Pacsa, Süttő.

Június 18., péntek: Békés, Csenger, Szabadhidvég, Szarvas, Veszprém.

Június 19., szombat: Békés, Lenti, Makó, Magyarmecke, Szarvas.

x A debreceni országzászló mindenkié, adakozzék rá minden debreceni!

A Zenedei Óvoda záróvizsgájáról.

Negyven év az ovodai oktatás szolgálatában

Korompay Gyuláné Szunyogh Amália városi óvónő negyven évi eredményes munkásság után nyugalomba vonul — Kedden tartja utolsó vizsgáját kis növendékeivel.

A debreceni óvónői kar egyik legkiválóbb és nagy tiszteletnek és szeretetnek örvendő tagja, Korompay Gyuláné Szunyogh Amália negyven évi szolgálat, négy évtizedes eredményes és kitünő működés után nyugalomba vonul. Négy évtized nagy idő, különösen olyan nehéz és fárasztó foglalkozásban, mint amilyen az ovodai oktatás. Korompay Gyuláné nagyszerű ké-

tisztelőtükbe fogadták. Most búcsút mond az ovodának Korompay Gyuláné, a szeretett Mál néni. A szabályok követelik, hogy elhagyja helyét és nyugdíjba vonuljon. Mert ő ugyan még hosszú évekig változatlan készséggel maradna meg helyén, de a szabály szabály, tehát nyugalomba kell vonulnia. Erdemes azonban ennek az értékes életnek és működésnek egyes lázait ebből az alkalomból felidézni.

NEGYVEN ÉVEL EZELEŐTT

Negyven évvel ezelőtt, 1897. évben választották meg **nemes szunyogh Szunyogh Amáliát városi óvónővé.** Földbírtokos családból származott, a nemesi származás nem alterálta abban, hogy erre a pályára lépjen, melyet nagyon szeretett s amelyhez nagy kedvet érzett. Megválasztása után a „homokkerti menházba” osztották be. Egy volt ez akkor az ovodával. Szunyogh Amália a menházat is vezette és az ovodásokat oktatta. Később három évtizeden át működött a Homokkerten. És teljes mértékben megnyerte a homokkerti lakosság becsülését és szeretetét. Nem is esoda, mert ottani működése nem zárult be az ovoda falain belül, hanem minden társadalmi, kulturális és szociális megmozdulásban az élen járt és azokból kivette a részét.

TIZ SZEGÉNY GYERMEK EVETT AZ ASZTALÁNÁL...

— Bizony kérem, mondja egy régi homokkerti lakos, mi nem felejtjük el, mit tett Szunyogh Amália. Nemesak hogy a legszeretetteljesebb bánásmódban részesítette kicsinyeinket, hanem sokat segített. Különösen a háború néhez éveiben: **Tíz szegény gyermek evett az ő asztalánál minden nap, olyanok, kiknek apját elvitték a háborúba. Saját költségén kosztoltatta a gyermekeket.** Mint hadigondozónó is áldásos tevékenységet fejtett ki.

AKKOR IS IMÁDKOZTAK...

Szunyogh Amália a kommuné alatt is változatlanul hazafias és vallásos szeltemben folytatta az ovodai oktatást. Sőt még fokozottabban. Emiatt meg is gyűlt a baja a vörös uralom vezetőivel. Jellemző emléke ezzel kapcsolatban a következő:

— Mikor azokban a szomorú időkben eljött a homokkerti ovodába a vörös megbízott, éppen **imádkoztunk a gyermekekkel.** A vörös megbízott gúnyos arccal a szeméttartó felé nézett

és éles hangon mondta: „Maguk ezt még mindig így esimálják, na majd lesz gondom magára.”

— **Istenfőly gyermekeket akarok nevelni.** — mondta bátran Szunyogh Amália.

Szerencsére hamarosan vége lett azoknak az átkos időknek, de jött helyébe a másik hasonlóan szomorú idő, a román megszállás.

ELEGTETEL A SZETTÉPETT NEMZETI ZASZLOERT

A román megszállás alatt történt, hogy egy szakasz román katona fészkelte be magát a homokkerti ovodában. Kisebbségi garázdálkodástól eltekintve egy napon felháborító dolgot követtek el. A padláson kutatva megtalálták az ovoda nemzeti zászlóját, melyet a lelkes óvónő még a kommuné idejében is megőrzött, mikor pedig súlyos büntetés terhe alatt be kellett szolgáltatni a háromszínű lobogót. A román katonák széttepték a nemzeti színű zászlót és az egyik lovának farkára kötötte. Ez Szunyogh Amália szemelátára történt. **Hazafias érzésében annyira felháborította a gaztett, hogy amúgy magyarosan nyomban elégtételt szerzett.**

Persze súlyos következményei lettek volna az esetnek, de véletlenül éppen abban az időben egy jobb érzésű, valószínűleg szász származású tiszt volt elszállásolva a közeli lakásban és az elsímította az incidenst.

TÖBB MINT HATEZER OVODÁS KERÜLT KI „MÁLI NÉNI” KEZE ALÓL

1925. évben a homokkerti szülők sajnálatára Szunyogh Amáliát elhelyezték a homokkerti ovodából. Az Eötvös utcai ovoda vezetését vette át. Ez az ovoda akkor olyan népes volt, hogy háromszáz gyermek járt oda. Ott is nagyon szeretett a népszerű óvónőt. 1931. évben már a Timár utcai ovoda vezetését vette át Szunyogh Amália. **Negyven éven át több, mint hatezer gyermeknek adott ő ovodai oktatást.** Számtalanszor megtörtént, hogy anya hozta kis gyermekét még más körzetből is:

— **Kedves Mál néni én is magához iartam, a kisgyermekemet is ide hoztam.** Tudom, hogy jó kezében lesz. Én is hálásan emlékszem meg vissza, mikor még én voltam a kis ovodás... mennyire szerettük az aranyos óvónénit.

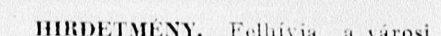
AZ ELSŐ DEBRECENI ORSZÁGZASZLÓ

Korompay Gyuláné, Szunyogh Amália új állomás helyein is nagy súlyt helyezett a hazafias nevelésre. Az óvodájában **„épült fel az első debreceni országzászló.** A kis növendékek építették meg és alatta szép hazafias ünnepély volt. Emlékeztetés a Kormányzó jubileuma alkalmából rendezett ünnepély, mely után távirat ment a budai várba azzal a szöveggel, hogy **kétszáz-negyven ovodás gyermek ajtatos imája száll az Egek urához kérve, hogy a Mindenható adjon hosszú életet a Főméltóságú urnak.** Szép köszönőlevel jött a kabinetirodától.

Számtalan elismerésben részesült Korompay Gyuláné a negyven évi buzgó óvónői működés alatt. Őt nem áldotta meg gyermekekkel a Gondviselés, minden szeretetét és gondoskodását a mások gyermekeire fordította.

KEDDEN LESZ A BUCSU

Korompay Gyuláné ezzel az iskolai évvel be is fejezi működését és a jól megérdemelt nyugalomba vonul. A Timár utcai ovodában e héten kedden lesz a záróvizsga és egyúttal a jó óvónő búcsúztatása, délután három órai kezdettel. Sok szülő vonal tel a Timár utcai ovodába, hogy még egyszer köszönetet mondjon annak, aki lelkenek minden kincsét mások gyermekeire pazarolta.

HIRDETMEY. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termelt, vagy vidékről akár tengelyen, akár vasuton, vagy posta útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, hús, szeszital — a behozatalból számított 24 óra alatt a városi adóhivatal fogyasztási adó ügyszóltványánál (földszint, kapubejárattal szemben) a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a be nem jelentett fogyasztási adó köteles cikk után járó fogyasztási adónak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel elmarasztaltatik. Városi adóhivatal.

PER A SZOMSZÉDOK KÖZÖTT EGY „ILLATOS” GÖDÖR MIATT

Nem mindennapi furesa perben tartott a debreceni büntetőjárásbírósgon tárgyalást dr. Szatmári János járásbíró.

A vádlottak padján két feketébe öltözött idős hölgy ült, Gerőcze Margit és testvére Zuzsanna. Vád ellenük súlyos testi sértés.

A sértett Boruzs Sándor nyugalmazott OTI tisztviselő, aki Jerikó uca 19. szám alatt lakik. A két vádlott szomszédja. A nem mindennapi feljelentés szerint, nem veréstől származik a súlyos testi sértés, hanem Boruzs a feljelentésében azt panaszolja, hogy a vádlottak udvarán lévő gödör bűze miatt mérgezést szenvedett, úgyhogy napokig súlyos beteg volt.

A két vádlott testvér határozottan kijelentette, hogy ők nem akartak senkit megmérgezni. A gödör már harmincöt éve áll ugyanazon a helyen, ahol most van.

A sértett Boruzs Sándor nem így vallott. **Elmondotta, hogy a vádlottak szándékosan terjesztik a bűzt.** Egyszer már mérgezést szenvedtem, kérem szígon megbüntetésüket és kötelezem arra őket, hogy a bűzt okozó gödört távolítsák el már egyszer.

A bíróság már több tárgyalást tartott a furesa perben. Több tanút is akartak a peres felek kihallgattatni a „bűnygyben”, de a bíróság elutasította ezt. Azonnal ki is hirdette az ítéletet, amely szerint mindkét vádlottat felmentette a vád alól. Indokolás szerint, nem kőszakarva terjesztették a bűzt, tehát fel kellett őket menteni.

Korompay Gyuláné Szunyogh Amália.

Pességeire vall, hogy az egész időn át az illetékes körök legteljesebb elismerése mellett működött, az általa vezetett ovoda mindig mintaszerű volt. A gondjaira bízott kicsinyek szellemi és fizikai erejét az ő nagyszerű oktatása oly fokra fejlesztette, hogy minden évben a záróvizsga a hivatalos tényező, és a megjelentek legteljesebb elismerésével végződött. Nagy súlyt helyezett mindenkor Korompay Gyuláné a vallásos és hazafias nevelésre, ez a két szent cél változatlan maradt nála negyven éven át, legfeljebb az oktatás módszere változott a modernebb időkkel és a változó korrall. Mert Korompay Gyuláné azok közé tartozik, akik a kicsinyek oktatását nem a sablonok után végzik, hanem szívvel lelket visznek bele az ovodai foglalkoztatásba és mikor a gyermeki lélek rejtett kincsét bányássza ki, nem feldkeznek meg a testi erő fejlesztéséről. Ő elsőnek vezette be a svédturnát az ovodába. A szeretet és gyöngédség irányítja minden cselekedetében. Nem esoda, hogy a kis csöppségek rajonganak érte, a szülők pedig hálás becsülésükbe és

Juhász Géza és G. Szabó Kálmán:

HÁBORU

A tiszta humanitás jegyében született bátor, szép könyv. Azok, akik a militarista gondolat mellett törtek és törnek lándsát, nem sok gyönyörűséget találnak ebben a füzetben, de azok, aggódó szeretettel és fokozódó lelkesedéssel fogják végig olvasni minden sorát.

Egy menetezrednek, vagy zászlóaljnak a háborús története tulajdonképpen ez a füzet. Nem tábornokok és plébgalléros vezérkari tiszték himnusza, de a század elhagyott névtelenjei elmulhatatlan érdemeit megőrző kincs. A szabó hősi tette, a szolga önfeláldozása és a névtelen ezrek, százak elmulása a nagy égésben. Aki „ott” járt, az így emlékszik vissza. Aki mellé lecsapott a 28-as gránát vijogó halálhíntésével, annak agyában, lelkében így ég, így pirosodik a vértől a háború. Csapatlószt és rajvonalbeli legénységi ember erős meglátásának ilyen marandó képei maradtak meg csupán a négy esztendőből, akár a karsztos sziklák kemény égésben, akár Rokitno mocsarában állott szemtől szemben a halállal. És ezt a sok, sok elnyomhatatlan kétségbeesést művészi köntösben, mesteri verselési technikával eleveníti meg Juhász Géza. Nem keresgél szavakat, ahogy a gránát esaphatott le, így keni a hasonlatokat az események mellé, ahogy az embert nyomta pozdorjává az ágyu golyó. Így igaz, így őszinte, így sallangok nélküli s így magyar. A magyar háborúról így még senki nem írt. De a magyar háború visszájáró, nyomasztó álmait se tudta így fekete fehér halál színekkel megformálni alkotó művész az egy Gáborján Szabó Kálmánon kívül. Egy sikeres két színnel ennyi szépséget összehozni több mint művészet. A legkitűnőbb magyar fametsző most is megmutatta, hogy a bővítés, a verejtékezés soha se pótolja azt, amit ő véreben hord, amit könnyedén, frissen fagyavág. Eddigi sikerei mellé méltán sorakoznak ezek a metszetek. Egyszerűségükkel, szárnyaló szépségükkel, megáztatón őszinte megérzéseikkel és egyénien utánozhatatlan művészettel. Vers és kép versenyen felüli érték.

A könyvet a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. művészi kivitelben állította ki.

SZ. R. I.

BRENTFORD RENDET CSINÁL.

Brentford, keletindiai repülőútja során gépével lezuhant; társa szörnyen hal, ő ellenben a szumátrai őserdő közepén köt ki, sértetlenül, de reménytelen helyzetben. A kényszerűség rávissza, hogy — négyszáz mérföldnyire az emberlaktá utáttelvényektől — a sziamang-majmok társadalmához csatlakozzék. Ebben a békés, hanyag és túlságosan liberális környezetben rendet és fegyelmet teremt, felfegyverez a sziamangokat és diktatórikus alapon törekszik egy hatalmas majombirodalom megteremtésére. A majmok öntudatra ébrednek, rájönnek, hogy tulajdonképpen ők az őserdő urai; és ennek folytán hamarosan elpusztulnak.

Megjelent a NOVA kiadásában.

Királyhegyi Pál:

A FÉRFI JÖN-MEGY.

Királyhegyi Pál „Az idegen” írójának új regényét várakozással és optimizmussal vettük a kezünkbe. Szövegük le gyorsan, hogy az előbbi könyvéből is izgalmasabb, érdekesebb, felhőbb és íróibb munka ez a regény, ami azok közé a könyvek közé tartozik, amit „nem lehet letenni” és amikor kiolvasta az ember, érdeklődve kezd el

újra, most már nyugodtabban, hogy a részletek szépségében gyönyörködjék. „A férfi jön-megy” Amerikában játszódik, az író végig vezet bennünket ezen a hatalmas országon és a könyv elolvasása után úgy érezzük magunkat, mintha résztvettünk volna egy exotikus, izgalmas, nagyszerű kiránduláson, amelyen okos, tehetséges vezetőnk volt, aki friss hangon, valami utólréhetetlen közvetlenséggel mondja el a legérdekesebb dolgokat.

Megjelent a NOVA 2 pengős sorozatában.

—X—

Leslie Charteris:

HALALOS HAJLSZA

(Az Angyal újabb kalandjai.)

Leslie Charteris új könyvében az Angyal ismét két régi ellenfelével, Ray Marius-szal, a félelmetes arcú óriással és rolló herceggel, a simamodorú intrikusai kerül szembe. Már egyszer legyőzte Marius-t, de most talpra állt és hihetetlen elszőrnyesztő tervet kovácsolt, amely az egész világot lángra lobbantja. Az angyal kétségbeesett hátránnyal küzdve száll szembe a titokza-

tos milliómossal. Csak Roger Conwar, régi barátja áll az oldalán — miután másik fegyvertársa, Norman Kent, már életét adta a Thames partján, egy békés kis házban, a világbékéért. Csak Roger Conwar áll mellette, mert szerelmese, a gyönyörű Patricia pihenni indult egy világkörüli hajóútra — és Sonia Delmar, az amerikai acélkirály lánya csak később, véletlenül csöppen a történetbe.

Charteris új könyve a NOVA 1 pengős Kalandos Regények sorozatában jelent meg.

Aszlányi Károly:

A debreceni rendőrség bravuros nyomozással 24 óra alatt megállapította egy halottnak hitt nőről, hogy él

A pesti szállodában titokzatos körülmények között öngyilkos lett egy debreceni nő, akiről senki nem tudta, hogy kicsoda, ismeretlenül temették el s utolsó levelét végakarata szerint csak hat hónap múlva lehet felbontani.

A napokban Budapesten az egyik szállodában öngyilkosságot követett el egy ragyogóan szép fiatal hölgy. A 35 év körüli nő nemrég szült meg a szállodában azzal, hogy Debrecenből érkezett a fővárosba hosszabb tartózkodásra. Egyik reggel hasztalan zörgettek ajtaján. Azt hitték, hogy későn aludt el s délben újból bekopogtattak nála. Újból nem kaptak semmi választ. Ekkor a szobaleány benézett a kulcslyukon s rémülten látta, hogy a zárban belülről van a kulcs. Rosszat sejtve jelentette az esetet s mikor felnyitották a szobáját, már kibújt testtel, halálbadermedt arccal találtak a szép, fiatal debreceni nőt.

Az éjjeli szekrényben egy levelet találtak lezárt borítékban. Mellette egy másik levél volt, benne romantikus kérés, hogy a levelet csak halála után hat hónappal olvassák el. Ez a végakarata. A lezárt levél mellett ott hevert a pohár, melyből luminált ivott a fiatal nő.

Az öngyilkos hölgyet Budapesten eltemették névtelenül, de személyleírását közölték a debreceni rendőrséggel, azzal az értesítéssel, hogy az öngyilkos nő a szállodában történt bementése szerint debreceni.

A romantikus tartalmú levelet több fővárosi lap leközölte s ezeknek nyomán rémült arccal jelentkezett a debreceni rendőrségen egy 40 év körüli férfi.

GYERMEKKORI IDEÁLOM AZ ÖNGYILKOS NŐ

Az előkelő társadalmi állású férfi előadta a rendőrségen, hogy még 1917-ben, mint fiatal diák udvarolt Kerepes Gizella nevű debreceni gimnázista lánynak, aki akkor 15 éves volt. Azóta nem találkozott vele, de most, hogy az öngyilkos nő utolsó levelét olvasta, az ábrándos, költői stílusból, a sorokból áradó szertelen romantikából ráismert egykori ideáljára.

MEGINDUL A NYOMOZÁS A HALOTT SZÜLEI UTÁN

A debreceni rendőrség a férfi előadása nyomán megindította a nyomozást a halott nő hozzátartozóinak megkeresésére. Az öngyilkos nő egykori udvarlója annyit tudott mondani, hogy a lány édesapja kertész volt s a Faiskola utcában laktak.

Ezen a nyomon elindulva a rendőrség bravuros munkával 24 óra alatt minden adatnak birtokába jutott. Megkereste Kerepesi Gizella szüleit, akik most is élnek s a legjobb egészségnek örvendenek.

TALÁLKOZÁS A HALOTTAL, AKI ÉL

Az egész nyomozás legizgatottabb résztvevője a fiatalkori szerelmes volt, akiben talán a diákori idők emlékei hajnalodtak fel a megdöbbentő öngyilkossági eset kapcsán. Segítségére volt

a debreceni rendőrség detektívjeinek az adatok felkutatásában s mikor a rendőrség közölte vele, hogy megtalálták Kerepesi Gizella szüleit, az izgalomtól borzongva rogtant be hozzájuk elmondani, hogy az ő lányuk az, aki öngyilkos lett, aki a bucsulevelet írta, ő ráismert minden sorából.

Az ősz házaspár végighallgatta lávázó szavakat, az izgatott kitérőt s csak amikor a fiatalkori, de közben már némileg megkopaszodott szerelmese annak a gyanyójának adott kifejezést, hogy a hat hónap múlva felbontandó utolsó üzenetben talán az ő számára is van néhány meleg búcsú-sor, tört ki a mamából:

— Csacsi maga, fiam... Hiszen a mi lányunk él.

A lendületesen beszélő férfinak meg kellett fogzania a székben, hogy hánnyal ne essen.

— Mit mondanak?... A Gizike él?
— De mennyire, hogy él — bólintott

Megdöbbenő leleplezések a parlamentben a magyar biztosítási piac helyzetéről

„25-30 millió pengő a díjtartalékok hiánya, de a vezérigazgatói fizetéseket sehol sem szállítják le.”

A magyarországi biztosítási front körül zajló ijesztő jelenségekről megdöbbenő leleplezéseket közölt Czirják Antal képviselő, akinek felszólalását pártkülönbösg nélkül feszült figyelemmel és látható megdöbbenéssel hallgatta a képviselőház s nem akadt egyetlen olyan honatya sem, aki akár csak egy védő szót szolt volna a biztosító társaságok érdekében. Czirják beszéde elején rámutatott arra, hogy

amióta a Phönix világraszóló botránya kifakadt, azóta e válságot összes külföldi vezérigazgatótól hirtőnben ülnek, csak a magyarok gründolnak tovább.

A Phönix-eset kipattanása óta nagy hegyesuszamlások mutatkoznak a magyar biztosítási fronton s már eddig is számos magyar biztosító intézet jutott külföldi társaságok kezére, amelyek a magyar gazdasági életből kiszivattyúzzák a pénzt és külföldre juttatják. Czirják szerint

vegetál és kimúlás előtt áll a Magyarország területén működő biztosító intézetek hosszú sora

s miután nincs ember, aki a biztosítottak érdekeinek megvédésével törődne; aláássa a magyar hiteléletet, amikor ilyen szörnyűségek történhetnek. Szinte kétségbeesítő, hogy a legszegényebb emberek fillicreit mint engedik kisbólni, hogy engedik eladminisztrálni és az érdekelteket kismembereket tönkremenni. Rájöttek arra, hogy a magyar biztosítottaknak eddig befizetett díjtartalék-pénzéből jónéhány intézetnél összesen 25-30 millió pengő hiányzik. Czirják nem hiszi, hogy a pótlást bármelyik anyaintézet

a papa is. — Férjnél van Nyíregyházán... Most született a tavasszal a negyedik gyerekük s állítom, hogy ez az agyában sinesen meghalni.

Az egykori udvarló még most sem hitte a dolgot. Elutazott Nyíregyházára s csak mikor saját szemével maga előtt látta egykori ideálját, kissé megtelt idomokkal, de annál virulóbb egészségben, jött rá arra, amit a rendőrség akkor már régen tudott, hogy a diákori álmok forró emlékei készít örízgetett lány és a pesti szállodaszobában életére végzetes pontot tett nő nem egy és ugyanazon személy. Költői stílus, romantikus elképzelés és minden egyéb csodát mondott... A diákori udvarló tévedett...

A pesti szálloda szoba ragyogó szép, ismeretlen öngyilkosának réjtéje pedig még várni fog lélesztendéig, hogy a halott végakarata szerint megoldódhasson.

(K. I.)

szívesen be fogja fizetni, amikor tudvaleg, hogy a kifogásoknak egész garmadája áll rendelkezésükre. Nézete szerint a bajok jórészt abból származnak, hogy nem volt meg a kellő ellenőrzés.

Nem lehet túrnünk, hogy horribilis jövedelmekkel dotálják a biztosító társaságok vezérigazgatóit. Ne adjanak nekik hihetetlen jövedelmeket a biztosítottak pénzéből.

Van például egy vezérigazgató, akinek 120.000 pengő évi jövedelme volt eddig s minthogy az intézet megbukott, a bukott intézet 280.000 pengő végkielégítést fizetett neki, ezenfelül pedig még kap 24.000 pengő nyugdíjat s a tetejébe egy másik biztosító intézetnél nagyszerű álláshoz jutott. Es

ezek a biztosító társaságok, amelyeknek óriási jövedelmeik vannak, kieszközlük maguknak a legteljesebb védelmet és az elpocsékoló pénzekért senkinek felelősséggel nem tartoznak.

Kéri az illetékes tényezőket, ne túrják tovább, hogy kismemberek pénzével dolgozó biztosító intézetek főuri palotákba fektessék a pénzüket. Egyik legutóbb megbukott biztosító intézet Teréz körúti palotájában például gyönyörű szép butorok és freskók díszelnek, amit mind a biztosítottak pénzéből harácsoltak össze.

A biztosítási intézmény fontos tökeelhelyezési lehetőség a kismemberek számára s éppen ezért a legérélyesebb intézkedéscskkel oda kellene hatni, hogy megakadályoztassék az állandó hitelrombolás és szakadjon már vége az életbiztosító társaságok sorozatos bukásának.

Románia és a kunok

Irta: TELKES ATTILA.

A világháború befejezésekor eszméletlenül az embert jogaiba akarta visszahelyezni: a nép önrendelkezési jogát nyilatkoztatta ki Wilson 14 pontja alakjában. Az akkori Magyarország kormánya magáévá tette a 14 pontot.

Az utódállamok által megszállt területeken az önrendelkezési jognak azonban nem szereztek érvényt. Nincs még eldöntve, kinek van joga rájuk. A vita folyik azóta, sőt a történelmi időkbe nyúlik vissza az anyaga.

Ezen területek közül a legnagyobb Erdély. Ha a nép nem dönthetett, vizsgáljuk meg, kinek van joga rá: Magyarországnak-e, vagy Romániának.

Az oláhok csak a XIII. században jelennek meg a történelemben, noha általában jelenleg lakott területek már az őskorban mozgalmas történelmi szerepet játszottak. Ezért két szempontból kell vizsgálnunk Romániát: nyelvészeti és földrajzi, illetve néprajzi szempontból.

A kezdetleges dolgokat kifejező szavak az albán-makedón nyelvvvel feltűnő azonosságot mutatnak. — Képződik nyelvészeti szintén. A már fejlettebb társadalmi életet bizonyító szavak nagy hasonlóságot mutatnak az olasz, szláv és magyar nyelvhez. Ősi szavak és hagyományaik alapján eredetüket Makedónia—Albánia vidékére kell tennünk. A nyelvükben lévő olasz, szláv elemekből arra következtünk, hogy az olasz, szláv területeken át jutottak a Délnyugat-Balkánról Havasalföldre és Erdélybe. Utjukban mindenütt a könnyen elsajátítható, zengzetes szavakat vették át. Így lett nyelvük *eszperantó jellegű*. — Vándorlásaikról halvány nyomok emlékeznek meg az írott török szerzőkben. Dalmácian, Bosznián és Szerbián keresztül vándorolva a XIII. században megjelentek a Kárpátokban. A jelenleg románlakta terület elég népsűrűségű volt már akkor. Nem lakatlan. Ez igen fontos az oláh kérdés szempontjából. — Hogy milyen népek éltek a mai Románia területén, eldönthetjük, ha megvizsgáljuk Bessarábia, Moldva, Havasalföld, Dobruzsza és Erdély történetét ismeretlen idők óta az oláhok Kárpátokon való megjelenéséig és ettől az időtől napjainkig.

Már az ókori feljegyzésekből tudjuk, hogy Ázsiából Déloroszországon át az Aldunáig elterülő vidéken schiták laktak. Később a római birodalom legnagyobb kiterjedése előtt jelennek meg a dákok Erdélyben és Havasalföldön lakván.

Ez volt a helyzet a római gyarmatosítás előtt. Románia mai területe oly rövid ideig volt római uralom alatt, hogy azt elrománosítani nem tudhatta, mert Róma abban az időben már kiélte gyarmatosító erejét.

A meginduló népvándorlás elsöpört onnan mindent, ami római. A katonaságot, hivatalnokokat és az ott letelepedett kevés római eredetű lakosságot kivonták Dáciából. A hunok elől menekülő gótok özönlöttek el először Dáciát, seregükbe kényszerítették a dákokat és rövid ottartózkodásuk alatt elpusztították mindent, amit a rómaiak még meghagytak. Majd a dákok nagy részével elvonultak nyugat felé. A gótok teljesen elpusztított országot hagytak maguk mögött, mely talán még történelmi szerephez is jutott volna, ha nem következik be a népvándorlás legnagyobb megrendése: a hunok megjelenése.

A hunokkal a népvándorlás magva tevődött Dáciára és környékére át. — A nagy zivatarok oly rövid időközökben követték egymást, hogy nem volt idő arra, hogy ez a vidék még egy bár állam színvonaláig is újraépülhessen. Attila halála után a hun birodalom szétomlott. A nyugaton elhelyezkedett leigázott népek támadásai miatt kelet felé húzódtak vissza. Az akkori

ban nem háborgatott Fekete-tenger környékére telepedtek le. Bessarábia-Moldva-Havasalföld-Dobruzsza vonalán helyezkedtek el.

A hunok után következtek az avarok. Magyarfajú, turáni nép. Nagy Károly kemény háborúja után egy részük behódolt, megtelepedett és megmaradt a mai Magyarország területén. A másik részük visszatért a nagy szittyia rezervoárba: a Fekete-tenger mellékre.

Kelet felől állandóan szivárogtak nyugatra a különböző kis egységek, mintegy láncolatai a nagyobb népvándorlási hullámoknak, mint pl a hun, avar, magyar, stb. A népvándorláskor a Fekete-tenger mellé sodródott népek a gótok után, úgyszólván mind, finnugorok voltak. Volt itt mindenféle nagyságú és nemzetiségű nép, törzs, nemzetség, de mind rokon: finnugor. Legfeltűnőbb ez a jelenség a magyarok megjelenésekor. Bolgárok, besenyők, jászok, kunok, mordvinok, baskirok jöttek. Számra és jelentőségére két nemzet tűnt ki, a besenyő, amely Bessarábiát és a kun, amely Cumania, Kunországot alapította.

Magyarország területén élő szittyia népek letűnésük után a Fekete-tenger környékére húzódtak vissza. Sok maradt még Pannoniában is. Visszavonulásaik alkalmával sokan lemaradtak közülük, mért mint megvert, szétszórult nép volt. Így Pannoniától a Fekete-tengerig egy mindjobban sűrűsödő sáv volt, melyet a levert finnugor népek alkottak.

A magyar államosítás után még folyt egy darabig a keletről jövő népek szivárgása Magyarországra. A kereszténység felvétele, de különösen Szent László ideje alatt jövők már csak Kárpátokig jöhettek. Ezek lekanyarodtak Havasalföldre, Dobruzsába és az ott rajzó szittyia és szláv népekkel vegyültek el.

Azután jött a tatárjárás. A lassan nyugatra húzódnak népeket hirtelen összehúzódtak előre dobták. A kunok alatt egyesült népeket Kuthen Magyarországra vezeti. Ennek megöletése után a kunok kivonulnak az országból. — Egy részük Bathu kán seregébe áll, a nagyobb részük Havasalföldön telepszik meg. A tatárjárás után jelentékeny állam lett Cumania. A magyar királyok fennhatósága alá tartozott a török hódoltság. A magyar királyok címe a legutolsó időkig Rex Cumaniae.

Ezen a vidéken élő magyar fajú népek az idők folyamán, nemzeti jellegük elhalványulása következtében beleolvadtak az ott rajzó szlávokba és dákokba. Mikor az oláhok megjelentek az Alduna környékén, a mai Románia területén élő népek, úgyszólván mind finnugorok voltak melyek közül az újra államot alkotó a kun. Ez volt a helyzet, mikor az oláhok nyájaikkal megjelentek a Kárpátokban. Az oláh kevésszámú nép, nagytömegű szervezetlen nemzeteket talált, mégis asszimilálni tudta. Mégpedig a világtörténelemben eddig nem tapasztalt eredménnyel. — Moldva, Havasalföld, Dobruzsza a finnugor népek penziója, Erdély a magyar nemzet védőbástyája, védővára a török hódoltság korában. — Telítve vannak ezek a területek finnugor vérrrel. És ma Romániának hívják!

A magyarság nem húzódtott vissza ezekről a területekről. Ellenkezőleg, mikor a török a Duna-Tisza közt, Dunántúlt és Felső-Magyarországot elfoglalta és 150 évig birtokában tartotta, magyarság Erdélybe menekült, mely akkor a magyar államiság gyakorlati képviselője volt. A török kiűzetése után Erdély továbbra is ugyanazt a szerepet töltötte be, mint az előtt: a magyar alkotmány őre, a magyar szabadságmozgalmak irányítója, a magyar államiság hagyományosa volt a legutóbbi időkig. Ha tehát a magyarság sulypontja leghosszabb időkn át Erdély volt, a magyar elemeknek itt kellett a legerősebbnek lennie. Hogy most oláhok is laknak, még ha nagy számmal is, az nem bizonyítja az oláhok jogigényét rá, mert köztudomású, hogy azok majdnem mind eloláhosodott magyarok, vagy beszivárgott eloláhosodott kunok, besenyők, besszarábok stb. A XIV.—XVIII. századokban sűrű volt a magyar fajú lakosság a mostani Regátban. Erdélyben ezekben a századokban nem volt oláh kérdés; a XIV. században nem volt oláh sem Románia területén.

Mindezeket összefoglalva: *egy részét az oláhok az Aldunánál való megjelenésükkor elenyészőben csekély számuak voltak, még a későbbi utánszivárgásukat is tekintetbe véve.* Fajlag erősen felhígítottak voltak dinári, olasz, szláv elemekkel. Számuk mégis csekély, az érzékelhetőség határán mozog. Másrészt és az a kérdés lényege: a mai Románia területén a mongol fajtájú népek, úgyszólván egymásra torlódtak voltak. Nagy nemzetek szunnyadoztak a Fekete-tenger környékén. Arról azonban nem tudunk, hogy ezek kipu szultak volna. Bizonyítja ezt a magyar nyelv nagy elterjedtsége Moldva, Havasalföld tájékán még a XVI. században is. Pedig akkor az elszlávosodás óriási halad már előre. Döntő bizonyítéka ennek az oláhok sehol máshol nem tapasztalt beolvadó ereje.

A mongol nép jelentősége óriási volt. Ők alkották az euráziai népek gerincét, a népvándorlás zömét. Megjelenésükkel elhatárolózan avatkoztak bele Európa történetébe. Ez a hatalmas faj gyűlt össze a mai románia területén és telepedett le. Nem haltak ki, a létfontosság alapján élnek ma is. Románia lakóinak uralkodó faji jellege finnugor, mint gyűjtőfogalom: a kun.

Bizánci befolyás, később a török hódoltság miatt rejtvé maradt ez a mai Románia területe; az európai történelem figyelmét elkerülte. Az egész világ abban a tévhitben él, hogy Románia latin eredetű. Barhou, a tudós politikai román (római) eredetűnek nyilvánítja Erdélyt.

Európában a XX. században terra incognita van!

A vita folyik: kié Erdély, mely nemzet alapította. Az oláhok azt igyekeznek bizonyítani, hogy az Erdélyben élő magyarok is elmagyarosodott római-dák utódok. Hogy itt nincs helye az önrendelkezési jognak. A kérdés akörül fordul meg, kié volt Erdély a múltban. — Fajlag kié.

Ha túlnyomórészt magyarfajú a román népességűlet, akkor Romániának nincs joga Erdélyre.

Bebizonyosodott Erdély magyar eredete és Regát turáni jellege: az önrendelkezési jogot érvényesíteni kell. — Mienk Erdély.

A románoknak Erdélyhez történelmi jogaik, — aminek alapján Erdélyt megkapták, — *nincsenek.* Meg kell kérdezni Erdély népeit, hova akarnak tartozni; vissza kell adni nekik az emberi jogaikat, amelyek a küzdelmes, demokratikus erdélyi fejedelemségben élveztek: *döntsenek sorsuk felől az önrendelkezési elv alapján.*

A párizsi békeértekezlet avval a felhívással, hogy az igazság, az önrendelkezési jog érvényesítése céljából ideiglenesen vonulnak be az antant-haderők Magyarország területi sérthetlenségéért mintegy felelősséget vállalt. Egyedül Magyarország váltotta valóra az antant wilsoni elveit, hajtsa végre a többi ország is; *váltsa be a párizsi békeértekezlet ígését: ez a Revizió.*

Házak kozmetikája

Mélyen tisztelt Szerkesztőség! Felkérésére, hogy az épületek díszhomlokzat és formátlan díszítésről esztétikai véleményemet közöljem, szívesen teszek alábbiakban eleget.

Most, hogy a romlott gazdasági helyzetünk némi javulása lendületet kapott, a háztulajdonosok is iparkodnak omlós vakolatú házait kozmetikai szerekkel kiegészíteni.

Kínél, hogyan és milyen mértékben sikerült vagy sikerülni fog ezen műtét, az az izlés és elgondolás mellett a saját anyagi helyzetének a befolyásától is függ.

Szépét és jót, a kicsi pénzzel rendelkező háztulajdonos is szeretne végrehajtani, viszont anyagiakban gondtalan háztulajdonos is fuserálhat nemes elgondolást.

Hiszen építő művészetünk ma már a múlté. Hódító birodalmakban, de a legyőzött országokban is, a művészetért lelkesedő alkotó egyénben is csak lapangó titkos erő hunyázkodik meg.

A tömegmunka, gátak emelése, új vasúti vonalak létesítése, nagyméretű hidak alkotása és egyéb nagy horderejű vízierők bekapcsolása a gazdasági vérkeringésbe, a mai viszonyok között, csak utópia, csak álomországba tartozik.

Miben éli ki magát ma az alkotó katlanban, a nyugtalan elme? A régi alkotásnak többnyire végzettszerű reparálásában.

Az alkotó szellem bármilyen gazdag legyen is elgondolásokban, ma az utókor részére öröksépséggé, halhatatlan művet, a mai pénztelen világban alkotni, nem tudhat.

Nem az antik építészeti alkotások utánzatára gondolok, sem káprázatos homlok változatosságra, vagy szemfényvesztő villogású színezésre, de gondolok a mély értelmet kifejező meleg, lelket, sze-

met megnyugtató színárnyalatok-ra.

Régi, meglévő, jó konstrukciójú házak megújítása a ház értékének emelésevel jár.

A homlokzatot ki lehet képezni és bele lehet illeszteni az ucca parkirozásába, lelket lehet bele önteni és harmóniába hozni a szomszéd házak kiképezésével is.

Ilyen gondos szemlélet mellett a szellemi dispozició hétpesétes értékű maradandót alkothat, a primitívlelkű, természet utánnzóval szemben.

Az épület rendeltetése, jellege, építési anyaga, a művészi elgondolásnak és kivitelnek irányt szab.

Az egymást követő házak sarga vakolatja, ha a színezés megnyugtatólag is hat a szemlézőre, közömbössé válik, unalmasságig ruházza fel a kiépített és parkirozott, a külföldön becses értékű utcát.

Az épületek homlokzat kiképezésének legtöbbje nemes követ utánzó, ezért az épület homlokzatából kimagasló és állandó érvényű tagozatokat színezni csak teljesen megnyugtató szín felhasználásával szabad.

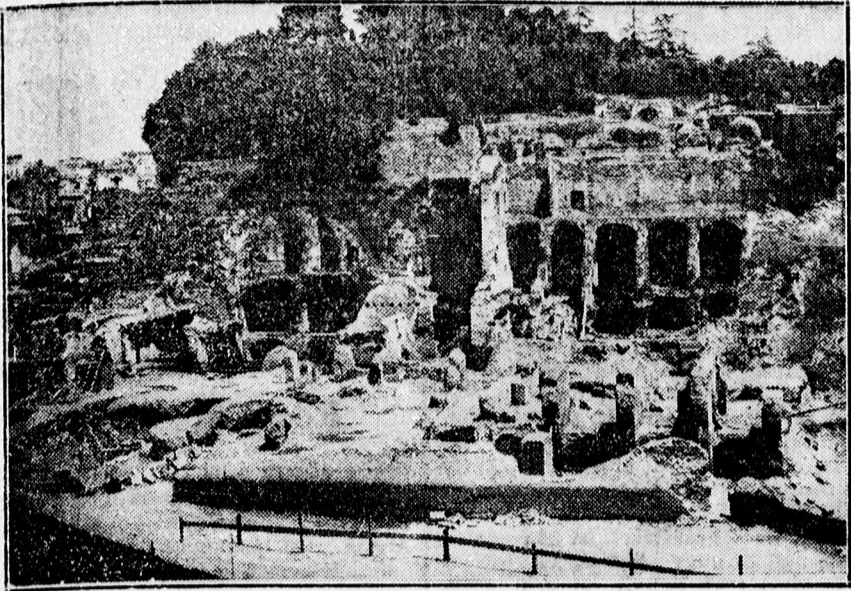
A színhatást lehet gyengíteni sorba állított színekkel, ilyenkor az épület plasztikus tagjai vesztene hatásukból.

A hoszon elnyuló falazat folytonosságát megszakító ablakok vonzzák a szemet; ablakokat bekerítő párkányokat, oszlopformákat, vagy kevéssé fontos síkból kiemelkedő kis plasztikákat, nem szabad ingadózó színekkel megszenstelteleníteni.

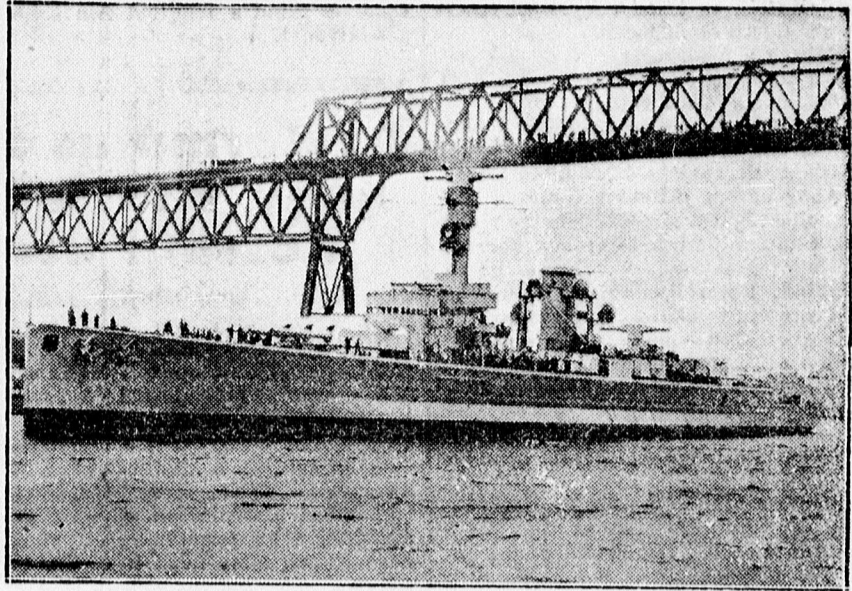
Hideg, porcellánfényű színtélmák sem hatnak a lélekre.

A fantasztikus gazdasággal kiképzett homlokzatú épületeknél a megkapó szépségű szint eltalálni, csak szinpróbálgatással lehet.

Nyomott házhomlokzatot felfrissíteni és vele tökéletes térben ün-

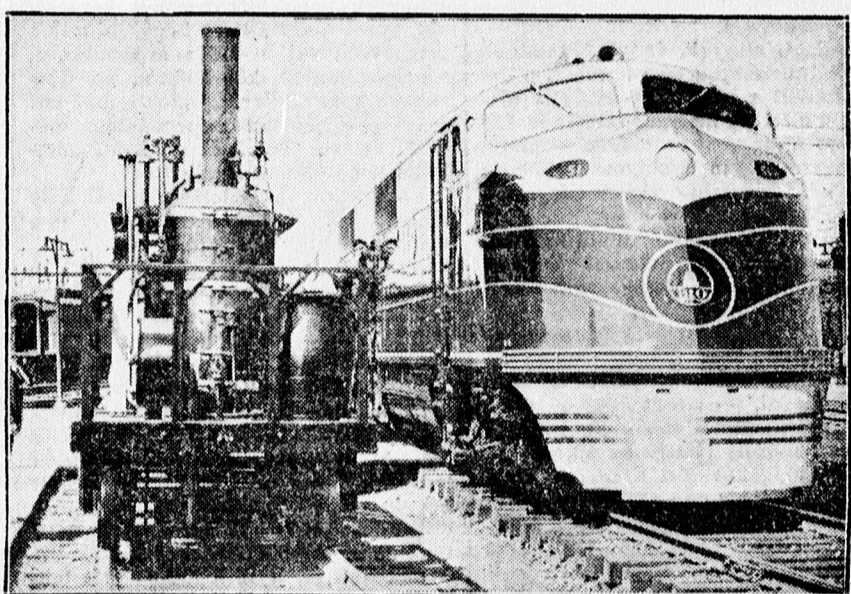
Rómában kiásták Augustus császár palotájának romjait.

A »Deutschland« német hadihajó, melyet a spanyol vörösek bombáztak.

Egy éles kontraszt. A hollandiai repülőkiállításán a kiállított modern repülőgépekhez régi lóomnibuszon szállították a nézőket.

Washingtonban bemutatták a legrégebbi és a legújabb mozdonyt. Nagy haladás a kettő között.

népélyes hatást elérni, általában csak művészelképű egyénnek lehet. Nem szabad a házhomlokzatot városi utcákban veekendszerű házak nivójára hozni.

Nehezebb feladat elé állítja az építést azon épületek rendbeszedése, ahol nincs kőlabazat, ahol a vakolatos lábazat a járda magasságáig ér és azt a lábazati részt is vakolni, színezní kell.

Más és kellemesebb a légkör, nyers téglafalazatok közti vakolt részeknek újbóli felfrissítésénél. Itt is lehetnek azonban boszantó akadályok, ahol az ünnepléses derűt eleveníteni nem lehet. Téglafoltok elesorbák és nedves színű elmosódások eltüntetésé a legnehezebb feladat.

Ne engedjük épületünket rekonstruálás és tatarozás cím alatt a meglévő forma szépségeket eltüntetve a jelentelenségbe visszahullasztani, hogy 2 vagy 5 év múlva újból kezdődjék a koncepció nélküli vakolási művészet.

Házaink megifjításául a homlokzat plasztikus tagjait a megfelelő fény és árnyék hatásainak megfelelőleg színezzük, de ríktó színek alkalmazása nélkül. Keresésünk változatosságot feladatunk megoldásánál.

A nép szeme tisztelettel övezze a háztulajdonosát, láttassék messziről, hogy a ház birtokosának gondolatköre a művészet és annak lehetőségének határain mozog.

Az önálló, modern családiházak frontjának jellegzetességét fantasztikussá tehetjük díszítő rendszerrel és színezéssel és aki ezt a kozmetikát szereti, éljen is ezzel a rendszerrel.

Barta Aladár, főmérnök.

Sziczen

Irta: Monusné Kohuth Lola.

Kora reggeli órákban készültünk. A júniusi nap sejtetve töredezett elő a Cenk hatalmas sötét tömbje mögül, egy-egy sugara mar ott settenkedett a Katalin utcán, ahol a katonai szekér várakozott reánk. Mire elhelyezkedtünk a kocsiban, teljes erejével feltört. Elöntötte vidáman a völgyben fekvő várost, sziporkázott a tornyok bádogtetején s felüdtette a Fekete-templom komor szürke falait.

Bundát, bekecset s egymás téli holmit helyezett fel a legény a sarogjába.

— Mire való? — érdeklődtem.

A nap máris annyira hevített, alig bírtam a könnyű kis kabátot.

— Ezekre mind szükség lesz odafent, — nyugtatott meg a svájci mérnök.

Elindultunk a Bolgárszegen. Keskeny girbe-görbén húzódo utca volt, amelyen keresztül haladva feljutottunk egy tisztásra. Itt szabadon, teljes erejével ömlött el a fény a friss zöldgyepen.

A színes kis virágok éppen most hullatták az éjszakai harmatot s mint a frissen megfürdött bájos leánykák, üdén, mosolyogva álltak s gyönyörillatosan szívták a fényzsároló sugarat.

Köröskörül hegyek zöldeltek. Az egyiknek oldalán pompás szerpentin úton haladtunk, felettünk a fülemile, vörösbegy édes-bájos édesbájos koncerttel kacagva örömmittasan dicsérte a Teremtőt.

A szekérút keskeny kis gyalogösvényre törpült s meredeken húzódott fölfelé. Innét már csak gyalogosan másztunk s édesamatú füvek illata-

nak felhőjében fürödöttünk, míg elér-tük a kékeshomályú fenyevest.

Édes ingertől reszketnek, susognak itt a falevelek. Szímatunk gyönyörít-tasan élvezi a nagyszerű zamátot, míg testünk kissé összehorogva a friss-ségtől — a kristályosra szürödött hű-vös levegőtől. Mire a fenyes végére érünk, térdig érő hóba süllyedünk. Reánk kerülnek a téli holmik s most már szaporábban igyekszünk a menedékházhoz.

Bent vidáman recseg-ropog a kályhába vetett fenyőhasáb s a lángnyel-vek, mintha velünk ingerkedve bujós-kát játszanának szórakoztatásunkra.

Nincs sok időnk a pihenésre. Liheg-ve mászunk a meredeken s leheletünk fehér párat húz a levegőben. Még egy nehéz út s elérjük célunkat.

Keskeny kapaszkodó vitt fel a csúcs-ra, alig tíz lépés — de örökkévalóság-nak beillő. Lenézek. Jobbról-balról a mélység szörnyősége. Megborzadva hátrálok.

— Nem jöhét tovább — figyelmeztet-tett a mérnök, nem asszonynak való út ez.

— Ne engedd Franzi — fordult a férjemhez.

Belenyugodtam, de amint meghallot-tam a csúcsra ért két férfi csodálatba ejtő elragadását, szörnyen resteltem gyengeségemet s hirtelen határozva, egy lépéssel megindultam. — nyomban meg is hátráltam.

A legény észrevette:

— Gnädige Frau — könyörgött. —

— Magam is beláttam egyedül nem me-

hetek. Hirtelen kezdtem alkudozni legénnyel.

— Flamisch! maga felmegy?

— Igenis, majd ha a százados úr el-lejöttek.

— Ne várjon addig, ha menni akar — mondtam csendesen, — induljon most.

— És a Gnädige Frau?

— En is megyek.

Tétovázolt. Szeretett volna nekem í-eleget tenni, hiszen hosszú hónapok alatt annyira megszokta, hogy az én parancsaimat is hűen teljesítse. Zavarában egyre ismételte: „nem szabad, nem szabad” s kínosan belepi-rult a derék, hűsleges ember.

— Nem jön? Akkor megyek magam. Maga után mégis könnyebb, biztosabb lenne.

Felnézett. A két férfi báttal felénk fordulva, beszélgetett odafent.

Előre léptem, a legény hirtelen elém toppant, elindult s én szorosan mögöt-te, a kabátja csücskét fogva, biztos léptekkel átjutottunk a veszedelmen.

A kilátás gyönyörűségébe merült két ember csak akkor vett észre minket, amikor melléjük rogytam bódultan egy sziklára.

Ritkán adódik a szemnek olyan csodálatos természeti képekben gyönyör-ködni, amilyen kilátást a Hollóhegy csúcsa nyújtott. Dúsabb, melegebb, szí-nesebb a táj, minden szemvillanásra. Változó isteni csoda. Balra, a Keresz-tény havas kétnyerges csúcsa hólepel-lel fedve. Lejebb erdővel borított sötét foltja — kontraszként a kék éggel — mintha simulónak egymáshoz. Jobbra a Bucsecs fenséges nyulványa húzódik, egészen a Tömösi szorosig. Üdén tarka színekben pompázik a Pojana, fölötté Királykő, Nagykőhavas. Csukás s még más isteni alkotások.

Forró lesz a szemem a sok színtől,

káprázattól, — közel vagyok az Istenhez s áldom szent nevét.

Hallom a madarak zengő-csengő muzsikáját, ők még közelebb juthatnak az éghez, azért olyan vidámak.

Daloló színes ruházatú madárka emelkedik az ég kékje alá. Kis felhő-foszlány eltakarja s újból kitor belőle.

Amíg nézem játékos libbenését, tarka tolla ragyogását, éles sikoly riaszt fel. Oda fordítom a szemem s borzadva, rémülten látom, a mérnök nincs köztünk. Elborul minden előttem, a szívverésem is ellál egy pillanatra s remegve közeledem... Az egyik sziklaszálon átfeszített vastag kötelet látok, amely most helyezkedett szilárd állásába.

Gyöngyös a homlokom, megbénult a nyelvem s csúszva közeledem a melység felé...

Megkönnyebbülök, amint lenézek. Egy vihardöntött hatalmas fa ágain guggolt, mentőöv feszült szorosan a derekán, melynek kötele erősen simult a férjem és legényem erős markában.

Újból előt a verejték, — most már aggodom a másik kettőért is. A meredek szélét csak hason csúszva lehet megközelíteni, nehezen, lassan folyt a mentés munkája.

Távolabb megyek, érzem lankadnak az izmaid, mintha én végezném a nehéz munkát s közben szédít, szív magához a mélység még gondolatra is. Lebonyom a szemem ne lássak — annál erősebben hallom a súlyos feladatot végző két férfi nehéz, fáradt lélegzetét. Sorvasztóan hosszú az idő.

Újból felpattan pillanatra a szemem s látom a mérnök gyérhajjal borított fejét felbukkanni. Hangtalanul felsőhajtok:

— Most, még most édes Istenem, — fohászok. Mire néhány szorongó pillanat után ismét kényszerítve voltam odanézni, — látom hogy már ott ül az egyik sziklán sápadtan, bágyadt erőltetett mosoly játszik az ajkán.

Mikor magához tért a menedékház puha ágyáról nézett széjjel — pillanatra idegenül. A jobbkeze fején borogtatás, zúzott pár erceskének friss piros vere szivárgott rajta keersztül.

Friss harmat gyöngyözött a homlokán. Letörölte és fáradtan mászott ki az ágyból.

— Jól esett, — nézett hátra a vetett ágyra. Acélos büszkenézésű szeme, most bágyadtan, lágyan, teli hálával simított végig bennünket, mintha bocsánatot kérne, aztán kinézett az ablakon a lehanyatló napba, — felsőhajtott s indult.

A lenyugvó nap sugarai úgy vertek fel a hegy mögül, mintha égő pástorkanyhó fénykévei volnának.

Szóltalan lépkedünk. Nagysokára a mérnök törte meg a csendet.

— Véletlen az élet. Nem esett több szó az esetről, hatása megülte a lelkeket s a lélek magába zárta.

Rohamosan hanyatlak a fény, az utolsó sugara is elűnt. Settenkedő alkonyi árnyékok vesznek körül bennünket. A madarak fáradtan szállnak. Bágyadt halk csicsérgéssel repkednek s pihenésre helyezkednek a fákon.

A szemhatáron néhány csillag ragyogott s a hold ezüstös palástját tergezte szét. A fák törzsei álmosan ásitóznak. Itt-ott holdfény csíkja húzódik végig rajtuk. Néha titokzatosan fel-susog az erdő, mintha sötét szárnyai-val repdesne, majd félelmes hangtalan lesz, áhitattal teli, mint egy óriási sötét templom, melynek örökké mécsese gyéren világít a magashól.

Kijutunk a fenyvesből s ereszkedünk a szerpentin úton. A tulsó hegyoldalon a pástorkany tűze hűnyóan pislákol, gyengül s az utolsó lángocská is belevesz a sötétbe.

Alattunk a tisztáson, apró tűzecke jelzi szekerünk állását. A megvilágosodott szunyókáló füvek, bokrok levelei ijedten összenéznek.

A lovak szapora léptekkel ügetnek hazafelé. Alig váltunk néhány szót. A fáradtság a testet, a kiállott izmalmak a lelket ütök meg, csak az emlékezetünk élénk, elégedettséggel varázsolja elénk

újból és újból a felejthetetlen szépséges látványt.

A holdat elfedi pillanatra egy sötét

felhő, amikor egy kanyarodónál vidám csillogással integetnek felénk a Cenktetején feltűnt villanylámpák.

A református egyházi lapokban nagy vita folyik a debreceni Kossuth uccai templomról

A debreceni reformátusság széles rétegei, melyek nem igen jutnak az országos egyházi lapokhoz, nem is tudják, hogy milyen nagy vita folyik ezeknek a lapoknak hasábjain a restaurált Kossuth uccai templomról, illetve azon újításról, hogy a templomot festmények díszítik. A „Református Élet”-ben például egész sereg hozzászólás van ebben a kérdésben. Alább reprodukáljuk a „Református Élet” vonatkozó cikkét, mely közli a hozzászólásokat:

I.

A Református Élet folyó évi 16-ik és 18-ik számában foglalkozott a mi templomunk belső díszítésének kérdésével, azzal a céllal, hogy induljon meg a vita: vajjon helyesen járunk-e el mi debreceniek, közelebről, mi Kossuth-uccaiak akkor, amikor a mai kor magasabb igényeinek megfelelően művészi értékű belső díszítést alkalmazunk templomunk falain?

Én magam, aki leltem gyökeréig meg vagyok győződve arról, hogy jó s szép munkát végeztünk, kész vagyok az észrevételekre a legkimerítőbben válaszolni s egyelőre csak annyit jegyzek meg, hogy ezt a munkát először s mindenképpől látni kell annak, aki hozzá akar szólni. Tisztelettel illetem minden egyéni véleményt, elvi föl-fogást mindaddig, míg az illető a maga egyéni véleményét közvéleménnyé előléptetni nem óhajtja. Így például azt is, hogy valaki csak egyszerű, meszelt templomban tud imádkozni. De más dolog az, ha valaki azt vitatja, hogy csak az ilyen templomban lehet igazán imádkozni. Ez a föl-fogás — nézetem szerint — már meghaladott álláspontot takar. De különbséget kell tennünk templom és templom között is. Az egyszerű falusi templomot mi szükség is volna díszes ornamentikával ellátni? A művészetnek is megvannak a maga törvényei, amelyeknek figyelmen kívül hagyásával csak kontármunkát lehet végezni. Első és legfontosabb kérdés itt a templom stílusbeli minősége, amely mind más és más kihangsúlyozást igényel. De az is igaz, hogy a leg-egyszerűbb templom, vagy középület belsejét is lehet megfelelő módon díszíteni s nincs olyan egyszerű református templom, amelyben egy és más módon bizonyos művészi szépség felé való törekvést fel ne lehetne fedezni. Gondoljunk csak értékes úrasztali felszereléseinkre, templomi szószékeinkre stb.

Mármint, ha itt a debreceni Kossuth uccai templomot megfelelő belső díszítéssel láttattuk el, az azt jelenti, hogy oda való dolgokkal ékesítettük, a korai gót stílusnak megfelelő ornamentikával ruháztuk fel azt a templomot, amelyet a híres műépítész, Petz Samu, ötven évvel ezelőtt műemlékszerűen tervezett meg és épített meg s amelynek a belső díszítésére már akkor elkészítette a tervet, amely reánk maradt hézagosan s amelyre ötven év leforgása alatt több alapítvány is tette-tett, de a világháború mind elvitte s mi, amikor az erre való költséget tíz év leforgása alatt gyűjtöttük össze, tulajdonképpen az öntöz művész és az ötven év előtt építőt gyűlekezet óhajának tettünk eleget azáltal, hogy a régiek vágyát, — a mai idők igényeinek megfelelően — megvalósítottuk.

Az az aggodalom, hogy a példa nyomán majd kontármunkák keletkezhetnek ott, ahol sem anyagi, sem szellemi garancia nincs, a jó és szép munka elvégzéséhez, egyedül nem adhat tápot és jogot a mi munkánk kár-hoztatására, mert mint ahogy nekünk itt meg voltak a szakértőink, a felső

lőrumaink, míg a terveket jóvá hagyattuk, épp úgy meg kell azoknak lennie másból is, meg azért tanítanak újabban a teológiákon egyházművészettant, hogy a lelkipásztor e tekintetben is vezetője legyen a szépség után vágyakozó lelkeknek.

Magáról a munka művészi értékéről református dogmatikai szempontból, valamint annak gyakorlati oldaláról ezúttal nem beszélek, ha kívánatos lesz, később nagy készséggel teszem azt. Most csak annyit jegyzek meg, hogy mindazok, akik aggodalmaskodnak, nyugodjanak meg abban a kijelentésben, hogy itt a mi drága református hitünknek, puritán felfogásunknak, ősi egyszerűségünknek semmi sérelme nincsen! Erre nagyon vigyáztunk. Itt csak az az egy dolog dönt el és csak egy kérdésre adunk feleletet: arra, hogy van-e hát, vagy nincs református művészet? Mi erre azt feleltük, hogy van!

Baja Mihály

ref. lelkész, egyházkerületi tanácsbíró.

II.

Juhász Nagy Sándor, a debreceni egyházközség főjegyzője egyik előadásában a következőket mondotta erről a kérdésről:

Debrecenben nagyszabású kísérlet történt a Kossuth-uccai templom kifestésével, melynek során a templom falaira bevitték a képet. Igaz, hogy az elfogadott tervnek öletszerű túllépése történt, de azért nem vonhatjuk kétségbe a festés intézőinek jó szándékát és egyházszerejét. Mindazonáltal meg kell állapítanunk, hogy ez a kísérlet nem sikerült. Talán a maximumát produkálták annak, ami e téren elérhető volt, de a képek ott a templom falán világosan beszélnek arról, hogy a kép nem való a mi templomunk falára. Pedig nem igen van még egy olyan református templom, mely építési stílusánál, helyesebben architektúrái berendezettségénél fogva annyira alkalmas lenne képek díszkrét befogadására, mint a Kossuth-uccai templom. Ámde borzalom és iszonyat fog el annak gondolatára, hogy e példa nyomán majd egyszer még képet találnak festeni a Nagytemplom falára is. Óva kell azért inteni mindenkit, hogy a Kossuth uccai kísérletet ne kövesse. Ezt az esetet, mint szörvénys jelenséget el kell könyvelni lkuD-t jelenséget el kell szigetelnünk. A most épülő csapókerüti templomba már csak még második szint sem engednek be a hívek, nemhogy képet, annyira visszafelé hatott rájuk a Kossuth-uccai próba. Hová is jutnának? Hová is vinnének bennünket a képes templomok? Ha ennek az áramlatnak megálljt nem kiáltunk oda, maholnap a szentek képei díszelgének a fehér falakon.

III.

Tizennégy évi Kossuth-uccai templomi szolgálatom ideje alatt állandó fájdó érzés volt számomra, hogy a templom belső része durva, nyers vakkalattal maradt a felépítés óta. Ez a reánk nehezedő érzés, mely az áhitat rovására ment: boldog feloldásban ért véget, most, hogy az ötven éves templom, a külső restaurálás és a belső kifestés által valóságos újjá született.

A templom illusztrálása igen komoly mélyreható bibliatanulmány, tiszteletreméltó rendszeresség és a puritán tradíciók iránti gyöngéd figyelem alapján történt. Az eredmény reám nézve megnyugtató, sőt fölemelő hatással van s meg vagyok győződve, hogy azok is, akik első tekintetre ártatlan kifogást tesznek: később megszokják ezt az új-

törő újítást s kétségtelenül részük lesz a gyönyörű templom áhitatkeltő áldásaiban.

Uray Sándor

ref. lelkész

kormányfőtanácsos.

IV.

En egyebet nem tudok mondani azon kívül, hogy a Kossuth-uccai templom belső díszítésében református hitvallási szempontból semmi kivételt valótlon nem látok; ha láttam volna ilyet, már eddig sem hallgattam volna.

Dr. Révész Imre
egyetemi tanár.

Rózsalugasban

Illatos rózsák közt elmerengek árván,
Ninesen aki letörölje hulló kőnyemet,
Reszkelő kezeim imára kulcsolom
Atyám vedd magadhoz bánatos
lelkemet,

Miért is bolyonganék e tövises utakon
Az életem küzdelmes virágtalan
kemény.

Beteg testemre eljött a hervadás
Migmaradt — egy! „Benedd bízó
remény.”

Hőfőhérről oltárodra virágkoszorút kötök
Levezekem minden vétkeket
Ha jutalmul lelkemben felragyog
Ki szépségével beragyogta földet és
 eget,

Lantom hurjalt fönt is pengetem,
Tenéked zengek — örök dicséretet,
Szívembe zárom az ég legszebb díszét
... Egyetlen édes szerelmemet!

ANONYMUS.

A VILÁG VALLÁSAI

A „Living Church” című egyházi folyóirat kimutatása szerint a föld népessége vallási tekintetben a következőképpen oszlik meg: római katolikusok 331,500,000, gör. katolikusok 144,000,000, kopt katolikusok 10,000,000, katolikusok összesen 485,500,000; protestánsok 160,800,000, anglikánok 37,000,000, keresztények összesen 692,400,000; zsidók 16,140,000, mohamedánok 200 millió 150,000, buddhisták 150,180,000, hinduk 230,150,000, sintoisták 25 millió, animisták 135,650, egyéb vallású 50,870,000; nem keresztények összesen 1,098,100,000.

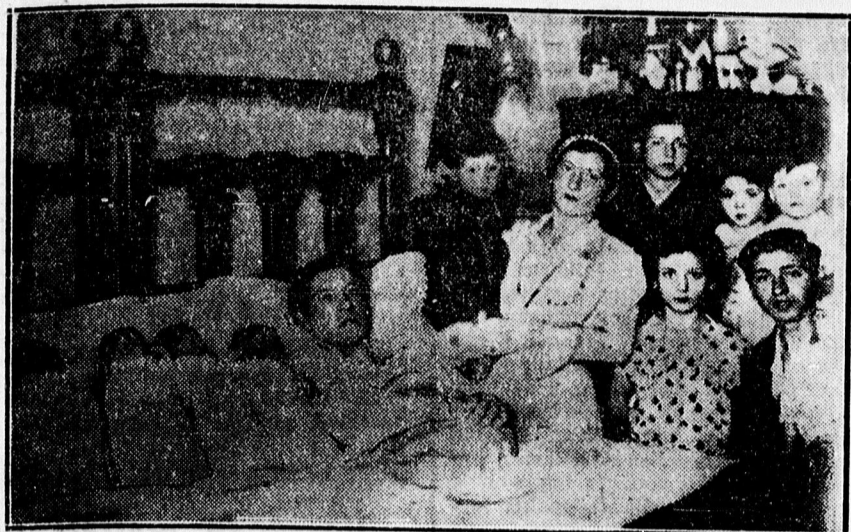
TIZ MEGSZIVLELENDŐ TANÁCS

A következő tíz tanács nagy leki megnyugtást hoz és nem okoz semmiféle fájdalmas kiábrándulást: 1. Légy nagylelkű és cselekedj jót mindenkivel. 2. Ne mondj rosszat soha senkiről. 3. Csak olyan tanácsot adj, amelyet előbb jól megfontoltál. 4. Hangoztass feddő szokat a harag pillanatában. 5. Légy könyörületes a szerencsétlenek iránt. 6. Ne restelkedj alázatosan bocsánatot kérni, ha igaztalan voltál. 7. Légy türelmes az unalmas és nehezebb felfogású embertársaidal szemben. 8. Ne ajándékozd meg bizalmaddal a fecsegőt és a hivalkodót. 9. Óvakodj a hízelkedőtől. 10. Ne bíráld elfogultan barátaidat és ne ítélj meg túlzott szigorral azokat, akikkel nem rokonszenvedel.

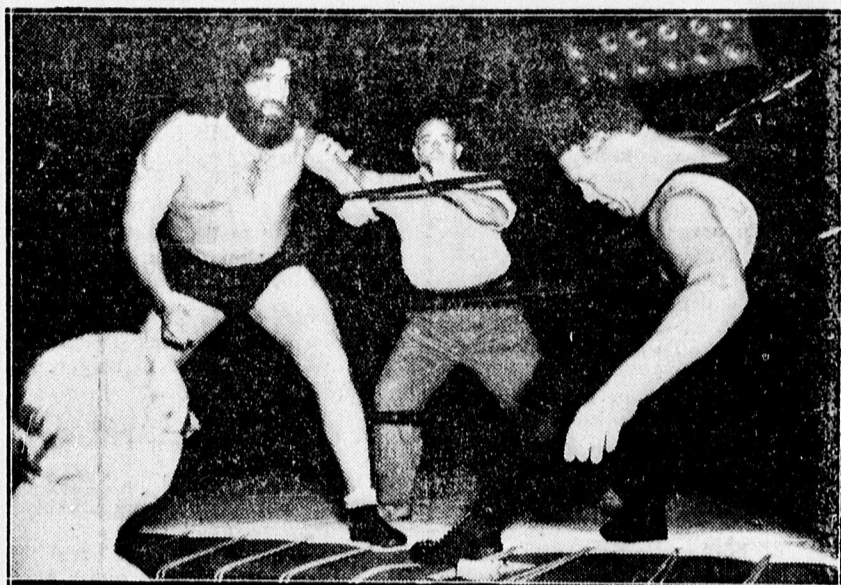
A tapintatlan kérdés

— Hány éves most, Mancí kisaszony?
— Huszonhárom.
— De hiszen két évvel ezelőtt is ennyit mondtál!
— Hja, én nem tartozom azok közé a nők közé, akik egyszer ezt mondják, máskor azt...

Az olaszországi Nodelli asszony, aki nyole gyermek anyja volt, újabban négyes ikreknek adott életet.

Kép egy amerikai boxmérkőzésről. A nekiszilajdott győztes még a győzelem után is neki akart menni ellenfelének.

Strand-divat

A fürdőruha divatban is tért hódított az idén az imprimé. Sima, egyszínű trikót alig látni, a legtöbbje mintás, amelyeket különböző kis felírások díszítenek, akárcsak a legújabb ruháselymeket.

Az egyszínű trikómodell legtöbbje fehér, a trikón azonban észre sem venni, hogy az kötött anyag, inkább szatenhez, cloquehoz vagy kreppesé-selyemhez hasonlít, a legtöbb egyszerű trikó hófehér. *Fehér és bordó* a fürdőruha-modellek divatszíne. Nagyon sok grósgraid selyem fürdőruhát mutatnak, pettyes vagy imprimédíszítéssel. A grósgrain természetesen gumival van átszőve. A fürdőtrikók mellett *újra divatosak a fürdőruhák*, amelyekhez már évek óta nem volt szerencsénk. Vi-

rágos kartonból, virágos pikéből készülnek ezek a modellek, rövid, bő, berakott, vagy gloknis short-szoknyával, mélyen dekoltált derékkal.

A legújabb divat a virágos kartonkendő, amelyet parasztosan *áll alatt megkötve* viselnek a legsikkesebb, leg-elegánsabb divatdámák nemcsak a strandon hanem kirándulásokhoz, autóturákhoz is áll alatt megkötött kendőt viselnek a hölgyek. Ujszerűek a fürdőruhákhoz készült, színesre festett, raffiából fonott, szögletes sildek, amelyet keskeny raffiapánttal erősítenek a fejre.

De még a fürdőruháknál is fontosabbak a *strandtoalettek*, A nagy luxus fürdőhelyeken mindenütt vannak bárók s itt strandtoalettekben fogyasztják el a

koktélt délelőtt az elegáns hölgyek. A strandtoalettek között sok a hosszú nadrág, *csikos vászonból* vagy *hajszálvékony csikozású flanellből*, rövidujjas kis angol kabáttal, vagy elütőszínű és csikozású angol vászon, illetve flanell kosztümkabáttal. Schiaparelli térdalatti rövid, szűk nadrágokat csinál, hófehér vászonból *kuikabátokkal*.

Az angolos rövidujju vászon vagy flanell kosztümkabátokat a hosszú nadrág mellett shorthoz is viselik. Általában a *short változatlanul divatos*, akár szűk, testhez simuló, akár berakott, vagy gloknis. Vékony, jó alakú nők kis melltartószerű, a shorthól teljesen különálló derékkal viselik, mások viszont egybedolgozva a derékkal. A nagy nadrágdivat mellett természetesen szoknyát is viselnek, gloknisszabású, rövid, térdnél alig hosszabbakat, elütő színű derékkal, vagy rövid kis kabáttal. A szoknya gyakran kötényszerűen van

rakóttva a derékra, elől felsliccelve, alatta short vagy fürdőruha. Általában ezek a szoknyák földig érnek. Ha a fürdőtrikóra kötik meg, úgy a szoknya anyagából kis bolero is készül a trikó fölé. Ujszerűen a derékbaszabott harangos kabátok, mosóanyagból, pikéből vagy virágos kartonból, amelyeket szintén a fürdőruhák felett viselnek. Aki az egyszerűséget keresi, csináltasson magának mélyen dekoltált, elől végig gombolós strandruhát, amely kabátszerűen viselhető a fürdőtrikó fölött.

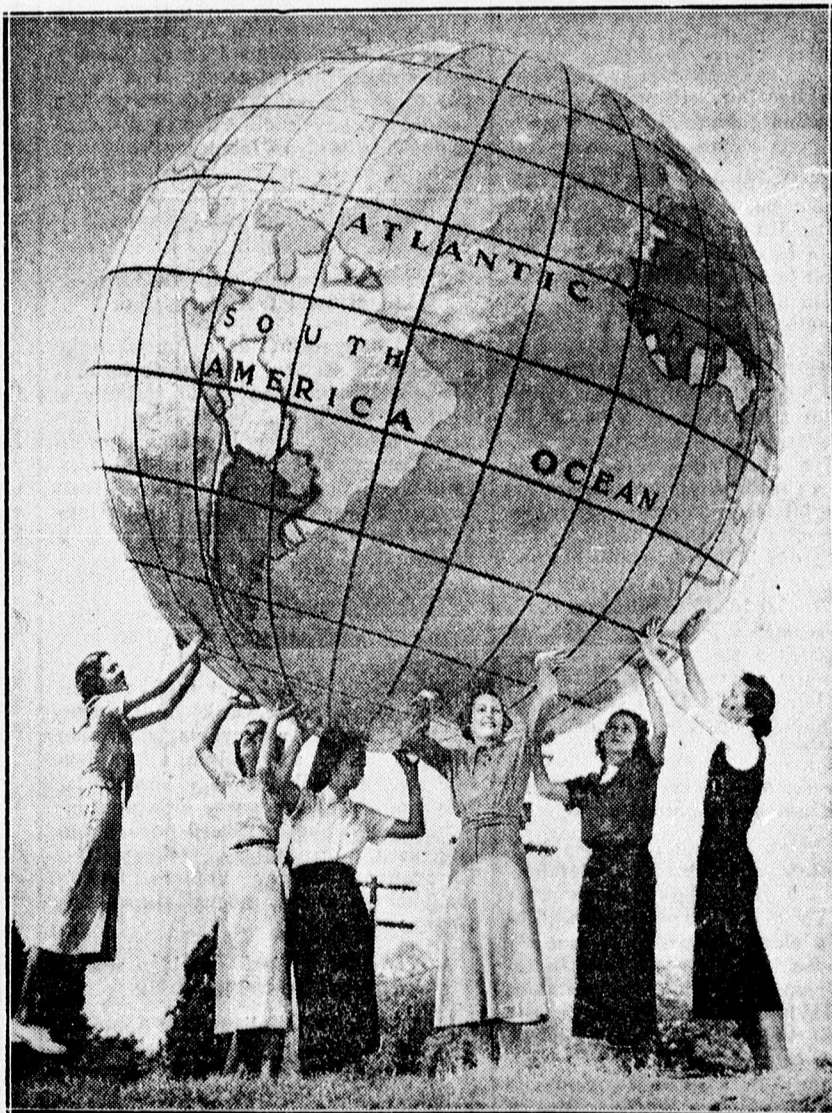
Kellemes szálloda

Uj vendég: És mondja, kérem, jól lehet aludni ebben a szállodában?

Régi vendég: Remekül! Amikor nemrég reggel kilenc órakor csengettem a pincért, még az egész személyzet aludt.

A maryvillei College muzeumban őrzik a képen látható óriási fegyvert, melyet boxerlázadás leverésekor használtak.

A losangelesi egyetem női hallgatói az egyetemi ünnepélyen ezt a számot mutatták be. A földgolyót tartják kezükben.

Hogyan óvjuk meg egészségünket?

A helyes bőrápolás — A fej és az arc tisztántartása — Mit kell tudnunk a köhögésről — Lakásunk tisztasága

Irtó: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

A modern orvostudomány egyik legfontosabb hivatása a betegségek megelőzése. Ennek a megelőzésnek egyik legnagyobb lehetősége a tisztaság. A tisztátalanság, a piszok valóságos melegágya a legkülönbözőbb megbetegedéseknek. A tisztaságért folytatott küzdelem középpontjában kétségtelenül maga az ember áll. Tekintsük át röviden az egyes testrészeink tisztántartásának főbb egészségügyi elveit.

A HELYES BŐRÁPOLÁS

Testünk bőrének tisztaságára a mosás, a lemosás és a fürdés szolgál. A mosdó- és fürdővíz a bőr tisztaságát és a leghelyesebb egészségápolását biztosítja. A bőrünknek több millió faggyú- és verejtékmirigy van: a bőr megtisztítása pedig szabaddá teszi a verejték és a faggyú kiválasztását, valamint a bőr felszínének párolgását.

A tisztaság legelőkelőbb követelménye, hogy minden étkezés előtt szappannal és vízzel mossuk tisztára kezünket.

A szennyes kezek beszennyeznek az ételt s így igen könnyen fertőzést jöhet létre. Utólag hazatérve soha ne mulasszuk el szájunk környékét is megmosni. A mindennapos mosakodás mosdónál vagy fürdőkádban történjék. A bőrápolás céljának leginkább megfelel a mindennapos 10—15 perces tartó, langyos fürdő. A bőr edzésére a fürdő után egy percig tartó hűvös zuhanyt használhatunk, vagy a bőrünket hűvös vízzel dörzsöljük le. Akinek pedig nem áll módjában a mindennapi langyos fürdőzés, legalább hetenként egyszer vegyen meleg fürdőt, mert csak a meleg víz oldja le kellőleg a bőrhöz tapadt szennyező anyagokat. Az egész test lemosását, illetőleg a tisztasági fürdőt legelőkelőbb este elvégezni, mert így az ágytiszta tisztaságát is megóvhatjuk.

A mosakodáshoz, tisztasági fürdőzéshez mindig használjunk szappant.

E célra háziszappan is megfelelő: illatos szappan használata kellemes, de nem fontos. Ha a mosdókor törülköző után a használt törülköző piszkos lesz, ez azt jelenti, hogy arcunkat, testünket nem mostuk le alaposan.

A szabadban való fürdőzés testünk edzésének tisztaságának fontos kelteke. Serdülő, verszénygyerekek és beteges felnőttek orvosi tanács nélkül huzamosan a szabadban soha se fürdőzjenek. Amennyire fokozza az étvágyat, illetve az anyagcsere-forgalmat a rendszeres fürdőzés, éppen annyira ártalmas az ötleterzés, rendszertelen fürdés, akár az alkalmazott hőfok, akár pedig a fürdés időtartama miatt.

Azt is meg kell említenünk, hogy sokan a tisztasági fürdő alkalmával elkövetik azt a nagy hibát, hogy félórát hosszant ülnek a meleg vagy forró vízben: ilyenkor szívük működésük rendetlen lesz, bőrük valóságos kipállik és haszon helyett csak kárt okoznak egészségüknek.

A tisztasághoz tartozik a kéz és láb körmeinek ápolása is.

Sajnos a helytelen körömápolás igen sok bajt okoz, amelyeket a tisztátalanság vagy a körömök helytelen lerágása idéz elő. Tisztátalanság végzett manikűrözés után elég gyakran fájdalmas körömgolyulás lép fel. A helytelenül levágott köröm pedig különösen a lábán gyakran fájdalmas körömbenővéseket okoz, amit sohasem tanácsos házzlag kezelgetni, hanem mindig orvosnak kell megmutatni. A tyukszemvágak itt sok hibát követnek el, amiért hosszú szenvedéssel kell megfizetni!

A lábak izzadását, kischzését a

hajlamosság mellett legtöbbször a lábfej helytelen állása, a bokasüllyedés vagy lúdtalp okozza.

Sok szenvedéstől és különböző utókövetkezményektől véd meg ilyenkor a gipszminta után készült és helyesen alkalmazott cipőbetét.

A FEJ ÉS AZ ARC ÁPOLÁSA

A kellemetlen korai hajhullás oka igen sokszor a haj bőrének pikkelyes, korpás hámlása, amelynek nem egyszer a fejbőr izzadása és az ezzel járó tisztátalanság az előidéző oka. A bőr legkülső rétege u. i. a szaruréteg, amelynek pikkelyes hámlása a közsírt korpá. Az izzadságtól a korpá összetapad és így melegágya lesz a legkülönbözőbb betegségeket okozó lehetőségeknél. A fejbőrnek korpázása azért idéz elő hajhullást, mert akadályozza a hajhagymák működését. Vannak, akik a haj gondos fésülését és megkenését sohasem mulasztják el, de sokkal ritkábban végeznek meleg, szappanos vízzel alapos fejmosást.

Különösen a nők között elterjedt az a téves felfogás, hogy a gyakori hajmosás hajhullást okoz.

Ez azonban tévedés: a fej gyakori megmosása egyúttal a haj legelőkelőbb szépségápolása is.

A helyes arcápolás nemcsak tisztasági, de kozmetikai követelmény is: éppen ezért az arc ápolása — különösen a nőknél — jelenleg igen magas fokú áll. Mégis sok nő arra idő előtt ráncos lesz.

A sok puderezés és arcfestés az arcbőrt szárazzá és fonnyadtá teszi s így jönnek létre az arc kellemetlen ráncai.

A fogak gondozása és ápolása közismerten fontos. Mégis igen sok ember csak akkor keresi fel a fogorvost, amikor fogai már szúvasodtak, vagy tele vannak fogkövekkel. A fogak mindennapos tisztítására lehetőleg hajlított fogkefét és jó fogkrémet használjunk. Fogainkat minden irányban keféljük meg: fogmosás után pedig gondos szájbölgöztést végezzünk.

Szájunkat gyakori száj- és toroköblögetéssel tartjuk tisztán.

A toroköblögetésnél az a fontos, hogy a szájvíz a szánkat s egész torkunkat jól kiöblögesse. Igen sok járványos, fertőzőbetegség behatolási kapuja éppen a torok és az ebben lévő mandulák. Éppen ezért nagy gondot fordítunk arra, hogy minden étkezés előtt és után alaposan öblítsük ki a szájunkat és torkunkat s jól keféljük meg a fogainkat.

MIT KELL TUDNUNK A KÖHÖGÉS RŐL?

A köhögés és a köpet minden esetben valamelyik szervünk megbetegedését jelenti. Ez a megbetegedés lehet akár az orrban, a torokban, a felső légutakban, a tüdőben vagy a mellhártyán. A köhögés sokszor ártalmatlannak látszik: lehet egyszerű porártalom vagy az u. n. meghűlés következménye. Ez azonban sokszor komoly természetű megbetegedés megnyilatkozása is lehet.

A tüdővész, a gümőkór igen sokszor köhögéssel kezdődik

és a bajnak korai felismerése nemcsak a beteg, hanem a fertőzés lehetősége miatt a környezet szempontjából is rendkívül fontos. Különösen elnézik az öreg emberek köhögését, főleg ha azok dohányoznak. A tüdőgümőkór nemcsak a fiatalok megbetegedése, ha-

nem gyakran megtámadja az öregeket is.

Ha köhögésünk makacs — haladéktalanul forduljunk orvoshoz, hogy megelőzhessük a komoly baj kifejlődését,

ha pedig már kifejlődött valami komoly elváltozás, korán kerüljünk orvosi kezelés alá. Ezzel nemcsak a magunk, hanem hozzátartozóink egészségét is sikerül megóvnunk: orvosi kezelés nélkül tragikus következményekbe fejlődik elhanyagolt betegségünk. Köhögés közben igen sok ember a legnagyobb kíméletlenséget tanúsítja embertársaival szemben: minduntalan másra ráköhög, sőt gyakran a padlóra, a földre köpködnek. Mindenkinél meg kellene szoknia, hogy köhögéskor bal kezét vagy zsebkendőjét tartsa szája elé s ezáltal a köhögés kapcsán a szájából kilökődő nyálkacsöppeket fogja fel.

Ha pedig valakinek köpete van, mindig köpöcsészébe köpjön.

A köpöcsészében mindig folyadék legyen, nem pedig homok. A köpöcsészét mossuk gyakran lugos vízzel, vagy valamely fertőtlenítő oldattal. Ha az utcán mindenképpen köpni kell, soha ne köpjünk a járdára, hanem a kanálisba. A köpet rengeteg fertőző baktériumot tartalmazhat, ami embertársainkat megfertőzheti.

A LAKÁSUNK TISZTASÁGA

Az ember tiszta csak úgy maradhat, ha ruhája, környezete, lakása és házatája is ragyog a tisztaságtól. Nagy gondot kell fordítanunk a bőrünkkel közvetlenül érintkező fehérneműnk, alsó ruházatunk tisztaságára. Legjobb a fehér alsóruha, mert ezen a tisztátalanság hamarabb szembeötlik, mint a színesen.

Életünk nagyobb felét a lakásunkban töltjük.

A sötét, nedves, rosszul szellőződő, szűk, zsúfolt és piszkos lakás — egészségellenes.

Rossz lakás az élet ellensége, ami igen gyakran a betegség, főleg a gümőkór közvetítője. Rossz lakásban elsatnyul, leromlik a test és a gyermekek így lakásban nem fejlődhetnek egészségesen. Nyilvánvaló, hogy a lakás tisztasága nélkül az egyén tisztasága is nehezen képzelhető el. A lakás tisztaságának biztosítása minden esetben más és más, ez a lakás körülményeitől függ, de ha a lakás lakói tisztátalanok, akkor a lakás maga sem lehet tiszta.

Mielőtt a lakásba lépünk — cipőnkét gondosan tisztítsuk meg a rá tapadó portól.

Csak a tiszta, világos, szellős lakás teszi lehetővé a betegségek elkerülését. Ne sötétítsük el az ablakokat, porfogó, ósdi függönyökkel, hanem nyissunk télen-nyáron ablakot, hogy a friss levegő és a napsugár átjárhassa lakásunkat. Ne engedjük, hogy a gyermekek, különösen a kicsinyek, a földön csúszkáljanak, mert minden szennyet magukra szednek s a lakás minden piszokja kezükre s körmük alá tapad. A gyermekek a különféle kisebb tárgyakat a szájukba szokták dugni, ujjukat szopogatják s így könnyen megfertőződhetnek.

A lakásban levő betegeknek külön evőeszközei, edénye és pohara legyen.

Évés után a használt edényeket, evőeszközöket azonnal gondosan el kell mosogatni, különösen azokat, amelyeket egy beteg használt: arra is fordítunk gondot, hogy a betegtől használt evőeszközöket össze ne keverjük a többivel.

A lakás takarításánál igen fontos, hogy az mindig nyitott ajtó s ablak mellett történjék. Lehetőleg minden olyan tárgyat, különösen padlót, mely lemosható, törlés helyett nedves ruhával mossuk le.

Szobában ne tűrjünk porfogó tá-

gyakat.

A poros levegő beszívása ellen úgy védekezzünk, hogy takarításkor szájunk elé megnedvesített vászondarabot (zsebkendőt) tartunk.

Kétszeresen fontos a tisztaság ott, ahol beteg van a lakásban. Beteg ember környezetében fokozottabban kell érvényesítenünk a tisztaság szabályait.

Már a rómaiak közmondása megálapította, hogy ép testben — ép lélek! A tiszta lélek vágyódik a testi, a környezeti tisztaság után. A tisztaság pedig — ahogy a magyar közmondás is kifejezi — fél egészség.

Ha nagy gondot fordítunk a tisztaságunkra, igen sok betegséget kerülhetünk el s így sok bajtól, szenvedéstől kímélhetjük meg magunkat!

Varrógép mellett

Haragban vannak „örök” haragban. Két dacos fejben egy gondolat van.

— Inkább meghalok, mégsem kezdem én!

Kibékülésre nincs már itt remény.

A gyűszű lehull, nézik szótlanul... Föltékin a lány s lassan érte nyúl.

A flú csak áll rendületlenül. Majdnem sir a lány, úgy forrong belül.

Kis idő múltán az olló koppan... Most eldől, melyik haragszik jobban?

A flú hallgat... A lány fő! se néz, Kinos a helyzet, vérszesen nehéz...

Nézik az ollót, a lelkük remeg. Titkos jelle azt két kéz fogja meg...

Mintha nem bírnák — Isten tudja miért — Ugy emelgették... ajkuk összeért.

Végre az ollót felvették ketten, Egyszerre mondták — „Mégsem én kezdtém!”

Habár igaza egyiknek sem lett: „Szent a béke” a varrógép mellett.

MÁTHÉ JÁNOS.

AZ ÓPIUM

Noha nemzetközi egyezmény és különösen a Népszövetség útján többféle intézkedés történt már az ópiumkereskedés korlátozására, ez mindeddig nem járt a kívánatos eredménnyel, még pedig minden valószínűség szerint azért, mert az ópiummal való üzérkedés jóvelmezőnek bizonyult. A legnagyobb ópiumfogyasztó ország Kína, ahol az ópiumszívás élvezete a szegényebb néprétegekben van a legjobban elterjedve, ahol tulajdonképpen a legelőkelőbb, a legmegerőltetőbb a munka. Kínában azokról, akik magukat nyíltan ópiumszívóknak vallják, lajstromot vezetnek. Sanghaiban például harmincegyezer ópiumélvező van nyilvántartva. Ezek egyenként bizonyos mennyiségű ópium vásárlására és kiszolgáltatására kapnak hatósági engedélyt. Egy hivatalos kimutatás szerint 1928-ban Shansi kínai tartományban 11 millió lakos közül 1 millió lakost írtak össze, akik évente 100 millió ezüst dollárt költöttek ópiumkészítményekre. Az ópiumszívók száma különösen a japánoktól megszállott területeken növekedett nagyobb mértékben. Nagy baj az, hogy a legveszélyesebb és a leghatásosabb ópiumkészítmény, a heroin ára egyre csökken és így a szegényebb néprétegek számára könnyebben hozzáférhetővé válik. Az évi ópiumtermelés 12.000—18.000 tonnára tehető. Ennek a mennyiségnek legnagyobb része a zúgkereskedelemben talál elhelyezést.

Többet ésszel, mint erővel

avagy hiteles történet egy csempészkedésről

Az bizonyos, hogy a dohánycsempészés se tartozik a könnyebb fajtájú mesterségek közé. Elég egyetlen eset, hogy aztán egy életre megemleges az ember. Persze, aki érti a mesterséget, az más, egészen más...

Mindenki tudja, hogy Rezgő Márton érti a csizót. De még mennyire érti. Ésszel él az ember és azért van „vágott dohány”. Hogy tudjon bänni még a vágott dohányval is...

Nem hiába járta ökeme meg annak idején a nagy csaták mezejét. Akkor se ijedt be akármitől, most aztán finánc legyen a lábán, aki ráncba szedi. Még pedig jó finánc, mert Rezgő Márton odaát él, ha ugyan életnek lehet nevezni azt a nyavalygást, ami ott immár két évtized óta folyik.

Azért nem kell féltetni Mártont, mert nem ejtették őt a feje lágára és ma is eligazodik ügygel, bajjal, amint az alábbi történet is méltóképpen példázta.

Mert mit csinált legutóbb is, amint hallom.

Semmi mást, mint vásárolt egy hátra való finom kertit dohányt. Persze nem a „trafikból”, mert azt akárki megvehetné. Nem ám, hanem egy komájától, Serbán Mitrutól, aki tudvalevőleg hivatalos „dohányos” ember Petri tekintetes úrnál. Afféle feles dohánnyos, vagy kertész, ha így jobban tetszik.

— Csak vigyázz, komám, mert én semmiről se tudok, — búcsúzott Serbán Mitru Rezgő Mártontól.

— Ne félj semmit, magyar vagyok én, az pedig senkit ki nem ár! — nyujtotta parolára Márton a kezét és zsákba vitte el a tíz kiló dohányt.

Othon aztán egy, két éjszaka alatt vágott csak úgy zsebbevaló késsel vagy öt kilót. Késsel, de olyan volt az, mintha a gyárból hozták volna a géj alól. Mert mért járta volna meg az ember a szűnyagos Albániát „tizenötben” ha még dohánnyagást se tanult volna a „cseláktól”...

Mikor készen állott az öt kilónyi vágott dohány, Rezgő Márton igen nagyot fohászzkodott és előkereste a padlásról világot járt katonai hátizsákját és megtölte a tiltott valamivel.

— Két napig ne várj, de még azt se tudd, hogy hova járok, — búcsúzott az asszonytól Márton.

— Csak vigyázzon, mert ha űlni fog a „menázsit” nem viszek a tömlőbe, — mondta hetykén az asszony, de ezt feltevést már szóra sem méltatta Márton. Minek is, asszonybeszéd, látszik, hogy ma se tudja felfogni, hogy az ő ura nem afféle himmi, hummi ember, holott kereken harminc esztendeje ráj ják együtt a söt.

Hajnalok hajnalán vette a nyakába az országútát Márton.

Már, már elfordult a város felé, mikor az isteni szerence folytán felde-rengett benne valami. Egy percet se gondolkodott, hanem nyomban visszafordult és nagy sietéssel zekéje belső zsebébe nyomott egy csomó leveles dohánnyal is. Maga se tudta, hogy miért, de mintha ezt sugta volna valaki a fülébe, a sugalót pedig meg kell fogadni, mert soha se tudja az ember, mikor veszi hasznát a jó szónak.

Most már nyugodt lelkiismerettel rőtta az útát. Még a kedve se borzolódott, mikor a csendőrök kapuja előtt ment el. Holott az egyik csendőr ott állott a kapuban, s nyomban meg is kérdezte:

— Csak nem a városba megy?... — Én biz' a oda megyek, — mondta Márton.

— Vigye be ezt a levelet a „Finánci-ára” adja be majd!...

— Jó szívvel, — mosolygott Márton, mire a csendőr még kezét is adott.

— No, az ördög nem alszik, — horkant csendesen Márton, de jó jelnek vette a levelet is.

Aztán csak lépegetett tempósan.

Egyik kilométerkö maradt a másik után, s mikor deket harangoztak, elérte a város szélét. Leült, hogy megpihenjen egy keveset, hát hajnal óta mégis csak úton volt. Mintha csak erre várt volna két finánc. Eppen most fordultak ki az útra.

— Csak éppen ti dohánnyozatok, — mosolygott Márton, s mikor eléje ért a két finánc, nagy illemtudással meg-süvegelte őket. Azok ránéztek s már szokásból is megkérdezték, hogy mit visz a hátizsákba.

— Én? — nézett esodálkozó tekintettel Márton, — én nem tudom, ebbe a levélbe van megírva, hogy mit! — nyujtotta át a csendőrök levelét a fináncoknak, akik szinte lekapták a sapkájukat, mikor elolvasták a pénzügyigazgató nevét a borítékon.

— Csak vigye öreg, — búcsúztak el. — Hát csak azért mondom, — állott fel Márton és megsodorintotta kajla bajuszát és vissza tette a zsebébe a levelet, s mikor távol járt már a fináncoktól, csendesen megjegyezte:

— Varázserőd van levél, még egy keveset megőriziek.

Bent járt már a városban. Tudta a dörgést, nem először lábalt itt. Keveset éhes is volt, aztán a dohány is nyomta a háját, hát alkalmat keresett, hogy a teherlőt megszabaduljon. Az első jobb vendéglőt kinezte, aztán Isten nevében belépett az ivóba. Egy lélek nem sok, annyi se volt ott. Már, már kifordult, mikor nyílt az ajtó, jött a vendéglős. Aranyláncos, jó húsból lévő ember. Márton egy porció gabona pálinkát kárt, — valamivel el kell kezdeni az üzletet, — majd a második korty után rátért a célra. Okos ember kevés szóból ért, a vendéglős is nyomban tudta, hányadán van. Egy cigarettát sodort, a Márton dohánnyából, aztán megkérdezte, hogy mennyi a dohány s mit kér érte a magyar.

— Öt kiló; háromszáz leiert oda adom, csak szabaduljak tőle, — mondta Márton.

A vendéglős mindjárt rálett, ami fellette gyanus volt Mártonnak, de már nem volt más út. Bementek a belső szobába, ott aztán utolsó szálíg kirakta Márton a szép, finomra vágott dohánnyal. A vendéglős nyomban bele rakogatta egy kaszli fiókjába s mikor készen volt, elővette egy százast és a Márton markába nyomta:

— No, itt a pénz, most aztán mehet!...

— Nár mint én? — ámult ennyi istentelenségen Márton.

— Csak nem kell sokat teketóriáznia ember, mert mindjárt rendőrt hívk... — Érttem, — kezdett Mártonnal fogogni a világ és nyomban arra gondolt, hogy most már érti, hogy miért van ennek a vendéglősnek ilyen vastag aranylánc. Keserű lett a szája, mert nyilvánvaló volt, hogy meglepte ez a betyár kétszáz lejellel, de ezt nem mutatta, csak nyelt egyet és elköszönt nagy tisztességgel. Ilyenkor más mit tehetne az ember. A vendéglős mégisúfondóran utána szólott:

— Aztán ha lesz még efféle portékája, csak hozza hozzám!...

— Ugy cselekszem magam is, kérem alássan!... — mosolygott kényszeredetten Márton, aztán kifordult a vendéglőből.

Az uccán megkérdezte, hogy merre is van a „Finánci”, s nyomban arra vette az útját, hogy átadja a csendőr levelét.

Míg ment a nagy sárgaház felé, szinte széjjelvetette a fejét a nagy morfondírozás. Keservesen szégyelte magát, hogy egy ilyen városi mihiják ember olyan csúfúl rászédte.

— Mert becsaptak, csúfúl becsaptak, Márton, — kezdte magának adni a leckét, — de nem baj, na majd kispekulálunk valamit, — lépett be a pénzügyigazgatóság kapuján. Néhány perc alatt

elintézett mindent, sok ügye nem volt, mert az első nadrágos úrnak odaadta a levelet és azt mondta:

— Ezt az urat, akinek a levél szól, tisztelteti az ottani csendőrmester ur, adják át neki!...

Egy sóhajtos adjistennel kijött a kapun.

Apró lóca volt a kapu előtt. Fáradt volt, bosszus és keserű kedvű. Leült hát a lócára. A nap odatűzött, így levette a zekéjét és lassan, megfontoltan beleygőmőszölte a hátizsákba. Ekkor már tudta, hogy mit fog csinálni. A hátizsákot vállára vette, zsebéből előkötörta a kését, aztán nagyot nyikkantott:

— Ez az, majd meglátjuk, kinek van elég vágott dohánnyal! — erre aztán előszedte azt a kis csomó leveles dohánnyal, melyért visszament ma hajnalban. Előszedte, aztán egy darabka deszkát sikerített a két térdére és a világ legpokolibb nyugalmával vágni kezdte a dohánnyal szép apróra a pénzügyigazgatóság bejárata előtt.

Percek alatt nagy tömeg vette körül a magyart.

Nevettek, kacároztak s nyíltan mondták, hogy bizonyára bolond ez az ember. Itt, a fináncok orra előtt szűz dohánnyal vág. Tisztára bolond. Márton azonban se látott, se halott, csak vágta a néhány levél dohánnyal. Egy óra elmult, hát jöttek a pénzügyi urak is ki a kapu alól. Nyomban észrevették a szokatlan dolgot, rendőrt hívtak, fináncok kerültek elő, akik aztán átkutatták Mártont.

— Nincs énnám uram, nem olyan ember vagyok én, — védekezett ártatlanul Márton, — kaptam én ezt a néhány levelet, hát gondoltam, megvágom, mert igen ráchezem a füstre...

— Honnan kapta? — kérdezték a fináncok, mikor a kiforgatott hátizsák-

ból csak a zeke került elő.

— Itt adta insátlom egy jó ember, ott áll a vendéglősje ni, — intett ártatlan arccal Márton a kocsmá felé, — reggel óta dohánnyal vágtam neki, hát adott az útra egy keveset. Itt van kérem, száz leit is fizetett a munkámért... Én nem akartam vállalni, de ökeme azt mondta már miht az az úr, hogy csak vágjam meg, mert ő egyes az urakkal úgy is...

— Hallja ember, ez biztos? — kérdezte egy aranyvállpántos finánc, — mert ha hazudik, magát bezárják!...

— Egy lépést se tegyek többé, ha nem előitem rakta be az általam felvágott dohánnyal a kaszlija fiókjába az az úr! — vette le a kalapját is a nagy esküvésben Márton.

— Jöjjön csak velünk, — kapták közre Mártont és a rendőrök, fináncok, tisztviselők között vitték a vendéglős felé. Lehetek vagy tizen, de a nép száznál is több. Nagy dűródással mentek be a kocsmába, hogy hírtelen Mártonról el is feledkeztek, aki aztán a nagy tolongásban nem sokat késlekedett, hanem a szomszédos sikátorban csak elhúzó-dott aztán nekivágott az országútnak, mint aki becsülettel ellátta, amit magára kiszabott...

Már kint járt a városon kívül, mikor nagy diadallal vitték a rendőrök, fináncok az aranyóraláncú vendéglőst, s a szépen vágott dohánnyal nem kevés diadallal a Finánciára.

Ugy látszik, hogy a szegény ember megszökött, pedig még jutalmat is kapott volna. — nézett körül a „biztos úr” míg a vendéglős kézzel, lábbal kapáló-zott és váltig azt a szegény magyart akarta bemártani a csempészésbe, akitől ő kerek 600 leiert vette a dohánnyal, amit volt lelke még a fináncok föllehalatára is föllenteni...

Stalacszy Rácz Imre.

Magyar szaléziánus páter a kubai magyarok szenvedéséről

Az óhazából az Ujvilágba szakadt magyarok életéről, küzdelmeiről igen kevés hír érkezik hozzánk. Ezek az optimista lélekkel kivándorolt testvéreink igen sokszor nagy csalódással és kiábrándulással állapítják meg, hogy Amerika sem tejjel-mézszel folyó föld. Sok nélkülözésen, nyomorgáson keresztül jut el az Amerikába kivándorolt magyar odáig, hogy nemcsak a megélhetést nem látja biztosítva, de ami itt-hol legalább meg volt, lelki vigaszt nyerhetett szenvedéseire.

Ilyen körülmények között egyre jobban elhomályosul bennük az ősi föld képe. Ennek helyét nem foglalja el bennük semmi. Kezdetét veszi az a sivár, lélek nélküli életvegetálás, melynek egyhangúságát a benszülött kibírja, de az a magyar, aki az Alföld szülőlté volt, nem képes megszokni.

Most néhány napig Magyarországon tartózkodott Erdői Ferenc magyar szaléziánus pap, aki már tíz esztendeje Kubában él. Tíz éve, hogy nem látta Magyarországot és egy évtizede, hogy áldásos lelki gondozást fejt ki az ott élő magyarok közt, akik igen nehéz körülmények között tengetik életüket.

Érdekes adatokat mondott el a lekipásztor a kiun élő magyarok életéről. Elmondotta, hogy Kubán csaknem 2000 magyar él jelenleg. Érdekes, hogy ezek legnagyobb részt a felvidéki, a cseh megszállott területekről vándoroltak ki oda. Szomorú jelenség, hogy sok esetben lelketlen ügynökök csábítására hallgatva vándoroltak ki. És Kuba exotikus világa a várt mesés ígéretek helyett sivár realitásokkal fogadta őket. Az idegen megszállók semmiféle akadályt nem gördítettek a kisebbségi magyarok kvándorlásai elé, mert ez megfelelt politikájuknak: ezzel is fogy a magyarság száma a megszállt területeken.

Amikor aztán a legtöbb kivándorolt magyar csak igen rosszul, vagy egyáltalán nem tudott elhelyezkedést találni az idegen földön, kezdetét vette a to-

vábbi vándorlásuk. Sodrótak egyik szigetről a másikra, hajszolták a kenyert és e gyilkos harcban nyomtalanul tűntek el az emberkalmárok kezén.

Ilyen körülmények között valóban áldásos az elszakadt magyarokra az a lelki gondozás, melyet közöttük a kivándorolt szaléziánus testvérek végeznek. Nem lehet eléggé hangsúlyozni ennek a misszióknak a fontosságát.

A kivándorolt magyarok csak ritkán házasodnak be az ottani benszülött lakossággal. De ha valaki ezt megteszi, az már örökre elveszett a magyarság számára. Hogy mennyire felszívódnak a magyarok Kubában az ottani lakosságba a nyomorúságos helyzet következtében, mutatja az a statisztika, mely arról számol be, hogy míg a háború előtt nyolc ezre ment a Kubában élő magyarok száma, ma a két ezret sem éri el. Felmorzsolódik a megélhetés ir-tózatok küzdelmeiben.

A legtöbb magyar már el is vesztette állampolgárságát, mert hiszen melyiknek lett volna gondja arra, hogy lejárt útlelettel meghosszabbítsa és így megtartsa magyar állampolgárságát. Ez is elzárja a visszatéré útját.

A páter ismét visszatért Kuba szigetére, hogy folytassa a lélekmentés gígászi munkáját a süllyedő magyarok között. Ez az életcél valóban isteni misszió.

Bánatom

Orgonáknak lila szirma,
Ráborulok titkon sírva,
Elzokogom bánatomat,
Eltemetem szép álmomat.

Vadgerlece bugásában,
Arnyas erdők homályában,
Meg van írva a felelet,
Rajtam kívül más is szenved.
CSER KATALIN ÉVA.

Hogyan óvjuk meg egészségünket?

A helyes bőrápolás — A fej és az arc tisztántartása — Mit kell tudnunk a köhögésről — Lakásunk tisztasága

Írta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

A modern orvostudomány egyik legfontosabb hívatása a betegségek megelőzése. Ennek a megelőzésnek egyik legnagyobb lehetősége a tisztaság. A tisztátalanság, a piszok valóságos melegágya a legkülönbözőbb megbetegedéseknek. A tisztaságot folytatott küzdelem középpontjában kétségtelenül maga az ember áll. Tekintsük át röviden az egyes testrészek tisztántartásának főbb egészségi elveit.

A HELYES BŐRÁPOLÁS

Testünk bőrnek tisztaságára a mosás, a lemosás és a fürdés szolgál. A mosdó- és fürdővíz a bőr tisztaságát és a leghelyesebb egészségápolását biztosítja. A bőrünknek több millió faggyú- és verejtékmirigye van: a bőr megtisztítása pedig szabaddá teszi a verejték és a faggyú kiválasztását, valamint a bőr felszínének párolgását.

A tisztaság legelőlényesebb követelménye, hogy minden étkezés előtt szappannal és vízzel mossuk tisztára kezünket.

A szennyes kezek beszennyezik az ételt s így igen könnyen fertőzés jöhet létre. Utólag hazatérve soha ne mulasszuk el szájunk környékét is megmosni. A mindennapos mosakodás mosdónál vagy fürdőkádban történjék. A bőrápolás céljának leginkább megfelel a mindennapos 10—15 perces tartó, langyos fürdő. A bőr edzésére a fürdő után egy percig tartó hűvös zuhanyt használhatunk, vagy a bőrünket hűvös vízzel dörzsöljük le. Akinek pedig nem áll módjában a mindennapi langyos fürdőzés, legalább hetenként egyszer vegyen meleg fürdőt, mert csak a meleg víz oldja le kellőleg a bőrhöz tapadt szennyező anyagokat. Az egész test lemosását, illetőleg a tisztasági fürdőt legelőlényesebb este elvégezni, mert így az ágy nemű tisztaságát is megővhatjuk.

A mosakodáshoz, tisztasági fürdőhöz mindig használjunk szappant.

E célra háziszappan is megfelelő: illatos szappan használata kellemes, de nem fontos. Ha a mosdókor törülköző után a használt törülköző piszkos lesz, ez azt jelenti, hogy arcunkat, testünket nem mostuk le alaposan.

A szabadban való fürdőzés testünk edzésének és tisztaságának fontos kelteke. Serdülő, verszengő gyerekek és beteges felnőttek orvosi tanács nélkül huzamosan a szabadban soha se fürdőjének. Amennyire fokozza az étvágyat, illetve az anyagcsere-forgalmat a rendszeres fürdőzés, éppen annyira ártalmas az ötletzerű, rendszertelen fürdés, akár az alkalmazott hőfok, akár pedig a fürdés időtartama miatt.

Azt is meg kell említenünk, hogy sokan a tisztasági fürdő alkalmával elkövetik azt a nagy hibát, hogy félórát hosszabb ideig a meleg vagy forró vízben — ilyenkor szívük működésük rendetlen lesz, bőrük valóságos kipálink és haszon helyett csak kárt okoznak egészségüknek.

A tisztasághoz tartozik a kéz és láb körmeinek ápolása is.

Sajnos a helytelen körömápolás igen sok bajt okoz, amelyeket a tisztátalanság vagy a körömök helytelen lerágása idéz elő. Tisztátalanság végzett manikűrözés után elég gyakran fájdalmas körömgolyuladás lép fel. A helytelenül levágott köröm pedig különösen a lábán gyakran fájdalmas körömbenővéseket okoz, amit sohasem tanácsos házilag kezelgetni, hanem mindig orvosnak kell megmutatni. A tyukszemvágók itt sok hibát követnek el, amiért hosszú szenvedéssel kell megfizetni!

A lábak izzadását, kischzését a

hajlamosság mellett legtöbbször a lábfej helytelen állása, a bokastüllyedés vagy luddalp okozza.

Sok szenvedéstől és különböző utókövetkezményektől véd meg ilyenkor a gipszminta után készült és helyesen alkalmazott cipőbetét.

A FEJ ÉS AZ ARC ÁPOLÁSA

A kellemetlen korai hajhullás oka igen sokszor a haj bőrének pikkelyes, korpás hámlása, amelynek nem egyszerűen a fejbőr izzadása és az ezzel járó tisztátalanság az előidéző oka. A bőr legkülső rétege u. i. a szaruréteg, amelynek pikkelyes hámlása a közismert korpás. Az izzadságtól a korpás összetapad és így melegágya lesz a legkülönbözőbb betegségek okozó lehetőségeinek. A fejbőrnek korpázása azért idéz elő hajhullást, mert akadályozza a hajhagymák működését. Vannak, akik a haj gondos fésülését és megkenését sohasem mulasztják el, de sokkal ritkábban végeznek meleg, szappanos vízzel alapos fejmosást.

Különösen a nők között elterjedt az a téves felfogás, hogy a gyakori hajmosás hajhullást okoz.

Ez azonban tévedés: a fej gyakori megmosása egyúttal a haj legelőlényesebb szépségápolása is.

A helyes arcápolás nemcsak tisztasági, de kozmetikai követelmény is: éppen ezért az arc ápolása — különösen a nőknél — jelenleg igen magas fokot áll. Mégis sok nő arra idő előtt ráncos lesz.

A sok puderezés és arcfestés az arcbőrt szárazsá és fonnyadtá teszi s így jönnék létre az arc kellemetlen ráncai.

A fogak gondozása és ápolása közismerten fontos. Mégis igen sok ember csak akkor keresi fel a fogorvost, amikor fogai már szúvasodtak, vagy tele vannak fogkövekkel. A fogak mindennapos tisztítására lehetőleg hajlított fogkefét és jó fogkrémet használjunk. Fogainkat minden irányban keféljük meg: fogmosás után pedig gondos szájbölgöztetést végezzünk.

Szajunkat gyakori száj- és toroköblögtetéssel tartjuk tisztán.

A toroköblögtetésnél az a fontos, hogy a szájvíz a szánkat s egész torkunkat jól kiöblögtesse. Igen sok járványos, fertőzőbetegség behatolási kapuja éppen a torok és az ebben lévő mandulák. Éppen ezért nagy gondot fordítsunk arra, hogy minden étkezés előtt és után alaposan öblítsük ki a szajunkat és torkunkat s jól keféljük meg a fogainkat.

MIT KELL TUDNUNK A KÖHÖGÉS RÖL?

A köhögés és a köpet minden esetben valamelyik szervünk megbetegedését jelenti. Ez a megbetegedés lehet akár az orrban, a torokban, a felső légutakban, a tüdőben vagy a mellhártyán. A köhögés sokszor ártalmatlanul látszik: lehet egyszerű porártalom vagy az u. n. meghűlés következménye. Ez azonban sokszor komoly természetű megbetegedés megnyilatkozása is lehet.

A tüdővész, a gümőkór igen sokszor köhögéssel kezdődik

és a bajnak korai felismerése nemcsak a beteg, hanem a fertőzés lehetősége miatt a környezet szempontjából is rendkívül fontos. Különösen elnéző az öreg emberek köhögését, főleg ha azok dohányoznak. A tüdőgümőkór nemcsak a fiatalok megbetegedése, ha-

nem gyakran megtámadja az öregeket is.

Ha köhögésünk makacs — haladéktalanul forduljunk orvoshoz, hogy megelőzhessük a komoly baj kifejlődését,

ha pedig már kifejlődött valami komoly elváltozás, korán kerüljünk orvosi kezelés alá. Ezzel nemcsak a magunk, hanem hozzátartozóink egészségét is sikerül megóvnunk: orvosi kezelés nélkül tragikus következményekbe fejlődik elhanyagolt betegségünk. Köhögés közben igen sok ember a legnagyobb kíméletlenséget tanúsítja embertársaival szemben: minduntalan másra ráköhög, sőt gyakran a padlóra, a földre köpködnek. Mindenkinek meg kellene szoknia, hogy köhögéskor bal kezét vagy zsebkezdőt tartsa szája elé s ezáltal a köhögés kapcsán a szájból kilökődő nyálkacsöppeket fogja fel.

Ha pedig valakinek köpete van, mindig köpöcsészébe köpjön.

A köpöcsészében mindig folyadék legyen, nem pedig homok. A köpöcsészét mossuk gyakran lugos vízzel, vagy valamely fertőtlenítő oldattal. Ha az utcán mindenképpen köpni kell, soha ne köpjünk a járdára, hanem a kanálisba. A köpet rengeteg fertőző baktériumot tartalmazhat, ami embertársainkat megfertőzheti.

A LAKÁSUNK TISZTASÁGA

Az ember tiszta csak úgy maradhat, ha ruhája, környezete, lakása és házatája is ragyog a tisztaságtól. Nagy gondot kell fordítanunk a bőrünkkel közvetlenül érintkező fehérneműnk, alsó ruházatunk tisztaságára. Legjobb a fehér alsóruha, mert ezen a tisztátalanság hamarabb szembetűnik, mint a színesen.

Életünk nagyobb felét a lakásunkban töltjük.

A sötét, nedves, rosszul szellőző, szűk, zsúfolt és piszkos lakás — egészségellenes.

Rossz lakás az élet ellensége, ami igen gyakran a betegség, főleg a gümőkór közvetítője. Rossz lakásban elsatnyul, leromlik a test és a gyermekek így lakásban nem fejlődhetnek egészségesen. Nyilvánvaló, hogy a lakás tisztasága nélkül az egyén tisztasága is nehezen képzelhető el. A lakás tisztaságának biztosítása minden esetben más és más, ez a lakás körülményeitől függ, de ha a lakás lakói tisztátalanok, akkor a lakás maga sem lehet tiszta.

Mielőtt a lakásba lépünk — elpöngöket gondosan tisztítsuk meg a rá tapadó portól.

Csak a tiszta, világos, szellős lakás teszi lehetővé a betegségek elkerülését. Ne sötétítsük el az ablakokat, porfogó, ósdi függönyökkel, hanem nyissunk télen-nyáron ablakot, hogy a friss levegő és a napsugár átjárhassa lakásunkat. Ne engedjük, hogy a gyermekek, különösen a kicsinyek, a földön csuszgáljanak, mert minden szennyet magukra szednek s a lakás minden piszokja kezükre s körmük alá tapad. A gyermekek a különféle kisebb tárgyakat a szájukba szokták dugni, ujjukat szopogatják s így könnyen megfertőződhetnek.

A lakásban levő betegnek külön evőeszközzeit, edényeit s poharait legyen.

Evés után a használt edényeket, evőeszközöket azonnal gondosan el kell mosogatni, különösen azokat, amelyeket egy beteg használt: arra is fordítsunk gondot, hogy a beteg től használt evőeszközöket össze ne keverjük a többivel.

A lakás takarításánál igen fontos, hogy az mindig nyitott ajtó s ablak mellett történjék. Lehetőleg minden olyan tárgyat, különösen padlót, mely lemosható, törlés helyett nedves ruhával mossuk le.

Szobában ne tőrjünk porfogó tár-

gyakat.

A poros levegő beszívása ellen úgy védekezzünk, hogy takarításkor szájunk elé megnedvesített vászondarabot (zsebkezdőt) tartunk.

Kétszeresen fontos a tisztaság ott, ahol beteg van a lakásban. Beteg ember környezetében fokozottabban kell érvényesíteni a tisztaság szabályait.

Már a rómaiak közmondása megállapította, hogy ép testben — ép lélek! A tiszta lélek vágyódik a testi, a környezeti tisztaság után. A tisztaság pedig — ahogy a magyar közmondás is kifejezi — fél egészség.

Ha nagy gondot fordítunk a tisztaságunkra, igen sok betegséget kerülhetünk el s így sok bajtól, szenvedéstől kímélhetjük meg magunkat!

Varrógép mellett

Haragban vannak „örök” haragban. Két dacos fejben egy gondolat van.

— Inkább meghalok, mégsem kezdem én!

Kibékülésre nincs már itt remény.

A gyűszű lehull, nézik szótlanul... Fültekint a lány s lassan érte nyúl.

A fiú csak áll rendületlenül. Majdnem sir a lány, úgy forrong belül.

Kis idő múltán az olló koppan... Most eldől, melyik haragszik jobban?

A fiú hallgat... A lány föl se néz, Kínos a helyzet, vérszesen nehéz...

Nézik az ollót, a lelkük remeg. Titkos jelle az két kéz fogja meg...

Mintha nem bírnák — Isten tudja miért — Ugy emelgették... ajkuk összeért.

Végre az ollót felvették ketten, Egyszerre mondták — „Mégsem én kezdem!”

Habár igaza egyiknek sem lett: „Szent a béke” a varrógép mellett.

MÁTHÉ JÁNOS.

AZ ÓPIUM

Noha nemzetközi egyezmény és különösen a Népszövetség útján többféle intézkedés történt már az ópiumkereskedés korlátozására, ez mindeddig nem járt a kívánatos eredménnyel, még pedig minden valószínűség szerint azért, mert az ópiummal való üzérkedés jóvelmezőnek bizonyult. A legnagyobb ópiumfogyasztó ország Kína, ahol az ópiumszívás élvezete a szegényebb néprétegekben van a legjobban elterjedve, ahol tulajdonképpen a legolcsóbb, a legmegerőltetőbb a munka. Kínában azokról, akik magukat nyíltan ópiumszívóknak vallják, lajstromot vezetnek. Sanghaiban például harmincegyszeres ópiumélvező van nyilván tartva. Ezek egyenként bizonyos mennyiségű ópium vásárlására és kiszolgáltatására kapnak hatósági engedélyt. Egy hivatalos kimutatás szerint 1928-ban Shansi kínai tartományban 11 millió lakos közül 1 millió lakost írtak össze, akik évente 100 millió ezüst dollárt költöttek ópiumkészítményekre. Az ópiumszívók száma különösen a japánoktól megszállott területeken növekedett nagyobb mértékben. Nagy baj az, hogy a legveszélyesebb és a leghatásosabb ópiumkészítmény, a heroin ára egyre csökken és így a szegényebb néprétegek számára könnyebben hozzáférhetővé válik. Az évi ópiumtermelés 12.000—18.000 tonnára tehető. Ennek a mennyiségnek legnagyobb része a zugszekereskedelemben talál elhelyezést.

Többet ésszel, mint erővel

avagy hiteles történet egy csempészkedésről

Az bizonyos, hogy a dohánycsempészés se tartozik a könnyebb fajtájú mesterségek közé. Elég egyetlen egy eset, hogy aztán egy életre megemleges se az ember. Persze, aki érti a mesterséget, az más, egészen más...

Mindenki tudja, hogy Rezgő Márton érti a csiziót. De még mennyire érti. Ésszel él az ember és azért van „vágott dohányja”, hogy tudjon bánni még a vágott dohányjal is...

Nem hiába járta ökeme meg annak idején a nagy csaták mezejét. Akkor se ijedt be akármitől, most aztán finánc legyen a lábán, aki ráncba szedi. Még pedig jó finánc, mert Rezgő Márton odaát él, ha ugyan életnek lehet nevezni azt a nyavalygást, ami ott immár két évtizede óta folyik.

Azért nem kell féltetni Mártont, mert nem ejtették őt a feje lágyára és ma is eligazodik ügyel, bajjal, amint az alábbi história is méltóképpen példázza.

Mert mit csinált legutóbb is, amint hallom.

Semmi mást, mint vásárolt egy hátra való finom kerti dohányt. Persze nem a „trafikból”, mert azt akárki megvehetné. Nem ám, hanem egy komájától, Serbán Mitrutól, aki tudvalevőleg hivatalos „dohányos” ember Petri tekintetes úrnál. Afféle feles dohányos, vagy kertész, ha így jobban tessék.

— Csak vigyázz, komám, mert én semmiről se tudok, — búcsúzott Serbán Mitru Rezgő Mártontól.

— Ne félj semmit, magyar vagyok én, az pedig senkit ki nem ad! — nyujtotta parolára Márton a kezét és zsákba vitte el a tíz kiló dohányt.

Óthon aztán egy, két éjszaka alatt vágott csak úgy zsebbevaló késsel vagy öt kilót. Késsel, de olyan volt az, mintha a gyárból hozták volna a gép alól. Mert mért járta volna meg az ember a szunyogos Albániát, „tizenötben” ha még dohányvágást se tanult volna a „cseláktól”...

Mikor készen állott az öt kilónyi vágott dohány, Rezgő Márton igen nagyot fohászodott és előkereste a padlásról világot járt katonai hátizsákját és megtölte a tiltott valamivel.

— Két napig ne várj, de még azt se tudd, hogy hova járok, — búcsúzott az asszonytól Márton.

— Csak vigyázzon, mert ha filni fog a „menázsit” nem viszek a tömlőbe, — mondta betyékén az asszony, de ezt feltevést már szóra sem méltatta Márton. Minek is, asszonybeszéd, látszik, hogy ma se tudja felfogni, hogy az ő ura nem afféle himmi, hummi ember, holott kereken harminc esztendeje rág ják együtt a söt.

Hajnalok hajnalán vette a nyakába az országútát Márton.

Már, már elfordult a város felé, mikor az isteni szerencse folytán feldegengett benne valami. Egy percet se gondolkodott, hanem nyomban visszafordult és nagy sietéssel zekéje zsebébe nyomott egy csomó leveles dohányt is. Maga se tudta, hogy miért, de mintha ezt sugta volna valaki a fülébe, a suglatot pedig meg kell fogadni, mert soha se tudja az ember, mikor veszi hasznát a jó szónak.

Most már nyugodt lelkiismerettel rőta az útát. Még a kedve se borzolódt, mikor a csendőrök kapuja előtt ment el. Holott az egyik csendőr ott állott a kapuban, s nyomban meg is kérdezte:

— Csak nem a városba megy? ...

— En biza oda megyek, — mondta Márton.

— Vigye be ezt a levelet a „Finánciára” adja be majd! ...

— Jó szívvél, — mosolygott Márton, mire a csendőr még kezét is adott.

— No, az őrdög nem alszik, — horkant csendesen Márton, de jó jelnek vette a levelet is.

Aztán csak lépegetett tempósan.

Egyik kilométerkö maradt a másik után, s mikor delet harangoztak, elérte a város szélét. Leült, hogy megpihenjen egy keveset, hát hajnal óta mégis csak úton volt. Mintha csak erre várt volna két finánc. Éppen most fordultak ki az útra.

— Csak éppen ti dohányoztatok, — mosolygott Márton, s mikor eléje ért a két finánc, nagy illemudással meg-süvegelte őket. Azok ránéztek s már szokásból is megkérdezték, hogy mit visz a hátizsákban.

— En? — nézett csodálkozó tekintettel Márton, — én nem tudom, ebbe a levélbe van megírva, hogy mit! — nyujtotta át a csendőrök levelét a fináncoknak, akik szinte lekapták a sapkájukat, mikor elolvasták a pénzügyigazgató nevét a borítékban.

— Csak vigye öreg, — búcsúztak el.

— Hát csak azért mondom, — állott fel Márton és megsodorintotta kajla hajuszát és vissza tette a zsebébe a levelet, s mikor távol járt már a fináncoktól, csendesen megjegygette:

— Varázserőd van levél, még egy keveset megőriziek.

Bent járt már a városban. Tudta a dörgést, nem először lábalt itt. Keveset éhes is volt, aztán a dohány is nyomta a háját, hát alkalmat keresett, hogy a teheről megszabaduljon. Az első jobb vendéglőt kinczte, aztán Isten nevében belépett az ivóba. Egy lélek nem sok, annyi se volt ott. Már, már kifordult, mikor nyílt az ajtó, jött a vendéglős. Aranyláncos, jó hűsben lévő ember. Márton egy porció gabona pálinkát kárt, — valamivel el kell kezdeni az üzletet, — majd a második korty után rátért a célra. Okos ember kevés szóból ért, a vendéglős is nyomban tudta, hanyadán van. Egy cigarettát sodort a Márton dohányából, aztán megkérdezte, hogy mennyi a dohány s mit kér érte a magyar.

— Öt kiló; háromszáz leiert oda adom, csak szabaduljak tőle, — mondta Márton.

A vendéglős mindjárt rálett, ami fellelte gyanus volt Mártonnak, de már nem volt más út. Bementek a belső szobába, ott aztán utolsó szálíg kirakta Márton a szép, finomra vágott dohányt. A vendéglős nyomban bele rakosgatta egy kaszli fiókjába s mikor készen volt, elővette egy százast és a Márton markába nyomta:

— No, itt a pénz, most aztán mehet! ...

— Nár mint én? — ámult ennnyi istentelenségen Márton.

— Csak nem kell sokat teketóriázni ember, mert mindjárt rendőrt hívolk ...

— Értem, — kezdett Mártonan fogni a világ és nyomban arra gondolt, hogy most már érti, hogy miért van ennek a vendéglősnek ilyen vastag aranylánc. Keserű lett a szája, mert nyilvánvaló volt, hogy meglapta ez a betyár kétszáz lejelt, de ezt nem mutatta, csak nyelt egyet és elkészönt nagy tisztességgel. Ilyenkor más mit tehetne az ember. A vendéglős mégcsúfondárosan utána szólott:

— Aztán ha lesz még efféle portékája, csak hozza hozzám! ...

— Ugy cselekszem magam is, kérem alássan! ... — mosolygott kényszeredetten Márton, aztán kifordult a vendéglőből.

Az uccán megkérdezte, hogy merre is van a „Finánciá”, s nyomban arra vette az útját, hogy átadja a csendőr levelét.

Míg ment a nagy sárgaház felé, szinte széjjelvetette a fejét a nagy morfondírozás. Keservesen szégyelte magát, hogy egy ilyen városi nihiják ember olyan csúfult rászede.

— Me becsaptak, csúfult becsaptak, Márton, — kezdte magának adni a leckét, — de nem baj, na majd kispikulunk valamit, — lépett be a pénzügyigazgatóság kapuján. Néhány perc alatt

elintézt mindent, sok ügye nem volt, mert az első nadrágos úrnak odaadta a levelet és azt mondta:

— Ezt az urat, akinek a levél szól, tisztelteti az ottani csendőrmester ur, adják át neki! ...

Egy sóhajtos adjistennel kijött a kapun.

Apró lóca volt a kapu előtt. Fáradt volt, bosszus és keserű kedvű. Leült hát a lócára. A nap odatűzött, így levetette a zekéjét és lassan, megfontoltan beleygőmőszötte a hátizsákba. Ekkor már tudta, hogy mit fog csinálni. A hátizsákot vállára vette, zsebéből előkötorta a kését, aztán nagyot nyikkantott:

— Ez az, majd meglátjuk, kinek van elég vágott dohányja! — erre aztán előszedte azt a kis csomó leveles dohányt, melyért visszament ma hajnalban. Előszedte, aztán egy darabka deszkát sikerített a két térdére és a világ legpokolibb nyugalmaival vágni kezdte a dohányt szép apróra a pénzügyigazgatóság bejárata előtt.

Percek alatt nagy tömeg vette körül a magyart.

Nevettek, kacároztak s nyíltan mondták, hogy bizonyára bolond ez az ember. Itt, a fináncok orra előtt szűz dohányt vág. Tisztára bolond. Márton azonban se látott, se halott, csak vágta a néhány levél dohányt. Egy óra elmult, hát jöttek a pénzügyi urak is ki a kapu alól. Nyomban észrevették a szokatlan dolgot, rendőrt hívtak, fináncok kerültek elő, akik aztán átkutatták Mártont.

— Nincs énnám uram, nem olyan ember vagyok én, — védekezett ártatlanul Márton, — kaptam én ezt a néhány levelet, hát gondoltam, megvágom, mert igen rácheztam a füstre ...

— Honnan kapta? — kérdezték a fináncok, mikor a kiforgatott hátizsák-

ból csak a zeke került elő.

— Itt adta insátlom egy jó ember, ott áll a vendéglője ni, — intett ártatlan arccal Márton a kocsmá felé, — reggel óta dohányt vágtam neki, hát adott az útra egy keveset. Itt van kérem, száz leit is fizetett a munkámért ... Én nem akartam vállalni, de ökeme azt mondta már miht az az úr, hogy csak vágjam meg, mert ő egyes az urakkal úgy is ...

— Hallja ember, ez biztos? — kérdezte egy aranyvállpántos finánc, — mert ha hazudik, magát bezárják! ...

— Egy lépést se tegyek többé, ha nem előttem rakta be az általam felvágott dohányt a kaszlija fiókjába az az úr! — vette le a kalapját is a nagy esküvésben Márton.

— Jöjjön csak velünk, — kapták közre Mártont és a rendőrök, fináncok, tisztviselők között vitték a vendéglő felé. Lehetek vagy tizen, de a nép száznál is több. Nagy dűródással mentek be a kocsmába, hogy hirtelen Mártonról el is feledkeztek, aki aztán a nagy tolongásban nem sokat késlekedett, hanem a szomszédos sikátorban csak elhúzódt azután nekivágott az országútnak, mint aki becsúszással ellátta, amit magára kiszabott ...

Már kint járt a városon kívül, mikor nagy diadallal vitték a rendőrök, fináncok az aranyóraláncú vendéglőt, s a szépen vágott dohányt nem kevés diadallal a Finánciára.

Ugy látszik, hogy a szegény ember megszökött, pedig még jutalmat is kapott volna, — nézett körül a »biztos úr« míg a vendéglős kézzel, lábbal kapálózott és váltig azt a szegény magyart akarta bemártani a csempészésbe, akitől ő kerek 600 leiert vette a dohányt, amit volt lelke még a fináncok fülehallatára is füllenteni ...

Szalacsy Rácz Imre.

Magyar szaléziánus páter a kubai magyarok szenvedéséről

Az óhazából az Ujvilágba szakadt magyarok életéről, küzdelmeiről igen kevés hír érkezik hozzánk. Ezek az optimista lélekkel kivándorolt testvéreink igen sokszor nagy csalódással és kiábrándulással állapítják meg, hogy Amerika sem tejjel-mézszel folyó föld. Sok nélkülözésen, nyomorgáson keresztül jut el az Amerikába kivándorolt magyar odáig, hogy nemesek a megélhetést nem látja biztosítva, de ami itt-hol legalább meg volt, lelki vigaszt nyerhetett szenvedéseire.

Ilyen körülmények között egyre jobban elhomályosul bennük az ősi föld képe. Ennek helyét nem foglalja el bennük semmi. Kezdetét veszi az a sivár, lélek nélküli életvegetálás, melynek egyhangúságát a benszültt kibírja, de az a magyar, aki az Alföld szülőltte volt, nem képes megszokni.

Most néhány napig Magyarországon tartózkodott Erdei Ferenc magyar szaléziánus pap, aki már tíz esztendeje Kubában él. Tíz éve, hogy nem látta Magyarországot és egy évtizede, hogy áldásos lelki gondozást fejt ki az ott élő magyarok közt, akik igen nehéz körülmények között tengelik életüket.

Érdekes adatokat mondott el a lekipásztor a kiinn élő magyarok életéről. Elmondta, hogy Kubán csaknem 2000 magyar él jelenleg. Érdekes, hogy ezek legnagyobb részt a felvidéki, a cseh megszállott területekről vándoroltak ki oda. Szomorú jelenség, hogy sok esetben lelketlen ügynökök csábítására hallgatva vándoroltak ki. És Kuba exotikus világa a várt mesés ígéretek helyett sivár realitásokkal fogadta őket. Az idegen megszállók semmiféle akadályt nem gördítettek a kisebbségi magyarok kvándorlásai el, mert ez mefelel politikájuknak: ezzel is fogy a magyarság száma a megszállt területeken.

Amikor aztán a legtöbb kivándorolt magyar csak igen rosszul, vagy egyáltalán nem tudott elhelyezkedést talál-

ni az idegen földön, kezdetét vette a további vándorlásuk. Sodródttak egyik szigetről a másikra, hajszolták a kenyert és e gyilkos harcban nyomtalanul tűntek el az emberkalmárok kezén.

Ilyen körülmények között valóban áldásos az elszakadt magyarokra az a lelki gondozás, melyet közöttük a kivándorolt szaléziánus testvérek végeznek. Nem lehet eléggé hangsúlyozni ennek a misszióknak a fontosságát.

A kivándorolt magyarok csak ritkán házasodnak be az ottani becsüzlött lakosságra. De ha valaki ezt megteszi, az már örökre elveszett a magyarság számára. Hogy mennyire felszívódnak a magyarok Kubában az ottani lakosságra a nyomorúságos helyzet következtében, mutatja az a statisztika, mely arról számol be, hogy míg a háború előtt nyolc ezerre ment a Kubában élő magyarok száma, ma a két ezret sem éri el. Felmorzsolódik a megélhetés irtozatok küzdelmeiben.

A legtöbb magyar már el is vesztette állampolgárságát, mert hiszen melyiknek lett volna gondolja arra, hogy lejárt útlevelét meghosszabbítsa és így megtartsa magyar állampolgárságát. Ez is elzárja a visszatérő útját.

A páter ismét visszatért Kuba szigetére, hogy folytassa a lélekmentés giaszi munkáját a süllyedő magyarok között. Ez az életcél valóban isteni misszió.

Bánatom

Orgonáknak lila szirma,
Ráborulok titkon sirva,
Elzokogom bánatomat,
Eltemetem szép álmomat.

Vadgerlenc hugásában,
Arnyas erdők homályában,
Meg van írva a felelet,
Rajtam kívül más is szenved.
CSER KATALIN ÉVA.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Nem,

Asszonyom, semmi szín alatt se lehet helyesebb férje nevelését, mert a verés sokkal többet árt, mint amennyit látszatra használ. Egy bizonyos korig, míg a gyermek nem gondolkozik, csak ösztönösen alkalmazni, szokták a testi fenyítéket is alkalmazni, de még ez se helyes. Annál kevésbé helyes az, hogy felnőtt, már, már férjhez adandó leányt akarja így nevelni valaki...

Elképesztő és hihetetlen. Abban a korban valamikor anyák voltak anyáink.

Es nem lehet olyan bünt elkövetni, amiért ez az egyetlen mód arra, hogy jobb belátásra bírjuk gyermekünket.

Nem követhetett el az a gyermek olyan súlyos vétését, aminek csak ez lehet a megtorlása. Mert ez már megtorlás, Asszonyom és nem büntetés...

Hogy legyen önmérsélete, hogy legyen megkövetelt önbeesülése annak, akit megverték?...

Jól van, tudom, hogy ma másképpen gondolkoznak a gyermekek.

Tudom, hogy a szülők türelmetlenek, idegesek.

Azt is tudom, hogy sok tekintetben mások a mai gyerekek, mint a régiek.

De a nevelés éppen ezért nem változhat meg.

Semmi szín alatt se lehet testi fenyítéssel már, már embernyi emberre serdült gyermekeket nevelni...

Aztán csodálkoznak, ha itt, ott gyermektragédiák történnek.

Keresik az okot és mindig kívül keresik, holott, Asszonyom, sok tekintetben éppen ott kell keresni, ahol nem is gondolnák...

A családban.

Eppen azért, mert változott a világ, mert mások a körülmények, több az alkalom a kilengésre, több szeretettel, nagyobb odaadással kell nevelni a gyermeket. De persze csak addig, míg nem késő. Mert ha késő, akkor már semmiféle testi fenyíték se számít.

Az se javít, az se segít. Sőt, sokkal többet árt, mint gondolni lehetne.

sz. r. l.

Pillangóvirágú zöldségfélések (amiyen a bab, borsó stb.) nem szereti a frissen trágyázott területet, mert ha ilyenbe vetjük, bőséges lombzotot, illetőleg levélállományt fejlesztenek, de nem hoznak hüvelyt, amire ugyanis számítnunk. Ugy a borsót, mint a babot, most is vetheti. Az előbbi vetések korai-ságát nem fogja tudni behozni az elmaradás következtében, de a két fenti zöldségfajta, ha termése friss és zsenge, a piacon mindig keresett cikk.

Epertermesztés. Hogy a földieper namarább érjen, azt vagy üvegházi, vagy melegágyi hajtással tudja elérni. A termés sárosodását azáltal akadályozzuk meg, hogy a virágzás után az eperleveleket szalmával vagy lombbal vesszük körül. Sajnos, az idén a túlbőséges csapadék, valamint a napsugárakat nélkülöző növények az érés idejét nagyon eltolják. Ajánlom azonban mindamellelt az ágyások érett marhatrágyával történő úgynevezett feltrágyázását.

Árvácska. A nefelejtsék, árvácskák, százszorszépek azért nem virágoznak, mert az április, mondhatom a március hónapok napsütésnélküliek voltak. Az egész vegetáció el van tolvódva s egész bizonyossá veheti, hogy mihelyt a napsütésben gazdag napokat élvezhetjük, kertjében a tömördek árvácska, nefelejts, százszorszép stb. kiültetés olyan pazar színpompát fog adni, ami kárpótolja fogja minden mulasztásért.

A rebarbara és feldolgozása

A rebarbara Amerikában, Németországban s Európa nyugati államaiban régóta elterjedt népelelmezési cikkek sorába tartozik. A mi konyháinkon aránylag ritkábban használatos ez a vastos, hosszúszerű növény, aminek okát talán abban kereshetnők, hogy kiválóan zamatos, hazai gyümölcseinkkel nehezen vehetik fel a versenyt. Eppen ezért háziasszonyaink kevésbé jártasak is ennek a terménynek a feldolgozásában. Következő sorainknak az a célja, hogy ez irányban néhány jó tanáccsal szolgáljunk. Mert a rebarbara élvezetnek igenis megvan a maga létjogosultsága. Egyrészt, mert az esztendő egyes hónapjaiban pótolja a drága friss gyümölcsöt, tehát étrendünket változatosabbá teszi, másrészt mert fontos szerepe van bizonyos irányú diétáknál.

Rebarbarából nemesak konzerveket készíthetünk, hanem frissben is feldolgozhatjuk különféle konyhai célokra. Így például egyes fogásoknál kitűnően pótolja az almát. Rétes készítésénél töltelék céljára a rebarbarát megtisztítjuk, meghámozzuk és felmetéljük olyan apróra, mint az almát szokás. Majd a kinyújtott, megszírozott réteslapra szórva, meghintjük jócskán porcukorral, valamint mozosalával, dióval, vajjal pírított morzsával s ízlés szerint fahéjjal. Szokott módon felgöngyöltve megsütve, almásréteshez hasonló ízű fogást kapunk. — Hamis almamártást is készíthetünk rebarbarából, ugyancsak ugyanúgy feldolgozva, mint az almát. Enyhe, savanykás íze folytán pótolja továbbá a sóskát, parajt. E célra ugyanúgy dolgozzuk fel, mint az említett terményeket.

Ezek után rátérünk a rebarbarából készült konzervek, csemegék ismertetésére. Egyenként szólunk a rebarbarából előállított befőtt, lekvár és kocsonya készítési módjáról.

Befőtt. A rebarbara húsos szárát megtisztítva, meghámozva s 4-5 cm-es

darabokra vágva 5 percig forrásban levő vízben előfőzzük. Ezután leszűrjük, az előfőző vizet kiöntjük, s minden kg lecepegetett rebarbarára 50 dkg cukrot, ízlés szerint kevés fahéjat, finoman hámozott és metéltre vágott citromhéjat, valamint 3 deci vizet számítnunk. Ezeket felforraljuk és többszöri lehabozás után belerakjuk a rebarbaraszárakat, amelyeket addig főzünk benne, míg megpuhulnak. Ekkor a szárakat üvegekbe rakjuk, a szörpöt jobban besűrítjük s feltöltjük vele az üvegeket, melyeket azután erősen leköttözve, forrástól számított 6 percig gőzben csirátlanítunk.

Lekvár. A rebarbarát lehamozva, karikára vágva vízben puhára főzzük. Ezután szitára szedjük, gondosan lecepegetjük és áttörjük. Minden kg pépre 80-100 dekagram kockacukrot számítnunk s ezzel a lekvárt szokott módon besűrítjük. (Málnával vagy alkörmősszel szép rózsaszínre is festhetjük.) Az ízt forrón, felmelegített üvegekbe töltjük és másnap leköttözük. Ez a lekvár mindenféle tésztához, süteményhez adható. Felhasználás előtt izzíthatjuk kevés rummal vagy finom likőrrel.

Kocsonya. 1 kg megtisztított és feldarabolt rebarbarát fél óráig citromos vízben áztatunk, majd másfél liter vízben puhára főzzük. A szárakat ekkor szitán áttörjük, a levéből pedig 25 dkg kockacukorral híg szörpöt főzünk. Most a lábast elyesszük a tűzről, hozzákeverjük az áttört rebarbarapépet, továbbá 12 lap hidegvízben áztatott, kifacsart s 1 deci vízben felfőzött és átszűrt zselatint. Az egész tömegnek nem szabad többnek lennie 1 liternél. Ezt most formába öntjük, jégre tesszük s ha megvaladt, pillanatra forróvízbe mártva, üvegtáblára borítjuk. Cukrozott tejszínnel készíthetjük, piskótával tálaljuk.

Addig élek

A Te szemed kék,
Az enyém fekete.
Vagyok a bánat
Sötét fellege.

A Te szemed kék,
Az enyém fekete.
Addig élek, míg
Rám ragyogsz vele.

POLGÁR GYULA.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Arpakásakrémlés, rostonsült ürítkotlett angolos zöldséggel. Vacsora: Halmayonéz, déli maradéktészta.

Kedd. Ebéd: Sóska leves, paprikás felszáraztatott makarónival, uborkával. Vacsora: Töltött párizsi krémsajt.

Szerda. Ebéd: Paradicsomleves naturszelet zöldborsóval. Vacsora: Turósdereleke.

Csütörtök. Ebéd: Zöldségleves marhatokány zsemlyegombóccal rácos omlás tészta. Vacsora: Rakott kel.

Péntek. Ebéd: Sajtosleves, gombás ponty petrezselymes újburogyával. Vacsora: Töltött tojás, tavaszi juhtúró, hónaposretek.

Szombat. Ebéd: Karalábéleves sertéscomb vadasan, vajasmetélivel. Vacsora: Sonkás palacsinta befőtt.

Vasárnap. Ebéd: Spárgaleves parmezánpudding, rántott csirke fejessalátával, ischli-fánk. Vacsora: Szardínia, vaj, déli maradék tészta.

Receptek

Különleges paradicsomleves. A paradicsomot odateszük forrni. A leveses-tábla egy tojás sárgáját egy deci tejfellel lehabarunk, lassan, folytonosan keverve, ráöntjük a forró paradicsomot, pirított zsemlyekockákkal tálaljuk. Készítése 6-8 perc.

Szardellás omlott. (Előétel, vacsora-étel.) Három-négy tojást kis sóval alaposan összehabarunk, gelekeverünk 5 kanálka lisztet is. Azután serpenyőben kevés zsírt forrósítsunk, a tojáskeveréket beleöntjük, lepenyének sütjük mindkét oldalán, tányérba borítjuk, megkenjük szardellás vajjal — erősen szardellás legyen! — és kettéhajtuk. 5 perc alatt kész.

Tojás tejfelben, jobb módon. (Előétel, vacsoraétel.) Vajjal és kevés lisztel besamelt (fehértantást) készítünk, felengedjük tejfellel, az egészet tűzálló edénybe öntjük, beleütünk egész tojásokat, s jittal beszórjuk és sütőben átforsítjuk. 12 perc alatt kész.

Bevert tojás mártással. (Előétel, vacsoraétel, böjtös étel.) Gyengén ecetes vizet forralunk, tojásokat ütünk bele óvatosan, hogy egyben maradjanak, három perc múlva szűrőkanállal kiszedjük, tálra rakjuk és hideg paradicsommal, melybe tejfelt habarunk, leöntjük. Leöntetjük forró sajtmártással is, amely azalatt készül, míg a tojás fő: besamelt készítünk, tejfellel felengedjük és sajtot szórunk bele. A sajttal csak egyet forrjon! Hozzávaló gombamártás: besamelt tejfellel feleresztünk és megpárolt gombát keverünk hozzá. — az egész 15 perc alatt kész. bármelyik mártással.

Hasznos tudnivalók

Hogyan óvjuk meg a kenyeret a penészedéstől? Minthogy a kenyér legfontosabb anyagát képezi a táplálkozásnak, ezért szükséges, hogy úgy a közegészségügy, mint az egyén szempontjából kifogástalan állapotban kerüljön az asztalra. A kenyeret a legtöbb esetben a héján vagy a belén képződött különféle fajtájú gombáktól származó és rendkívül penetráns szagú szürkésfehér, zöld, barna, vagy fekete penész teszi teljesen élvezhetetlenné. Hogy a penészedést elkerüljük, feltétlenül szükséges, hogy a készíten-dő kenyér tésztája jól kidagasztott és síma legyen. (A tészta a sütés alatt körülbelül 12 százalékat veszít a súlyából.) Egyes házakban a kenyeret vízhatlan (pergamen vagy viaszos) papírosba göngyölik. Ez a szokás higiénikus szempontból céltüvesztett dolog. Sokkal helyesebb — úgy a pékek-nél, mint a fogyasztóknál — a kenyeret mindig szekrényben, száraz és levegős helyen tartani, úgy hogy ki legyen téve a légáram szabad cirkulációjának, így mentesítve lesz az átnedvesedéstől és az erjedéstől.

Porcellán kezelése. Értékes porcellánt nagyon elővigyázatosan kell mosni. Ahol aranyfestés van, ott soha nem szabad szódát használni. A mosogató víznek nem szabad forrónak lennie, hogy a mázou hájszártredések ne álljanak elő. Legjobb egy darabka szivacs

csal lemosni az értékes porcellán-edényt.

Gombvarrás. Vékony szövetre felvarrt gomb mellett az anyag hamarosan szakadni kezd. Ezért tanácsos egy darab erősebb vásznat tenni a gomb alá és így felvarrni.

Függönyjavítás. Férceeljünk a hibás hely alá papírost, így sokkal könnyebb a javítás. A papírost is persze hozzávarrjuk az anyaghoz a stoppolással, utána pedig kitépdessük s ami foszlány még esetleg a szálak közt maradna, vízzel eltávolítjuk. Persze nem csak függöny, hanem egyéb kézimunka javítására is nagyon jó ez az eljárás.

Bőrbútor tisztítása. A sarkokból, szegletekből a port eltávolítjuk, majd borecetes vízzel, egy liszta szivacs segítségével lemosuk a bőrt. Ezután tojásfehérjét és lenolajat elkeverünk és egy ecettel elkenjük. Ettől szinte megújul a bőr.

Gomblyukkészítés. Vékony anyagokon gomblyukakat úgy készítünk, hogy a megfelelő helyen előbb erősebb anyagot varjuk a kelméhez. Továbbá nem szakad ki a gomblyuk, ha a helyét előzőleg géppel többször körülvarrjuk.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Mire ezek a sorok

napvilágot látnak, már eldől kinek, kinek a sorsa.

Mindenki megtudja, hogy mennyit ért el ebben az esztendőben. Nem marad titok a jól végzett munka, de nem lehet többé rejtegetni azt se, hogy valaki nem végezte el a reábizott munkát.

A szorgalomnak és lustaságnak egyaránt híre lesz.

Megmászhatatlan és letagadhatatlan híre.

Nem lehet szépíteni, nem lehet a megtörténtet egyelőre még jóvá sem tenni.

Sokaknak örömet, sokaknak bánatot jelent ez a nagy nyilvánulás.

Mindig az embertől függ, hogy mit szerez önmagának.

Azok, akik örömmre virradtak, azok tudják, hogy munkájuk, szorgalmuk jutalma képpen meg is érdemlik ezt az örömet, mely most már nem csak az övék, hanem azoké is, akik küzdöttek, dolgoztak értük, hogy ők tanulhassanak. Eppen ezért ez az öröm minden örömnél nagyobb és minden boldogságnál értékesebb...

Azok ellenben, akik most írásban tapaszták meg a tanúságtételt arról, hogy sem végezték el kötelességüket, hogy sem tudtak eleget tenni saját hibáukból mindannak, aminek pedig meg kellett volna felelniük, bánatukkal még több gondot okoznak a szülőknek, akik így minden munkájuk, minden reménységük javát veszítették el arról az esztendőről...

Akik jó munkát végeztek, azok ne bízzák el magukat.

Isten segítségével és becsülettel kiartásukkal érték el azt, amit elértek. Fokozza kedvüket, szorgalmukat az a tudat, hogy ime, nem marad el a jól végzett munka jutalma. A boldogulásnak, haladásnak, előrejutásnak ára az, aki ezt az árat megfizeti, megérdemelten lép fokról fokra feljebb.

Azok pedig, akik ebben az esztendőben nem vetettek és most nem arattak, tanulság arra, hogy így nem lehet élni. Munka, szorgalom, becsület nélkül nincs boldogulás. Szigorú és kevényt bizonyosság ez a lemaradás arra, hogy itt csak a kiválasztottakra, az elhivatottakra, a szorgalmas munkás emberekre van szükség. Itt dolgozni, tüzetni kell, ha meg akarjuk állani a helyünket nehez és megpróbáltató életemben...

Egy esztendő elveszett, de nem vesztett el minden.

Eléstél; állj talpra, mutasd meg, hogy küzdő ember vagy, aki igyekezettel, szorgalommal, kitartással és felbuzduló munkakedvvel jóvá fogod tenni azt, amit vétettél.

Csak ez az egyetlen egy út van számodra, mely még a szebb életbe elvezethet.

Tulipán

Irta: Simon Miklós fg. I. C) o. t.

Itt van már a május hónap
Lesütött ránk az áldott nap
Milyen szép most a világ
Kinyílt a tulipán.

A szép május legszebb hónap,
Nagy örömet csak az ad
It az öröm boldogság,
Kinyílt a tulipán.

E hónapnak nincsen párja,
Az emberek boldogsága,
Isten áldást szór reánk,
Kinyílt a tulipán.

Három kis katicabogár balesete

Irta: Takács Ilona.

Katicabogármama új ruhát varrt leányainak, Katicának, Katóknának és Katinkának. Igen, mind a három leányt Katalinnak keresztelték, ez már így szokás katicabogáréknál.

Szép piros ruhát varrt nekik a mamájuk, fekete pettyeset, bizony szűkség is volt rá, mert a régilt már ugyan csak kinőtték.

Nem lehet azt kimondani, milyen csinosak voltak a kis katicabogarak az új ruhájukban, örültek is neki nagyon, halásan köszönték meg jó szüleiknek és mivel úgy illik, hogy az új ruhájában a templomba menjen el először az ember, ők is a templomba mentek el

először az új ruhájukban egy szép, napsütéses vasárnap reggel. Mielőtt elindultak volna, Katicabogármama a lelkükre kötötte, hogy vigyázzanak nagyon az új ruhájukra, a patak partjára ne menjenek most sétálni, mert beszározzák a ruhájukat és akkor nem mehetnek el este a pettyes bálba, pedig ott lesz a kerekre színe-java.

Katicáék boldogan ígérték meg, hogy vigyázni fognak és siettek a templomba, mert már valamennyi harangvirág megkondult a kerekre. Mikor megérkeztek már javában énekelt a gyülekezet Pacsirta kántor úr vezetésével. Seregély Sámuel tiszteletes úr megható

prédikációt mondott, a szertartást a Fecske-Fülemüle Egyházi Vegyeskórus zárta be szép énekével.

A három kis katicabogár megható szívvel indult hazafele a templomból. Dehogyan akartak ők a patak partjára menni, pedig nagyon szerettek ott sétálni, mert ott nyíltak a kerekre legszebb virágai. Szép szeliden ballagtak hazafele. Egyszer csak egy kis csalafinta szellő csatlakozott hozzájuk és a fülkébe dűnyögte: Hm, hm, mit láttam a patakpartján, békakirály kocsikázik ott, tizenkét zöldszárnyú légy van a kocsijába fogva, aranyos a szerzőjük, hm, hm.

Katica, Katóka és Katinka mi tagadás, elfelejtkezett anyai intelemről, pettyes bálról, új ruháról és a következő percben már a patak partján gyönyörködött békakirály sítakocsikázásában, ami meg kell adni, nagyon szép látvány volt.

Szép zöld bársony üléses hintóban ült békakirály. Zöldbársony palást volt rajta és a fején smaragd kövekkel kirakott arany korona. A kocsison pitykés dőlőmánya, sallangos kalap, de ostor nem volt nála, hanem amelyik legyezőse nem húzta jól a hintót, azt békakirály hamm, bekapta. Szegény legyezőkék egyre fogytak, utójára egy sem maradt, üresen lógtak az aranyos szerzőjük.

Nagyot nézett most már békakirály öfelsége, ki fogja haza hozni őt a szép bársonyos hintóban. Nézett jobbra, nézett balra, megpillantotta a három kis bűmészködő katicabogarat.

Gyertek csak bogárkámim, szólította meg őket nyájas hangon, huzzátok haza a hintómat.

No hiszen volt is eszükbe, úgy elszaladtak, mintha ott sem lettek volna, megijedtek, hogy majd őket is bekapja a békakirály. Meg sem álltak hazáig. De a nagy futásban bizony megakadt a ruhájuk itt is, ott is, elszakadt itt is, ott is, sáros lett itt is, ott is.

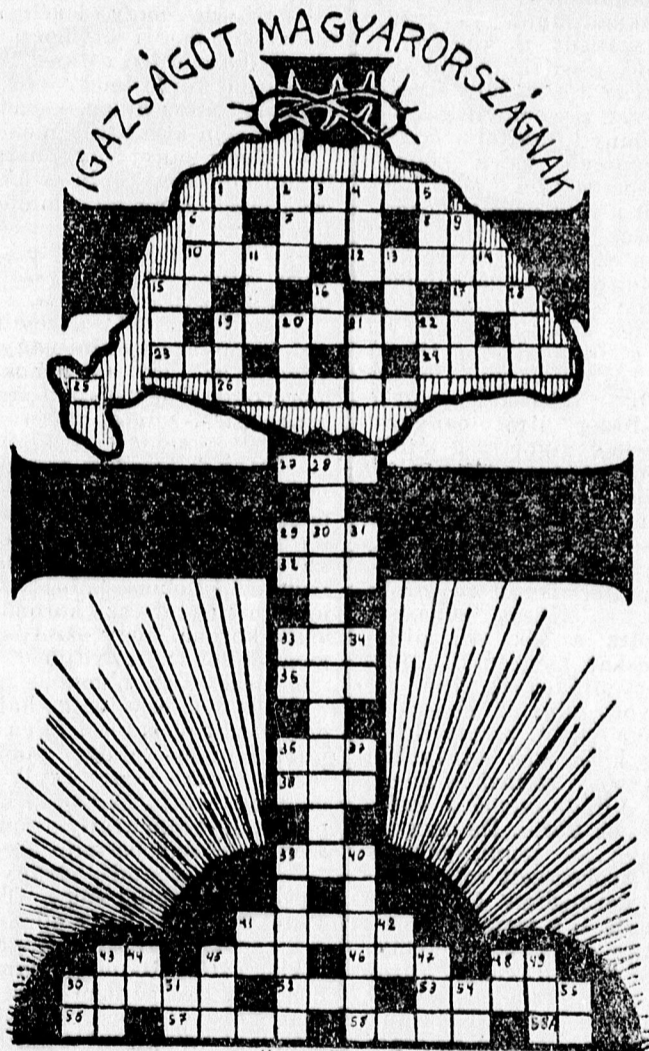
Ez már magában is elég nagy bánat volt, ráadásul ki is kaptak a mamájuktól a szófogadatlanságukért. De a legnagyobb bánat mégis az volt, hogy nem mehetek el a pettyesbálba, pedig reggelig húzta egy szunyog-banda a lapulevél vendéglőben. Katica, Katóka és Katinka minden zsebkendőjét tele sirta bánatában.

No de minden bánatnak vége van egyszer. Katicáék jól viselték magukat és kaptak másik új ruhát. Bál is volt másik a kerekre, ahol reggelig mulattak. Katicabogármama is régen megbocsátott nekik. Csak a szellőnek nem tudott megbocsátani. Szemére is hányt, mikor találkozott vele, hogy miért csalta leányait a patak partjára.

A kis huncut szellő ártatlan képet vágott. Nem csaltam én őket, csak elmondtam nekik, hogy mit láttam a patak partján, ilyen a természetem, hogy szeretek mindenkinek valami érdekességet újságot. Dehát mi történt ott velük, csak tán nem harapták le az orrukát.

Dehogyan, dehogyan, tiltakozott Katicabogármama és elmondta a szellőnek az egész balesetét.

Ejnye, de sajnálom, mondta a szellő és gyorsan elbucszott Katicabogármamától, hogy a következő percben már a hetedik határban mesélhesse fünek-fának a három kis katicabogár balesetét. Én is őtől hallottam.

Gyöngyössi Pethes Andor.

Készítette: Gál Gyula ref. gimn. II. B) o. t.

Vízszintes sorok: 1. Olasz király (1844—1900). 6. Német előljárószó. 7. Egzotikus állat. 8. Helyhatározórag. 10. Mágnes. 12. A pápa hármaskorona. 15. Kicsinyítő képző. 17. Ennivalója. 19. Repülőgépfajta. 23. Magyarországi cscatorna. 24. A bűvészet tudománya. 25. Latinban k-nak ejtendő ki. 26. „Foglalkozása” büntetendő. 27. Ilyen csiga is van. 29. Ós-magyar pogány szokás. 32. Testrészt. 33. Van neki. 35. Névelővel csapadék. 36. A béka egyik fejlődési fokozatának neve ez a har. 38. Régi görög törzs. 39. Egyforma betűk. 41. Kolostorban él. 43. Igeköltő. 45. Régóta ismert kémiai elem, sárga, törékeny test. 46. A légy álcája. 48. Juttat. 50. Alexandriai mérnök volt (Kr. e.). 52. Női becéző név. 53. Ilyen a tengervíz. 56. Lekvár magyarul. 57. Görög betű. 58. A beduinok törzsfőnöke. 58. Tiltószó.

Függőleges sorok: 1. U. n. ó. 2. Díj. 3. Betű kiejtve. 4. Csúnya. 5. Időmérték. 6. Ez szolgáltatja az anyagot a papírgyártáshoz, névelővel. 9. Versenyter a római amfiteatrumban. 11. Ilyen étel a fekete kávé. 13. Sziklában van. 14. Latin ellentétes kötőszó. 15. Him állat. 16. Buzdítószó. 18. Emma kicsi korában. 19. Csöcselék angolul. 20. Nem férfit. 21. Jobbágy. 22. Ellentétes kötőszó. 28. Homeros Iliásának a tárgya. 29. Te, latinul. 31. Rónay Jenő monogramja. 33. Kettőzve kicsi gyerek. 34. Dorgál. 36. Erik magánhangzó. 37. Izom. 39. A csillagászat m. zsa. 40. Lengyel lovaskatona-fajta. 41. Betű kiejtve. 42. Kettős mássalhangzó. 43. Fém. 44. Szerszám. 47. Ugyanaz mint 32. vízsz. 48. Jöszívű teszi. 49. Oroszországi folyó. 50. Szólit. 51. Ástítás. 54. Enélkül semmi sincs. Megfejtésül beküldendő: Vízszintes 4, 12, 24, 26, 50, függ. 9, 28, 39, 40.

NEFELEJCS

Irta: Szalacsy Rácz Imre.

Két lánya volt egy királynak. Az egyik igen, igen szép, olyan, mint amilyent csak mesében láthat az ember. De egy nagy hibája is volt ennek a szép leánynak: — Igen irigy természetű volt, ami a szépségét kellemetlenné tette. — Hiába volt szép, gazdag, fiatal, azért ha látott máson valami olyat ami neki nem volt meg, harag futotta el a szívére, az irigység sárga epéje öntötte el a lelkét. Ezt a szép királyleányt Hiúságnak hívták.

A király kisebbik lánya is szép volt, de mégse annyira, mint a néneje. De a hiányzó szépségét pótolta a mérhetetlenül jó szíve, roppan szelid lelke. És ez a jószág, szépség kedvéssé tette őt az emberek előtt. Anyira szerették, hogy mellette észre sem vették a gögös, irigy nénjét. Sőt még maga a király is jobban szerette kisebbik lányát, mint a nagyobbikat. Az csak természetes, hogy az irigy természetű Hiúság egy cseppet sem szerette a húgát. Ha tehetne, elkerülte, hogy még ne is találkozzék kis húgával, akit mindenki csak Jóságának nevezett. Ezért aztán igen sokat szomorkodott Jóság királyleány, mert ő azt szeretne volna, ha a néneje is úgy szeretné, mint ahogy ő szereti testvérét. De azt várhatta szegény, mert a jó szavú néne csak mór, kemény feleletet kapott. Sokat sirt, sokat búslint emiatt a kis Jóság. — Pedig hányszor odament a nénehez, hogy megszerettesse magát:

— Édes jó nénikém, ne haragudj rám, hiszen látod, hogy én milyen nagyon szeretlek.

— Nem kérdeztelek, eredj utadra, — fordult el ilyenkor Jóság néneje.

— Csak legalább azt mondd meg, hogy miért haragszol reám?

— Hagyj békén engem, nem látod, hogy nem érek rá veled törődni, — mondta ilyenkor mindig ingerültebben a Hiúság.

A kicsi Jóság aztán elsomfordált könnyes szemmel a néneje közeléből. Nem tudta visszatartani könnyét, azért elhúzódtott a királyi kert végébe. A kert aljában folydogált egy kicsi, kristály tiszta patak. Gyönyörű pázsit volt a patak szélén és erre a pázsitra ült le a sirdogáló kicsi Jóság. Ott sirt aztán késő éjszakáig, siratta önmagát, mert azt hitte, hogy ő az oka annak, hogy kegyetlen szívű néneje nem szereti. Mert ő csak arra vágyott, hogy néneje szeresse. Az ember mindig azt szeretné elérni, ami nincs meg. — Nekik pedig nagyon hiányzott a néneje szeretete. Mit ér neki az, hogy más mindenki szereti, kedveli, ha egyszer a néneje ki sem állhatta. Mondom, ott sirdogált aztán egyedül a patak partján és hallgatta, hogy a kicsi, esobogó folyócska hogyan próbálja vigasztalni.

— Ne sirj, kicsi Jóság, kár az égből szép szemedért, — mondotta vigasztaló kedvességgel a patak.

— Hát már hogyne sírnék, mikor nem szeret a néneim, — panaszkodott a kicsi Jóság.

— Sohse törődj vele, hiszen neki olyan rossz a természete, nem tehet róla, — próbálta védeni a Hiúságot a patak.

— Csak egy kicsit szeretne, csak egyetlen egyszer mosolyogna rám, tudom Istenem, hogy én lennék a legboldogabb ezen a kerek földön, — mondogatta ilyenkor Jóság.

Egyszer amint itt üldögélt, csak arra tévedt a Hiúság. Nem azért, mintha a húgát kereste volna, hanem csak úgy arra járt, talán bizony azért, hogy megnézzé szép arcát a patak tiszta tükrében. — Mikor meglátta a húgát a Hiúság, ismét elöntötte a harag, különösen

akkor, mikor észrevette, hogy a kicsi Jóság könnyezik. Rászólt a húgára Hiúság:

— Te meg mit pityeregsz mindig, mint a hegyoldal forrása?

— Sírok azért, mert te nem szeretsz, — nézett a néneje két könnyes kék szemével a kicsi Jóság, de ezt a kegyetlen lelkű Hiúságot nem indította meg a húga könnyes szeme. Mérhetetlen méregre fakadt s talán meg se gondolta, hogy mit mond, mikor kegyetlenül azt kiáltotta húgának:

— Hát sird ki akkor a két szemed, hogy ne láthass meg engem! Nem vagyok én halott, hogy örök-ké sirdj utánam! — És elment a kegyetlen szavak után a Hiúság.

Ezekre a borzasztó szavakra még a kis patak is felborzolta síma tükrét és haragos hullámokat vert a zöld füves partra. A kicsi Jóság pedig annyira megrémült, hogy a szívéhez kapott, mert azt hitte, menten meghal. De nem halt meg, csak lerogyott a zöld pázsitra és még szakadatlanul sirt. Sirt, sirt, sirt szakadatlanul. — Nagy cseppekben szakadt a könnye, s hullott a zöld pázsitra. Addig sirt a szegény kicsi Jóság, míg elvesztette csakugyan a szemvilágát.

— A sós, sok könny kifakította égből szemének szépségét és a könny-cseppből sok, sok icci, picci kék virág fakadt a zöld pázsit között.

A kicsi Jóság királyleány már nem láthatta ezeket a virágokat, mert elvesztette a szeme világát, de még akkor is mindig sirt. Az apró, kicsi kék virágok lassan elborították a folyócska partján a zöld pázsitot és mindegyik virágnak olyan volt a fejécskéje, mint a megvakult Jóság királyleánynak az égből szeme, mikor még látott.

Ott volt éjjel, nappal a kis kék virágok között, még csak utolsó könnyét el nem sirta, aztán örökre elaludt. A sok, sok kicsi kék virág pedig beborította, elborította. — Egyszer arra járt ismét a másik királyleány, a Hiúság és mikor megpillantotta a sok, sok millió kék virágocskát, megrémült, mert mindegyik kicsi virág olyan volt, mint az elveszettnek hitt húga égből szemvilága.

Nem mert a kicsi kék virágokra nézni, eltakarta a szemét és menekülni akart a húga szemére emlékeztető virágok közül. De nem tudott egy lépést se tenni, mintha csak földbe gyökerezett volna a lábba. Ljeden, dermedten állt ott és hiába takarta el a szemét, mégis mindig látta a húga szemére emlékeztető kicsi kék virágokat. Futni, menekülni akart erről a helyről, de mozdulni sem tudott. Kétségbeesetten kiáltozni kezdett, de senki sem hallotta meg a szavát. — De mégis, Valaki meghallotta, de az nem sietett segítségére. És ez a valaki a kis patakoeska volt. Oda-szólt a rémülten kiáltozó Hiúságnak:

— Emlékszel még a húgodra, Hiúság?

— Emlékszem, csak segíts rajtam, hogy elmenekülhessek innen, — könyörgött segítségért a Hiúság.

— Látod, azt kívántad egyszer, hogy sirdja ki a szemét a húgod. A kívánságod teljesült. Itt mellettem sirda ki mind a két kék szemét és ezek a kicsi kék virágok lettek a könnyeiből. Persze, most már menekülni szeretnél erről a helyről, hol minden a te gonoszágodra emlékeztet. Nem, nem tudsz menekülni. Az lesz a büntetésed, hogy örökké itt állsz, vén, repedt törzsű fűzfa lesz belőled és néznéd kell, hogy a te megvetett és megátkozott kicsi húgod mindig fiatal, mindig szép maradj ezekben a kicsi virágokban...

Aztán elhallgatott a folyó és a Hiúság lassan vén fűzfává változott át. A folyó pedig azóta azt suttogja a kis kék virágokkal kö-

rülve vén fűzfa felé szakadatlanul:

— Ne felejtés, ne felejtés. Így született a kék nefelejcs...

Napraforgó

Ha valaki azt hinné, hogy mindig olyan büszke napbanező és bátor volt az a nagy sárga koronájú virág, mit ma napraforgónak neveznek, akkor bizony nagyon tévedne. Nem, ez a nagy, aranykoronájú virág eredetileg nagyon sunyi, alattomos virág volt. Lehajtott a koronáját és csak a földet nézte, mintha nagy és gonosz titkot őrizett volna. Csak esténként virult kevélyen a sötétségben és olyankor úgy tett, mintha az egész világ az övé lett volna. Egy késő este arra tévedt egy kis méh és meglepetten látta, hogy az aranykorona, — mert akkor még így hívták a napraforgót, — milyen hetyke legény lett egyszerre. Nosza, odarepült a fáradt, eltévedt méhecske, hogy megleckéztesse a legénykedő sárga koszorús aranykoronát. Rá is szólt mindjárt:

— Ej, de nagy legény vagy, aranykorona. Mi jött hozzád, hogy olyan fénnhordod a fejed?

— Nem kérdeztelek, jobb ha a dolgozra méz innen, — mert különben sem állhatta a méhecskét.

— Hogy sunyi vagy, azt eddig is tudtam, hogy buta is lettél, azt csak most látom, — zümmögte sértődötten a méhecske.

— Ne szemtelenkedj te kis esaváró, tolvaj, — lett egyszerre még durvább az aranykorona.

— Sunyi, sunyi, gazember sunyi, bizonyára valami nagy véték nyomja azt az alattomos lelked, hogy csak éjnek éjszakáján mersz henegegni, — vágott vissza a méhecske.

— Még te beszélsz, te mező tolvaja? Hiszen egyebet sem csinálsz, mint mindenkit meglópsz. Minden virág ajkára rászállasz, szépeket suttogsz a fülebe, aztán titkon meglópod. Pfüj... — és lendített egyet az aranykoronáján az aranykorona, hogy ezzel is jelezze megvetését a tolvajnak titulált méhecskével szemben.

A kis méh egy ideig hallgatott, de látszott okos kicsi fején a holdvilág fényénél, hogy alapos válaszra készül. Végre egyik lábával megvakargatta üstökét s közel repült a dúlófülk aranykoronához és szépen, okosan beszélni kezdett:

— Ne haragudj, aranykorona, de nagyon ostoba vagy. Te megvádolsz engem, hogy elbolondítom a virágokat, szépet suttogok a füllükbe, aztán titkon ellopom tőlük a mézet. Hát ez nem igaz. Ilyent csakis olyan buksi, csacsi fejű mondhat valaki, mint amilyen neked is van. Ide hallgass, aranykorona. Én megdolgozom azért a mézért, amit a virágtól kapok, vagy amint te mondod, lopok. Tudod te, hogy hány ezer virágot látogattam meg én máma? Ugye nem tudod? No, megmondom én neked. Hetvenhétzet. Hét határ földet bejártam, s kicsit még a nyolcadikba is betévedtem, most azért késtem el és tévedtem el. És tudod, hogy mit csináltam? Nem tudod. Persze, hogy nem tudod. Te csak azt tudod, hogy tolvajkodtam, mézet loptam. Pedig dehogy is! Hetvenhétzet virág ajkát csókoltam meg, hogy ebből a hetvenhétzet csókból jövőre ismét virág legyem. Ugy ám, te nagy okos. —

Míg mézet veszek a virágtól, addig virágot hincok a jövő virág magvára, mi aztán biztosítja a termést. Ez az igazság és nem a tolvajkodás. Te se lennél, ha nem jöttünk volna az édesanyád ajkánál az elmúlt esztendőben...

— Kinőttem én már abból, hogy mesével traktálj, — mondta mo-

gorván az aranykorona.

— Valld be, hogy téged bánt valami, azért vagy olyan rosszkezdű. És azért bujkálsz nappal, azért sunyítod le a fejed, mikor látnak. Könnyíts magadon, önts ki a lelked bűnét s meglátod, hogy szebbnek látod az életet, — próbált továbbra is az aranykorona lelkére hatni a méhecske.

— Nincs nekem semmi bajom, sem bűnöm, — nézett vakon a holdvilág arcába az aranykorona.

— Hát jó, ha már a szép szóra nem hallgatsz, úgy hallgass az okos szóra. En már régen figyellek téged, sőt minden ősidet figyeltem, de a titkokat nem tudtam kifürkészni. Pedig nyomja valami a lelkedeket, az bizonyos...

— Nem nyomja azt semmi, dünyögte az aranykorona.

— Ide hallgass, aranykorona. Ha ti ezt a sunyitást így csináljátok, hát egy, két esztendő alatt elpusztultok... Kivész a fajtatok, mert nap nélkül nem lehet élet a földön, már pedig ti eltakarjátok az arcotokat a nap elől.

Dal

Háztetőnkön hat kis galamb turbékol. Ki tudná azt megmondani, kinek szol. En úgy érzem, mindenik nekem dalot. Tőlük izen az én rózsám hazulról.

Azt üzeni; miért nem írtok levelet? Hisz tudhatnám, hogy ő mily nagy szeretet.

S ha nem írok hamarosan levelet, Kicsi szíve bánatában elered.

Háztetőnkön turbékoló galambok! Mondjátok meg a rózsámnak rab vagyok.

Rab vagyok és nem írhatok levelet. Rajta kívül én mást sohse szeretek.

K. Nagy Kálmán

Virulás

Lázasan dobog fel a magyar föld szíve. S lakad ujongásra minden kikeletre. Es nagy boldogsággal növeli a magot. Melyet a szorgos kéz a földbe elrakott. Azután rábizza sorsát az Istenre. És a drága földnek termő erejére.

Hej de milyen szép a nagy pusztán ilyenkor,

Amikor a földre pázsitos fű borul. És nagy messzeségre merre a szem ellát.

Látni lehet a zöldülő szép rónát.

Minden nagyon szép a virradó tavaszbán.

S a szem gyönyörködik a nyíló virágban.

Nagy Erzsébet

Imre bácsi postájából

E heti könyvjutalmat Meszlényi Enikő, Schmiéd Gyula és Horváth Alajos kapták. Könyvjutalmukat szerdán délután fél négy órától átvehetik Imre bácsitól a kiadóhivatalban.

Mindenkinek üzenem, hogy a vakáció folyamán is rendszeres meg fog lenni kis lapunk, éppen ezért most, mikor különben is ráérték meg gyakrabban keressetek fel leveleitekkel, küldött irásaitokkal. Ezúton viszonzom a sok, sok jókívánságot és kívánok mindannyiótoknak kedves, kellemes jó vakációt.

Kedves Imre bácsi! Itt küldök három verset, melyet ha Imre bácsi közlésre megfelelőnek talál, legyen szíves közölni. Üdvözlő kicsi lapunk szerkesztőjét Imre bácsit, Simon Miklós ref. fg. I. C) oszt. tanuló. Péterfia u. 4.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: **Boross György**

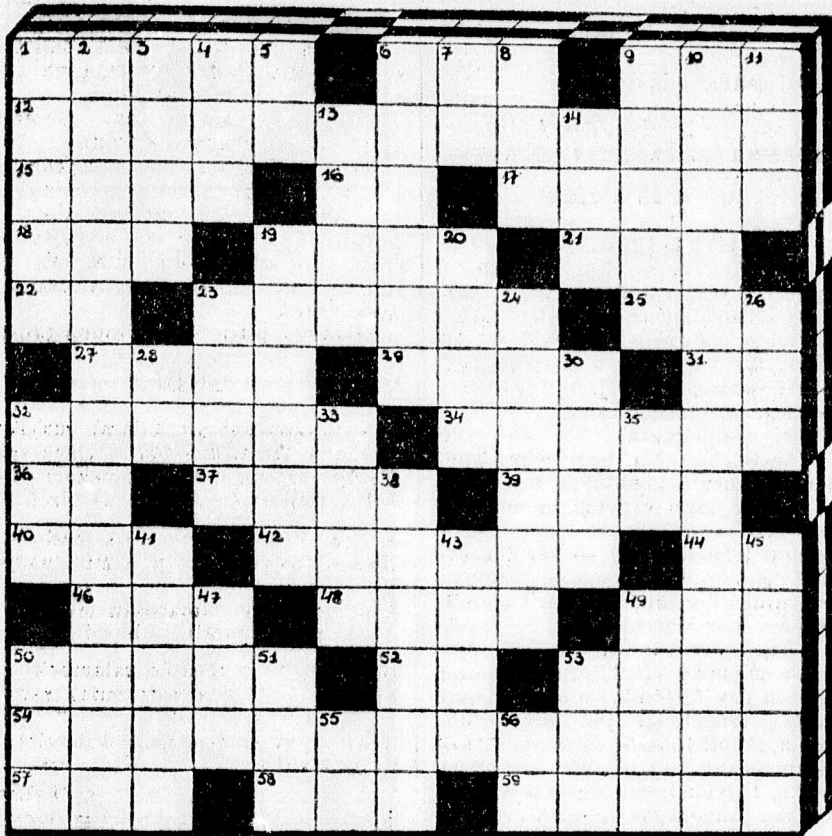
ÖT HETES REJTVÉNYOLIMPIÁSZ

— Harmadik hét. —

Törje a fejét!!!

Beküldte: SZÖLLÖSSY ELLY
(Veres u. 22.)

Megfejtése: 20 pont.

A „DEBRECZEN“ keresztrejtvénykészítési pályázatának végeredménye

Lapunk, 1937 április 16-iki pünkösd-i számában, keresztrejtvénykészítési pályázatot írt ki. Előre megadott ábrába kellett szöveget és meghatározásokat készíteni a pályázóknak.

Ez fordulópontot jelent a vidéki sajtó rejtvényrovatainak történetében, amennyiben ilyen természetű pályázatot még egyetlen vidéki lap sem írt ki. A „DEBRECZEN“ volt az első, amely felismerte ennek jelentőségét s első ízben hirdetett meg ilyen pályázatot.

Mint az eredmény megmutatta, törekvésünk nem vallott kudarcot. A hozzánk beérkezett pályázatok azt mutatják, hogy rengeteg ember foglalkozik keresztrejtvénykészítéssel is.

A rejtvényrovat egyik-másik rajongója 2-3 pályázattal is indult, sőt egy-egy eredeti keresztrejtvényt is küldött be.

Összesen 80 eredeti keresztrejtvény érkezett be hozzánk. Alapos átvizsgálás után, a hirdetett nyolc díjat a következőknek íteltük oda:

1. díj: 10 pengő készpénz. Nyerte: Szöllősy Elly, Veres u. 22.
2. „ 1 üveg finom kölnivíz. Nyerte: Juhász Domokos, Szappanos u. 3.
3. „ 1 doboz finom csokoládé. Nyerte: Behovits Lóci, Kut uca 11.
- 4-8. „ 1-1 kötet könyv. Nyerték: Szilágyi Antal, Bercesényi uca

- ca 25. sz.
Kiss Endre, Miklós u. 46.
Juhász Domokos, Szappanos uca 3.
Szegedi Júlia, Bercesényi uca 25.
Röllig Ede, Nap u. 22.

A pályadínyertes keresztrejtvényeket a Rejtvényolimpiász lezajlása után, hétről-hétre közölni fogjuk. A mai számunkban már közöljük az első díjat nyert keresztrejtvényt. Több olyan keresztrejtvényt is közölni fogunk, amelyek nem részesültek jutalomban. Ezek készítőit, — a megjelenés alkalmával, — egy-egy szép könyvvel fogjuk jutalmazni.

A nyertesek nyereményüket hétfőn délután 3-5 óra között átvethetik a szerkesztőségben a rovatvezetőnél.

Betűrejtvények

Megfejtése: 2-2 pont.

1.

IS IS

2.

IZRAELITA (d=b)

Vízszintes sorok

1. Fed.
6. Oldal.
9. Méhlikás.
12. Az első magyar irányregény címe.
15. Egyházi fejedelem.
16. Rangjelző szócska.
17. Ankol kikötőváros a La-Manche csatorna partján.
18. Tisztítószor márkó.
19. Balog.
21. Nagy edény.
22. A dysprosium vegyjele.
23. Angol dominium.
25. Verskellék.
27. Féldrágakő.
29. Hunyadi László menyasszonyának apja volt.
31. Kicsinyítő képző.
32. Pontos, megfontolt.
34. Római hadvezér, Sulla ellenfele.
36. Igeképző.
37. A szerelem istene a rómaiaknál.
39. Tekeres — németül.
40. Női becenév.
42. Transzkauzázia fővárosa.
44. Több svájci folyó neve.
46. Trombitahang.
48. Német időhatározó.
49. 54 — római számmal.
50. Forró égövi emlős.
52. Névtelen adakozó.
53. Francia királyok megszólítása volt.
54. Rezesbanda.
57. Mondók — latinul.
58. Női becenév.
59. Nemes mén.

Függőleges sorok:

1. Ragad.
2. Vörösmarty Mihály vígjátéka.
3. Kerti szerszám.
4. Tretinói városka.
5. A ruthenium vegyjele.
6. Társ.
7. Az ezüst vegyjele.
8. Kihalt ókori ázsiai nép.
9. Középkori erődtípus.
10. Jókai Mór elbeszélése.
11. Szeszital.
13. Spanyolországi tartomány és annak fővárosa.
14. Ilyen szó is van.
19. Heródes leánya, ki Szent János fejét kérte bübájos táncáért.
20. Sajtjáról híres hollandiai város.
23. Vonó része.
24. Bibliai hegy.
26. Szel.
28. A protactinium vegyjele.
30. Mózes bátyja.
32. Ária — idegen nyelven.
33. Végzet.
35. Francia személyes névmás.
38. Verdi opera címe.
41. Mezei munkás.
43. Jön — románul (Tessék befrni: vine).
45. Az érme egyik oldala.
47. Öreg ember.
49. Horvátországi vármegye nevének első része.
50. Orosz folyó.
51. A tenger hullámainak megszeméltetője a görög mitológiában.
53. Szeszital.
55. Rangjelző szócska.
56. A nátrium vegyjele.

REJTVÉNYOLIMPIÁSZ 3. SZÁMU SZELVÉNY.

Név
Pontos cím:
Foglalkozás:

HOL IS OLVASTAM CSAK?

Megfejtése: 5 pont.

(Állapítsuk meg, hogy melyik írónak milyen című verséből való ez a strófa.)

Testet éleszt és táplál a
Lakoma,
De ami a lelket adja
Az bora.
Lélek és bor két atyafi
Gyermekek;
Hol van a hal, mely dicső volt
És remek?

VAJIK KI Ő?

Megfejtése: 5 pont.

Ő volt az első, aki távesővel vizsgálta az égbolt rejtelmét. Felfedezte a Hold hegyeit, a Jupiter holdjait, a napfoltokat stb. Tovább fejlesztette a kopernikuszi világrendszert, ami miatt az akkori egyházi felfogással is összeütközésbe került és arra kényszerült, hogy tanait ünnepélyes keretek között visszavonja. Ebből az alkalomból tette állítólag azt a híres kijelentést, hogy: „És mégis mozog a föld!”
Ki ez?

ÖN FELENI FOG!

Megfejtése: 1-1 pont.

2. Hol született Napoleon?
3. Melyik spanyol kikötőből indult el Kolumbusz Amerika felfedezésére?
4. Hol van Valparaiso?
5. Mikor született Krisztus, Kr. e. vagy Kr. u.?
6. Mikor volt a ménfői csata?
7. Melyik zsinat ítélte máglyahalálra Husz Jánost?

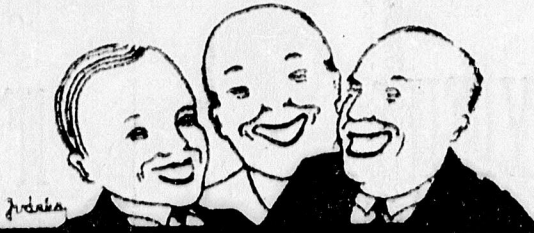
Tudnivalók

A verseny pontozás útján fog eldőlni! Minden feladványunk fölé odaírjuk, hogy annak helyes megfejtése hány pontot eredményez. Azt a negyven pályázót, akik az öt hét leforgása alatt a legtöbb pontot gyűjtik, jutalomban részesítjük.

JUTALMAINK:

1. díj: 15.— pengő készpénz.
 2. díj: 1 finom levéltárca, vagy egy finom retikül.
 - 3-5 díj: 1-1 pénzárca.
 - 6-9. díj: 1-1 díszdoboz csokoládé.
 - 10-40. díj: 2-2 kötet könyv.
- A keresztrejtvény-ábrákat, — miután a megfejtést nyomtatott nagy betűkkel a kockákba beírtuk, — kivágjuk és így küldjük be. A keresztrejtvényt az utolsó betűig meg kell fejteni, mert minden egyes kihagyott kocka 1-1 pont elvesztését jelent. Más természetű rejtvényeket papírra írva mellékeljük.
- A pályázatokat legkésőbb minden péntek este 6 óráig, be kell dobni a „Debreczen“ levelezőládájába (Jézsef kir. herceg n. 1. szám), vagy beadni a szerkesztőségbe.
- A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: Rejtvényolimpiász.
- A pályázat ideje alatt heti nyereményeket nem osztunk ki.
- Eredményhirdetés: 1937 jún. 11-én. Szelvényt mellékelje!

LUDAS

MATYI

MOZI

Valami kopott, óeska film pereg. Azt már nem tudom, hogy mi a címe, mert mióta beültem ide, elfeledtem. Valami sablonos, kiabáló cím, olyan mint a film kiállítás: esupa mondva csinált helyzet, iszonyatos műterem viharokkal, kike-ményített szívű tengeri kalózokkal és kurta matrözpipákból kipöfentett, vaskos, matrözszellemességekkel.

Már három felvonás pergett le, de nem láttunk egyebet vizuál és tengeri viharból; most a negyedik felvonás forog. Ebben van a szerelmi betét: Myrna Loy-jal. — Semmi okozati összefüggésben nincs ugyan a cselekménnyel, de hát kell, aztán kell.

Elöttem egy ondolat fej és egy nagyorrú adamesutkás fiatal-ember. Azért tudom, hogy nagy-orrú és adamesutkás, mert mikor az ondolat fejnek beszél, mindig oldalra fordul és jól látom profil-ját. Most Myrna Loy-ról van szó köztük.

Adamesutkás: Határozottan szép ez a nő!...

Ondolált fej: Ez?... Ez magának szép...?

Adamesutkás: Hát... Nekem tetszik... Határozottan tetszik...

Ondolált fej: Csak legalább azt mondja meg, hogy mi tetszik rajta?...?

Adamesutkás: Tudomisen... szép... az arca, és szeme...

Ondolált fej: Az arca...? Ki van kenve... A multkor olvastam róla, hogy széplős...

Adamesutkás: De az alakja... az a természet...

Ondolált fej: Hahaha! Görbe a lába... s ez magának alak...?

Adamesutkás: Honnan tudja, hogy görbe a lába? Hisz nem is látszik a képen a lába...

Ondolált fej: Eppen azért nem látszik, mert görbe... de milyen görbe... ha nem lenne görbe, ne féljen mutogatniak...

Adamesutkás (nyvariatlanul): Hát nekem mégis tetszik.

Ondolált fej (sértődötten): Tisztelem az izlését!

Ebben a pillanatban felgyul a villany, szünet. Az adamesutkás kimegy cigarettázni, a hölgy utána megy.

Kedvtelenül állnak egymás mellett az ivlámpa alatt. Onagyságnak az arca tele van szepölével és görbe a lába. Nem kiesel görbe. Ahá, már értem, miért nem tetszik neki Myrna Loy.

Szünet után egy másik pár háta mögé ülök. Egy jólkonzervált mellett hölgy és egy kopaszodó evikeres úr háta mögé. Jobban mondva a evikeres úr hátamögé ülök, mert ő az alacsonyabb. — Ugy gubbaszkodik a széken, mint egy kistű. Biztosan házastársak, mert míg szünet van, egy szót sem szólnak egymáshoz. Onagysága jobbra-balra nézdegél, az úr nagyokat ásít és még lejjebb esúszik a széken.

De esengetnek és már forog a fim.

Ötödik felvonás: most jön a forzalom. A köszívű bajoskapitánygal a szadista rendező véresre veret egy matrözt. A matröz az árbochoz van kikötve, esnász hátán nagyokat esaitan a gumibot, arca és buccé mellén patakzik a veríték. Hajókötél izmaival igyekszik magát kiszabadítani.

Onagysága: Nézd, fiam, micsoda izmok!

Az úr: Nézem, nézem... mi van azon nézni való...?

Onagysága: Nézd... nézd... Olyan a karja, melle, mint egy bronzszoboré...

Az úr: Mert be van kenve olajjal.

Onagysága: Na, ha nem lenne olyan izmos, olyan kisportolt, hiába kennek be olajjal... Nézd... ez egy férfi...

Az úr: (nem válaszol).

Onagysága: Nézd az arcát... hogy szenved...

Az úr: Egy kultúremler belehalna ilyen kínokba...

Onagysága: Bizony, egy gyenge ember, egy degenerált ember

belehalna...

Az úr: Egy kutúremler...

Onagysága: Nem kultúr, hanem degenerált... Attól még, hogy valaki kultúr, lehet erős...

Az úr: Ma már az ész a fő, nem az izom. A világ nagyjai mind gyenge emberek voltak...

Onagysága: Nana... Nem éppen... Például Napoleon...

Az úr: Hagyjuk Napoleont...

Most felgyul a villany, elhallgatnak. Most jobban megnézem őket. Onagysága kipirult arccal nézeget jobb-balra az úr pedig átlátszó, reszkető kezeivel megigazítja evikkerét... Hm...

Most már ezt is értem...

Szabó József Sándor.

BANDI

Rómába utazni és nem látni a pápát, nagy könnyelműség. Dereeskére utazni és nem látni Bandit: lehetetlenség. Mert a község sajnos nincs ugyan abban a helyzetben, hogy az ideérkezőket lovas bandériummal, vagy fehér ruhás leányokkal fogadtassa, — de a kellő fogadtatásról mégis „gondoskodva van”: ott van Bandi minden vonatérkezéskor és ott van az autóbusz megállónál is, hogy míg a softör friss vizet tölt a hűtőbe, az i. t. közönség ne unja magát.

Ha valaki mégsem tudná kiről van szó, megpróbálom leírni a Bandi kül-sejét. Nos alólról kezdve: Két óriási kitaposott félcipő, két pipaszőr láb, fantasztikus bő sportnadrág, katonabluz, teleaagatva különféle érmekkel, sovány, vigyorogó ábrázattal nyújtotta kezét kéregetésre. És a savanyúság akkor sem tűnt el az arcáról, amikor a markába csörrent a pénz. Tehát Bandi szeret dolgozni. És akar dolgozni. Tudja és érzi azt, hogy az ellenszolgáltatás nélkül nyújtott adomány megszegyenítő.

A katonabluz nyűtt újjából esontos kar nyul feléd, várva a filléres alamizsnát.

De Bandi csak végő esetben koldul. Ha nincs „fuvar”. Mert különben csomagokat hord a vasutól. Többször megfigyeltem már, hogy óriási kofferet milyen mosolygó ábrázattal cipelt a vonattól. Lihegett, izzadt, de mosolygott. És megfigyeltem már, hogy milyen savanyú ábrázattal nyújtotta kezét kéregetésre. És a savanyúság akkor sem tűnt el az arcáról, amikor a markába csörrent a pénz. Tehát Bandi szeret dolgozni. És akar dolgozni. Tudja és érzi azt, hogy az ellenszolgáltatás nélkül nyújtott adomány megszegyenítő.

A Bandi tettei néha feltűnően észszerűek, máskor meghiátóan ostobák. Az élelmessége meg-egyenesen csodálatra méltó.

Bandit ott láthatod minden előadásban, minden banketten és minden vacsorán. Ott van ő minden ünnepélyen és ott látod a moziban is. Ő mindenbóva hivatalos. Hogy miként került oda, senki sem vitatja, senki sem kérdi. Ott van és pont.

Hogy egy ilyen „bejutásnak” azonban előzményei is vannak, arról a napokban véletlenül sikerült meggyőződnöm a mozi előcsarnokában.

Bandi ott alkuszik a jegyszédővel:

— Tessék beengedni!

— Nem lehet, — jegy nélkül nem lehet! — Eredj csak szépen baba, Bandi, — tuskolja kifelé a jegyszédő.

Bandi savanyú ábrázatot vág és az előcsarnokban kifüggesztett plakátok előtt bámészkodik suhancokhoz esatalkozik.

Megszólítja az egyiket:

— Szeretnél bemenni?

— Szeretnék, de nincs guba.

Bandi közelebb áll hozzá és a fülébe beszél:

— Hát ide hallgass, bemehtettek. Ide figyelj: Mikor elsőt csengetnek, menjetek a vészkijáratához. Akkor húzzák fel a vasrollót az utca felől. A tűzoltó szokta felhúzni. Míg a rollóval kibelődik, becsuszhattok a háta megett. A két suhanc felderül.

— De nem vesznek észre?

Bandi a tejt rázza:

— Én felelek róla, hogy nem. Titeket nem ismer a tűzoltó, se a jegyszédő. Ha már benn vagytok, nem kéri a jegyet.

— Hát te nem jössz? — kérdi a suhanc.

— Én nem mehtetek, — sugja Bandi, — engem már ismernek. Tőlem mindjárt kéri a jegyet.

A két suhanc a vészkijáratához vonul s minden úgy történik, ahogy Bandi mondta. Csengetnek, jön a tűzoltó, buzza a rollót. Először az egyiket, azután a másikat. Az első ajtón szabad az út. A két kölyök becsuszik észrevétlenül.

Nagyon mulatságos, de nem értem a dolgot a Bandi részéről. Hol ebben a logika? Hiába, mégis csak bolond szegény.

De... Bandi most újra az előcsarnokba megy s ott előfogja a jegyszédőt:

— Két tíu jegy nélkül ment bel!

— Az se lehet! Kicsodák?

— Megmondom, ha beenged, hogy kik azok.

A jegyszédő pedáns ember, bosszantja az eset.

— Hát jól van, Bandi. Ha megmutatod, hogy ki az a két tíu, beengedlek.

— Na jöjjön.

És Bandi húzta maga után a jegyszédőt.

Odabenn megmutatta neki a két kamaszt. Azok már kipirultan, boldog izgalomban várták az előadás kezdetét.

Egy félperc múlva repültek. Ott, ahol bejöttek. A vészkijáraton.

Bandi pedig boldog vigyorgással, tejrázogatva telepedett le a megüresedett székek egyikére.

Árvalánytollas tisztisapkáját a térdére helyezte és nagyuri kényelemben kezdte szedegetni zsebéből a napraforgómagot.

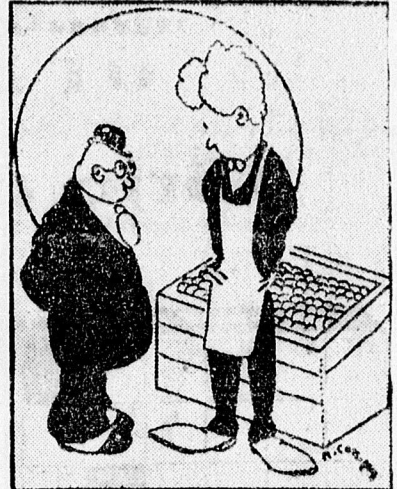
Hát ez Bandi. A böles és a bolond csodálatos keveréke. Lehet, hogyha jobb órában születik, zseninek született volna...

Szabó József Sándor.

Ok a nevetlenségre...

— Mondja kérem, mindig ilyen nevetlenülül viselkedik a kedves fia?

— Nem, csak akkor, ha a vastag téli nadrág van rajta.

SZAKERTELEM

— Miről ismeri meg a kemény tojásokat?

— Hogy ha leesnek, nem folynak széjjel.

ERŐMŰVÉSZ

— No, rám aztán igazán nem mondhatják, hogy nem vagyok jó családfejlesztő.

Kórházban

— Hogy van a 305-ös beteg?

— Polyton a felesége után vágyódik.

— Szóval még mindig félrebeszél...

Vigasztalás

A híres komikus a halálán volt. Barátai zokogva álltak körül. — Mire a komikus így szolt:

— Vigasztalódjatok! Nem fogtok olyan sokáig sírni fölöttem, mint amennyi ideig nevettek rajtam.

Ez aztán a jó kutya

— Igaz, hogy a kutyaórnak nincs valami előkelő származása, de nem léphet be idegen a házba, hogy rögtön ne jelezze.

— Ugat?

— Nem. Elbujik az agy alá.

Viszontlátás

— Oh, micsoda öröm! Tíz év óta nem találkoztunk, kedves kapitány úr!

— Pardon, órnagy vagyok!

— Mire újra találkoztunk re

mélhetőleg már tábornok lesz.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECENI KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A szőlőmoly

A szőlőmoly első generációja oly nagy mértékben jelent meg a debreceni szőlőkben, hogy nagyon könnyen bekövetkezhet az, hogy az idei termés jó részét a moly hernyói tönkre teszik. A szőlőmolynek ugyanis két fajtája van a nyerges, ez a kevésbé veszedelmes és a keresztes, amelyik évente két, három, sőt ha réa az időjárás kedvező, négy ízben is megjelenik a szőlő bogyóiban.

A szőlőmoly irtása sok gondot okoz a szakembereknek. Sajnos olyan irtási mód, ami kielégítő eredményt és biztos eredményt nyújtana, alig van. Amire azt lehet mondani, hogy így biztosan célt érhetünk oly költséges és szaporítatlan, hogy azt a mai borárok mellett komoly védekezési módnak tekinteni nem lehet. A legbiztosabb módja volna ugyanis, ha a moly hernyót a fűrtökön az általa szőtt hálóból — gubancból — kikeresnők hegyes horgoló tüvel és elpusztítanók. A munkát csak fiatalok bírják egész nap csinálni, ezek pedig sajnos nem megbízhatók, de nincsen is annyi ilyen munkás, amennyi elég volna arra, hogy a nagyobb szőlőkben eltudná végezni a munkát. Az is baj, hogy a molylepkek nem egy időben tojják a fűrtökre a tojásaikat, s így van olyan fűrt is, amiből már kiirtottuk az elsőket és az irtás után ismét új hernyócskák jelennek meg. Kétszer háromszor ezt a babra munkát elvégezni lehetetlen. Egy kerti lugason még győzzük, de a nagy szőlőkben nem. A különféle mérgekkel való védekezésből az első az arzénes permetezés volna, amely munkát a virágzás előtt egyik másik helyen két ízben is megisméltük. Az arzén gyomorméreg tehát csak az esetben irtja a hernyócskát, ha azok olyan szőlőzöld részt ettek, ami be volt a mérregettel permetezve. A fűrtök gondos permetezése elég nehéz munka, de ha még olyan gondtal végezzük is, a nem virágzó szőlőfűrt olyan tömött, hogy a moly kukac biztosan talál olyan részt, ahol nincsen mérreg, ez a védekezés eléggé illuzor. Ugyancsak arzénes szerekkel próbálkozunk porozni. Ez a porzás még bizonytalanabb. A németek hívei a porzásnak. A kukacok elleni másik mérgezési mód a börmérgekkel való permetezés. Erre a célra a gazdánikotin és a gazda quassia forgács főzete kerül használatba. A nikotinból a szőlőmoly ellen 100—150 gramot szokás egy hektó vízbe keverni és a vízbe még egy kiló zöldszappant — káliszappant — oldunk fel, azért, hogy a kukac zsíros testén a mérreg hatása biztos legyen. Ahhoz, hogy ez a mérreg — akár a quassia főzet is hason, illetve megölje a kártevőt feltétlenül szükséges, hogy a védekezőszer érje a hernyó testét. A kis hernyó, amint a petéből kikelt, siet néhány harapás után egy pókháló szerű anyaggal a fűrtön — melyen még a virágzás meg se kezdődött, néhány szőlővirágot összekötni, hogy az neki védelmül szolgáljon. Ezt az összekötött csomócskát nevezik a szakemberek gubancnak. A gubancban egy csöszérű hálóból védett járata van, amit mikor nő, folyton hosszabbít. Innen folytatja rágásával kártételét. Ha az ilyen gubancot megpiszkáljuk, egy rózsaszínes, olvkor már zöldes piszkos színű hernyó fűrgén kiugrik a gubancból s egy szálon csüng lefelé, vagy már egy másik szőlőlevélre esett, hol ügyesen megtapad. A gubancban tartózkodó hernyóhoz börmérreget csak az erősen szóró permetezéssel ki szórt mérges lé tud hozzá jutni, erre a célra

nem a közönséges permetezéshez használt szórókat, hanem a revolver-szórót használjuk. Ez csak akkor szór, ha megnyomjuk a rugóját. Sok oldatot takaríthatunk meg.

Előre bocsátom, hogy ez a védekezés sem nyújt tökéletes és biztos védelmet, tehát ha valakinek nem sikerül, ne engem szidjon.

Azok a kísérletek, melyeknek a célja a moly lepkeének különféle csalogatószerekkel való összefogását, vagy pedig a lámpa fényét igyekeztek felhasználni, szintén nem vezettek sok eredményre.

Ugyancsak nem tudtak azok a kísérletek sem elterjedni a gyakorlatban, melyek a molyhernyók elpusztítását

bacillusokkal (Isaria Hill) próbálták elérni.

A fekete fűrkész darazsak, ha ezek a környéken el vannak szaporodva sokat elpusztítanak, de sajnos ezekből sincsen annyi, hogy a mostani inváziót megtudnák gyéríteni, ha nem is kiirtani.

A helyzet ma úgy áll, hogy ha a későbbi szaporodás is ily mértékben fog fellépni, akkor az idei termés értékesítésének kérdése nem fog gondot okozni s így a moly hernyója segítségére jön a kormányoknak a borkérdés megoldásában.

A szőlőmoly okozta kárt annak idején adóelengedés céljából jelenteni nem mulasztjuk el, a veszett fejszének az ékét, mert a nyél is oda lesz, mentsük meg.

S. Biró Géza.

Várható gabonatermésünk

Hazánk ez évi gabonatermését a szakkörök már kiszámították. A számítás alapjául a földművelésügyi miniszteriumnak május 22-én, a termések minőségéről közzétett jelentése szolgált. A számítások szerint az idei termésnél várható: búza 20.3 millió mázsa, — rozs 7.1 millió mázsa, — árpa 6.1 millió mázsa, — zab 3.3 millió mázsa.

A tőzsde egy és egyegyedmillió mázsával többre becsülte a búza termést. Ez azonban nem irányadó, amit igazol az is, hogy a hivatalos jelentést megelőzően, tőzsdei körök a búzák állását elsorángúnak, a termést maximálisnak vélték, mivel szembe a hivatalos megállapítás szerint a búzák állása közepes. Tehát előreláthatóan a búzatermés mintegy 3—4 millió métermázsával mögötte marad az elmúlt évi termés mennyiségének. A rozstermés mennyiségére a tőzsde is elfogadja a

hivatalos megállapítást 7.1 millió mázsára történt értékelését.

A termést nagyon meggyengítette az őszi, téli és tél végi sok eső, amely a talajt túlságosan tömörítette, a légjárhatóságot csökkentette s a vetéseket hegette tette. Ennek az eredménye volt, hogy a pontoságot megközelítő becslések szerint, 200 ezer holddal meghalad, a kiszántott öszivetések területe. Ez a körülmény okozza elsősorban azt, hogy Magyarország folyó évi búzatermése nemcsak hogy el nem éri a múlt évi termés mennyiségét, hanem azzal szembe jelentékenyen kevesebb lesz. Itt említtük meg, hogy lapunk volt az első, amely jóval a hivatalos becslés előtt a tőzsdei becslésekkel szemben rámutatott arra, hogy rekord termés nem várható. Jóval később igazolta a hivatalos becslés a mi álláspontunkat. P.

A gabonafutrinka

Irta: Szombath Béla növényegészségügyi körletvezető.

A Tiszántúli búzatermelésének egyik legveszedelmesebb rovarellensége a gabonafutrinka. A múlt évben Derecske, Berettyóújfalú, Darvas, Sáránd határában láttam nagyobb kártételt, folyó év tavaszán pedig Sarkadról, Sarkadkeresztúrról jelentettek nagyobb károkat, de kártételével találkozom Hajdúbogos, Körösszegapáti, Derecske, Tépe határában is és nagyon valószínű, hogy minden közép búzavetésében okoz az idén több-kevesebb kárt. Kártétele igen nagy lehet. Egy ízben Temes vármegyében 40.000 kat. hold búzavetést tett tönkre.

A gabonafutrinka, nagyon közönséges bogár, melyet látásból minden gazda ismer, csak nagyon sokan nem tudják a nevét. Egy kb. 1.5 cm. hosszú, 8 mm. széles, domború kemény hátú, fekete vagy fénylő fekete, kettéhasított babszem nagyságú bogár ez, mely gyorsan fut, de este elég jól is repül. Tömegesen június—július hónapokban jelentkezik, de mert a nappalt rendszerint elbújva, árnyékban tölti, ezért alig lehet látni. Ez az a fekete bogár, melyet a gazda akkor lát nagyobb tömegben, amikor hordás idején a búza vagy árpakereszt utolsó kéréjét a földről felemeli. Ilyenkor futnak szanaszét.

A bogár kártétele nem jelentős. Végtelen szereti a teljes érésben levő árpát, kevésbé a teljes búzát. Ezért az árpaföldön összegyülekezik és éjszaka a

kalásza felmászva, szívja annak nedvét. Ha nincs árpa, jó a búza is. A szem ritkán eszi meg, leginkább csak megrágja, nedvét szívja. Nappal a kalászon látni nem lehet. — Ha a gabonát learatják, rendszerint a nappal a keresztek alatt tölti. A nőstény júliusban rakja le a petéit, de nem egy helyre, hanem szanaszét. Mivel legtöbb bogár a keresztek alá búvik meg, így a legtöbb pete is a keresztek körül van.

A petékből kikelt lárvá eleinte az árpavetésből táplálkozik, ha pedig ősszel a tarlóba búza kerül, ott folytatja kártételét. Közvetlen a búza töve mellett egy függőleges és a barázda fenekéig érő lyukat készít magának. A nappal a lyukban tölti, éjszaka kimászik, a gyengébb leveleket teljesen lerágja, az erősebbeket csak megrágja s az ereztét visszahagyja, összecsesztorolja (ezért hívják csöcsarólónak is). Télen alig tesz kárt, tavasszal azonban folytatja munkáját. Április elején már lehet látni a tarlóba vetett búzáknál, főként a keresztek helyén, hogy a vetés ritkul és a ritkulás később nagyobbodik. Aki a kipusztult folt szélén leás a barázdafenekéig, ott egy sárgabarna színű pondrót talál, melynek háti részén 12 sötétebb barna tojásalakú folt van. A kifejtett álea kb. szalmavastagságú és kb. 3 cm hosszú. Ezt a kártételt május közepéig folytatja, amikor a földben bebábozódik, hogy június közepén mint kikelt fekete bogár, ismét-

telten kárt okozzon.

Védekezés főként abból áll, hogy búza után, de főként árpa után nem szabad búzát vetni. Előfordul azonban, főként kiszáradföldknél, hogy a szomszéd árpatarlója mellé kerül a búza s onnan fertőződik. Ha már a baj megvan, egyetlen mód van az irtásra: az arzénes permetezés. A ritkuló búzavetést, illetve a foltok szélén levő épaek látszó vetést kb. két lépés szélességben egyszázalékos arzénes oldattal kell bepermetezni, de úgy, hogy az arzén rajta maradjon a leveleken. A permetezést tehát száraz időben, lehetőleg napsütésben, a nap legmelegebb óráiban kell végezni s fontos e munkánál, hogy a permet csak ködszerűen lepje be a búza levelét, de ne csorogjon le róla. A futrinka megrágja az arzénes levelet s rövidesen elpusztul tőle.

Arzént csak mérgegyásárlási engedéllyel lehet venni és mivel nagy méreg, végtelenül vigyázni kell vele. Mérgegyásárlási engedélyt a községi előjáróság ad ki.

A törpe gyümölcsfák ültetése és gondozása

Ezen a címen hagyta el a sajtó, ez a kitűnően megszerkesztett magyar gyümölcstermesztési könyv III-ik kiadása, amelynek illusztris szerkesztője gróf Szechenyi-Wolkenstein Ernőné, a gyümölcstermesztési szakkörökben ismert kitűnő gyümölcstermesztő, aki hodrogkereszturi paradicsom kertjében, a könyvben leírt műveleteket gyakorlatban is folytatja.

A Pomona csókjával megérintett magyar Nagycsászár pompás könyvét, nagy gyakorlati jártassággal, kedves olvasmány alakjában szerkesztette, olyan meleg közvetlenséggel, hogy akinek egyszer a keze közé kerül, azt elhagyni soha sem fogja, akinek nem volt szándékában intenzíven gyümölcstermesztéssel foglalkozni, azt a könyve elolvasása után megkedveli, aki nem értette meg eddigi magyarzatokból, esetleg szakkönyvekből a gyümölcstermesztés esinját binját, az ebből a könyvből könnyű szerrel megtanulja.

Annyi magyarázat, annyi hasznos tanács található ebben a nagy közvetlenséggel megírt könyvben, hogy annak megértése, ismerete kész gyümölcstermesztővé varázsolja a vele foglalkozókat. Mint a címben is látjuk, a kiváló szerző inkább a törpe fakkal foglalkozik. Kis területek igen gazdaságos hasznosítását tűzi ki célul, főleg házi és villakertek tulajdonosai veszik hasznát, mert megtanulják, hogy kell kis területen okos módon gazdaságos gyümölcstermesztést folytatni.

A mű harmadik kiadása már a közép magas és magas törzsű gyümölcsfák gondozásával is foglalkozik, különben is nagy alaposággal átdolgozott munka. A kiadvány 303 oldalt foglal magában, kiadója a kir. magyar terméstudományi társulat, ára tagoknak 4.80 P, bolti ára 7.—P. Meglehet szerezni a hodrogkereszturi hangyaszövetkezetnél.

Pohl Ferenc sk.
m. kir. gazd. tanácsos,
kertészeti felügyelő.

Debreceni M. Kir. Tisza István-Tudományegyetem Gazdasági Hivatala.
1937-1-1937.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A klinikai telepen és a Horthy Miklós kórházban naponként összegyűlt és körülbelül 100-120 illetve 10-12 p. ért kivevő moslék (kenyérhész, burgonyahész, csont) 1937 július hó 1-től 1938 június hó 30-ig terjedő időre f. hó 5-én 10 órakor az egyetemi gazdasági

hivatalban (klinikai telep, felvételi épület) nyilvános szóbeli árverésen külön-külön el fog adatni.

Bánatpénz címen a klinikai moslékért 35. — P-1, a kórházi moslékért 5. — P-1 kell az árverés megnyitásakor a bizottság előtt letenni. Utóajánlat nem fogadják el.

Részletes feltételek a gazdasági hivatalban tudhatók meg.

Debrecen, 1937 június hó 9-én.

Egyetemi gazdasági hivatal.

APROHIRDETÉSEK

KAPHATÓK

Kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 filléért:

Pince kiadó.

—hold föld eladó.

Raktárhelyiség kiadó.

Üzlethelyiség kiadó.

Ez a ház eladó.

Kiadó lakás: 1 2 3 4

6 szobások lakások.

Fényképezőgépek

foto anyagok
Takarékos-
ságra is.
Ungár lát-
szerész és
fotoszak-
üzletében, Széchenyi u.
1. szám. 317 7. 15

Levelzés

Végeladás!

Debrecen, Ferenc József út 10. szám alatt, a Nagyteleplom mellett levő rőfös, férfi és női divat, kötött, szövött-árú üzletemet megszűntetem. Árúkészletemet az iparhatóság 14.190/1937 B. számú engedélye alapján július hó 31-ig kiárúsítom. Bíró Márton. 204 6. 23

Nem kalandot kereső, komoly gondolkodású független nő lelki barátja lenne közepes intelligens korrek ember. Több mint kaland! jelíge. 1113

Házasság

Nősülne barmincas ker. kereskedő, tisztamultány levélét, esetleg rokoni közvetítést „Diszkréción” jelíge kérék. 1509

Alkalmazást nyer férfi

Akadémiai hallgató elmenne gazdaságba kiegészítő gyakorlatoknak a nyári hónapokra. Szives ajánlatot „Kisigényű” jelíge a kiadóba kér.

Borbély-ranulónak ügyes fiút felveszek, vasúti fodrász, pályavandár. 199

Bérelést vállal, és egy jó bonitätsú bizományost keres debreceni piacra vagy bárhova 60 km távol-ságban és tengelyen való szállításra. Ertekezni lehet „Jó íszi” jelíge a kiadóhivatalban. 1327

Fiatal

fűszeresség felvétetik Petöfi tér 3. Ugyanott erősebb kifizető felvétetik. 1418

Mindenes

hetest, ki már testküzletben hosszabb ideig szolgált, felveszek. Csapó u. 14. testküzletben. 1430

Ügyes

kifizető fiút, ki biciklizni tud, felveszek. v. Nagy Péterfia 61. 1448

Rendes

fiú kifizetőnek azonnal felvétetik. Pósalaki fűszerüzlet. Kigyó u. 53. 1449

Akadémikus

gyakornokot, szerény igényű veszek fel borsodi gazdaságomban. Jelentkezés levélben. — Fábry tanyai gazdaság, Konyári sóstófürdő. 1445

Kerékpározni

tudó ügyes kifizető fiút VI. 15-re felveszek. Jelentkezhet vasárnap is. Ugyanott jó családból való vidéki fiú tanuló-nak felvétetik. Zafir fűszerüzlet, Mikepérsi út 45. 1444

Fodrásztanulót

felveszek, Hidegkúthy, Kálvin tér 5. 1539

Kifizetőfiú

felvétetik, Vágó László, fűszerkereskedésben, Teleki uca 71. 1550

Kovácssegéd

és tanuló felvétetik. — Kishegyesi út 38. 1551

Kifizetőfiút

felveszek, Eprekerti u. 11. szám, fűszerüzlet. 1552

Rábeszélő

képességgel bíró jobb megjelenésű nőt, vagy férfit akvirálni s inkasszálni felveszek, Pesti, Sas uca 2. szám, keresztpülete. 1557

Zongorista,

hegedős és benézős, vagy gitáros lányok tagó harmonikás, dobos férfiak, stímet jól értik jelentkezzenek: Beresényi uca 16. hétfőn délután. 1558

Portás

és portafiu felvétetik a Frohner szállóban, aki már volt szállóban az előnyben részesül. 1561

Fióküzletvezetőt

és kerékpározó ügy-nököt, garancia képest keresek. Király kerékpáros, Royal épület. 1566

Kovácssegédet

felvesz Pábián, Kigyó uca 16. szám. 1461

Házmester,

gyermektelen felvétetik Baross uca 11. sz. 1459

Kifizetőfiút

felveszek azonnal. — Zsennyey, Burgundia u. 12. szám. 1458

Ejleli őrt,

aki loval tud banni, jó bizonyítvánnyal felveszek. Jelentkezés hétfőn, Hungária malom. 1466

Férfi szabóságba

kézimunkások felvétetik. Sas uca 3. 1490

Kerékgyártó

gazdaságba kerestetik. Magoss György tér 30. reggel 7 órakor. 1002

Magánháza

keresek megbízható, s biztosjövendelmű, kis-családú, jobb fiatalabb házmestert, ahol az asszony takarítás, mosás, vasalásban teljesen jártas. Jelentkezni 9-5 óráig, Rothermere 6. 1493

Alkalmazást keres férfi

Bármilyen

szerény állást vállalna intelligens, jó megjelenésű, középkorú volt rendőrségi és katonai altiszt. Gazdasági, üzleti, kereskedelmi és többféle munkásmere-tekkel. Ertesítést „Kiváló tehetség” jelíge kiadóba kér. 1456

Gazdasági,

vagy bármely irodai munkát elvállalna kereskedelmében errett-sített fiatalember, — Nögrády Géza, Szegfű uca 25. szám. 1415

Alkalmazást nyer nő

Szakácsnőt

vidékre, jól főzőt és hosszabb bizonyítvány nyal rendelkezőt azonnal belépésre keresek. Lehet idősebb nő is, mivel az állás kényelmes. Jelentkezni lehet a „Debrecen” kiadóhivatalnak pénztáránál a déli órákban. 1096 v

Jó bizonyítvánnyal minden szakszakácsnőt vidékre keresek, aki fejést is vállal Domokos L. u. 6., déli-eltől 10 óráig, del-után 5-ig. 1001

Bejárónót

alkalmaz azonnal, — vagy június 15-re — idős házaspár, Szüleinél lakó előnyben. Magoss György tér 17. sz. 1501

Házmesternek

nagyobb leánygyermek-vel bíró házaspár takarításért fizetéssel felvétetik. Maróthy György uca 5. 1431

Főzőmindent

keresek tizenötödiki belépésre. Esetleg lehet bejárónó is. Egymalom u. 3. 1449

Mindenes

főző július 1-re felvétetik. Jelentkezni Bika bérház, II. em. 5. sz. 1436

Fehérnemű-

varró leányt, ki gallervarráshoz ért, felveszek. Csillag, Simonty u. 6. 1446

Szoptató

dadát keresek, úri el-látással, jó fizetéssel, lehet vidéki is. Debrecen, Kossuth uca 73. 1397

Mindenes

főző hosszabb bizonyítványokkal felvétetik Miklós u. 4. I. em. Kardos. 1500

Megbízható

ügyes, tisztá lányt — mindenesnek felveszek Csapó u. 40. sz. Kovács József. 1499

Masamód

segédanyokat és eladó nőt jó fizetéssel felveszek, Anya kalapszalón Ertekezni József kir. herceg uca 4. sz. 1408

Kifizetőfiút

fűszerüzletembe — azonnalra felveszek, Goldmann, Külső-vásártér 13. Jelentkezés hétfőn. 1588

Varrólányt

ki szücs munkában — jártas, felvesz Hagymási szücs, Piac 63. 1511

Bejárónót,

rendest, megbízható jó bizonyítvánnyal keresek Hatvan u. 24. Első lakás. 1001

Gyakorlott

segédanyokat azonnal felveszek. Tassy Kata nőiszabó, Kossuth u. 31. sz. 1515

Házvezetőnőt

45 évesig alkalmazok. Kölesönös megtetszés után házasság lehetséges. Üzleti hozzájáruláshoz 500-1000 pengő szükséges. — Leveleket „Özvegy” jelíge a kiadóba. 1410

Tanulófiút

felveszek, aszurmunkát kiadnék — Styl fehérenemű szalon, — Széchenyi 11. 1555

Varróda

segédanyt, jó munkást felveszek Rothermere u. 8., keresztpülete. 1569

Gombzomben

fiatal lányok felvétetik Fűvészkert u. 11. sz. 1560

Ügyes

segéd- és kézilányt felveszek — Honvéd uca 70. varroda. 1533

Varróda

ügyes segédany felvétetik. Szent Anna u. 36. 1536

Egy

ügyes varrólány felvétetik, Juhász Ilona Teleki uca 49. 1542

40 pengő

kezdő fizetéssel masamód segédanyt — felveszek állandóra. Hosszú, Csapó 99. 549

Könyves

bejárónót 15-től felveszek. Jelentkezni lehet vasárnap 11-3 között. Cím a kiadóban. 1489

Alkalmazást keres nő

Fiatal

intelligens nő házvezetőnői állást elvállal Bethlen u. 22. 1548

Házvezetőnő

vidékre is állást keres, a házvezetés minden ágában gyakorlott. Nagy-on egyszerű, komoly fiatal nő, kimondottan rendes úri helyre megy Ajánlatot e lap kiadóhivatalába „Uradalom” jelíge. 1469

Ajánlat

Oltatlan és oltott mész,

cement és minden építési anyag feg-oesőbb a Debreceni Működgyárnál, Fűrdő uca 2. telefon: 10-93 1572 v

Tizennyolc éve

közmelegedés-re jutányos áron szolgáljuk a eserepkályhát vásárló közönséget. At rakás Hardtmu-rendszerre s tisztítás. — Zephir és mindennemű tolytonégó kályhák szakszerű javítása, — Gschmeidyné, Timár u. 17. sz., telefon: 13-41. 1918 7. 8.

Poloskairtás,

lakások átvizsgálása fe-lőlősséggel, Kiss, Kigyó u. 5. Csapó felől. 1167. 7. 6

Bronzpulykatozás,

júniustól 30 filléért kapható, Saadné, Arad-vanypusztá, Szabolcs-megye. 1270

Ciánosztasson

bizalommal — CSALA ciánzózó vállalattal, Rákóczi uca 9., telefon: 14-27 950 7. 1.

Varrógépet,

kerékpárt veszek, eladok, eserelek, kölcsönzők, Alkatrészek Eisenberger, Csapó u. 101. 113+

Jégszekrények

sörapparat, hálók, ebéd-lők, kombinált szobák, íróasztalok, hármasszekrények, szelionok, s varrógépek, borbélyberendezés, eladók, — Széchenyi 6 124 +

Figyelem

mielőtt lakását kifesz-tetné, ajtóit, ablakait bútortól fényvezetné kérjen díjmentes árajánlatot Szekeres festő-vállalattól. Debrecen Homok uca 122. szám telefon: 13-19 145+

Fáy arckérmes tégelyeket vissza vesz Grósz Nagy Ferenc, Aranygyeszaruó gyógy-szertára. (Színház mel-lett). 173+

Gázberendezések

készítése, alakítása, öt-évi részletre is, Gyenes Szent Anna uca 8. sz., telefon: 19-37 84+

Sempervna.

acmes vakolat, kapható minden szobában a Debreceni Működgyár Rt. Fürdő uca 2. telepen, amelyek kizárólagos gyártási joga van 1306+

Tenniszlabda.

villanykorte csere, 3 gramofonlemez. Minden cserelünk, Vagytonmentő. Hunyadi u. 18. szám 59+

Pérmetezőgép.

fűnyírógép, kertifées kendő, porszívó — Vampir, használt, jó állapotban Nagy vas-üzletben, Csapókanyar. 1522

Harisnya

szemfelszedést speciális villamosgéppel vállal Nagy Gyula műhímező, Püspöki palota. 1520

Petroleumfőző

5 lyuku 35 pengő, — fürdőkádak, nyug-ágyak, vendégágyak, kerti locák, zomná-tűzhelyek, madarhá-zak Nagy vasüzletben, Csapókanyar. 1523

Festés

cipő, öv, retikül stb. Villanygéppel fest. — Nagy Károly — Batthyányi 10. 1519

Akácmez

tisztán kezelt, saját-termésű — kapható Cserepes u. 5. 1547

Beraktározást

vállalok, száraz helyen, biztosítással, olcsó bérelt. Csapó uca 16. Barnáné, telefon sz.: 32-11. 1544

Jégszekrény,

hálószoza, ruhameniek íróasztalok, vegyes bú-torok eladók, Barnáné, Csapó uca 16. 1545

Varrógép

jégszekrény és fehéreneműek, gyermekágy, klubgarnitúra, megbízásból eladó, ház-felügyelő. Vár uca 4. 1374

Varrógépet

kerékpárt veszek, eladok, kölcsönzők, alkatrészek kaphatók, javítások jótállással, — Eisenberger, Csapó u. 101. szám. 113+

Tej napotaj,

a rövidhullámú, testfiatalító, ultrahangarák kiaknázására, bősuga-rak közömbösítésére utólrhetetlen. Földes, Vízmozinál. v

Kereskedők, cukrászok dióbelet legolcsóbban beszerezhetik Apafi u. 28. szám, diótörőde. 1466

Kereslet

HIGANYT

veszek, megbízásból, bármely mennyiség. Acél, Piac uca 61. 1567

Ezer pengővel

40 pengő havi törlesztésre adómentes kis-családi házat megvétel-re keresek. Cím: Had-házi uca 27. sz., I. C. 23 ajtó. 1473

Száz malacot
veszek, páronként 30
kilós átlagban. Ajánla-
tokat ármegejelöléssel ki-
adóhivatalt továbbít,
„Uradalmi” jellegre.
1492

Adómentes,
kerti házat kerések
ügyfelem részére. Érte-
kezni: dr Kováts Béla
Artúr ügyvédnél, Fe-
renc József út 73. 1478

Teljes ellátás

Uri családnál
Budapest szívében szép,
kedves, zavartalan, hű-
vös otthont találhat —
pár napra is — pesti
tartózkodása alatt. Fűrdő-
szobahasználat. Két
ágyas szoba 5 P, egy-
ágyas 3 P. Szobafogla-
lás három nappal előbb
Cím a kiadóhivataltban.
1348

Kellemes lakás
finom koszt Hungária
penzióban, **szobák na-
pokra és hónapszáma.**
Ferenc József út 59. sz.
telefon: 23-39. szám.
949 7. 1.

Ötvenéves
úr keres magános nő-
nél teljes ellátást. „Elő-
re fizet” jelige. 1468

Nyaralás

Fürdővendéget
fogadok, nagyerdei
strandhoz 10 perc. —
Nyulas, Százados uca
7. szám. 1529

Társ

Társainak
tízzerrel, rentabilis vál-
talathoz, üzlethez, köz-
reműködéssel. Ajánla-
tokat „Töke biztosítva”
jellegre a kiadóba. 1483

Vegyes

Astro grafológusnő
mindent megmond. Jö-
vőjét boldogulása felé
irányítja. Széchenyi u.
43. 1442

Párizsi grafológusnő
megmondja jelen, múlt
és jövőt. Itt tartózkodik
huszadikáig. Fűvészkert
ucca 10. 1371

Vérnyelgéről.
84 tanyáról elkoborolt
8 hónapos szőke koca.
Szappanos uca 19. alá
jelentendő. 1521

Hangszer

Kitűnő
fővid Döser zongora
eladó. Piac uca 16. I.
4. 1535

Autó, motor kerékpár

„Naseh”
gyártmányú négyüléses
személyautó, kifogás-
alan állapotban eladó.
Kossuth uca 54. 1001 vv

350-es Harley,
kifogástalan karban, s
teljes felszereléssel el-
adó. Burgundia uca 15
1524

Fordson
traktor, generál javított
ekével, tárcsával eladó.
Kossuth uca 38. 1498

Ariel
500-as oldalkocsis alig
használt eladó, esetleg
kis autóra cserélhető.
Jánosi u. 44. 1431

Eladó
ötszáz, oldalkocsis
motorkerékpár és egy
prima vasos hinta. Ro-
thermere uca 14. 1514

Hatülétes
csukott autómotó telje-
sen jókarban eladom,
vagy kis kocsióra át ese-
relem ráfizetéssel. Köz-
ponti autógarázs. 1428

Segédmotoros
kerékpár, sebesség vál-
tóval eladó, esetleg ke-
rékpárral cserélke. Kar-
ucca 44. 1464

Autó,
kiszárasztású, adója
60 pengő, 450 eladó. —
Nyil uca 28. Ugyanitt
tölteni való homok in-
gyen elhordható. 1538

Hanomag
kétülétes kisautó prima
állapotban eladó, Mo-
torkerékpárt beveszek.
Böszörményi út 19. 1534

Kis motorkerékpár
jókarban levő olesón el-
adó. Deák Ferenc uca
és Teleki uca sarok,
vendéglő. 1574

Egy 500-as
Méray motorkerékpár
eladó, sürgősen, seb-
szeli klinika portás-
nál. 1533

Atadó üzlet vendéglő

Kiadó
pékség azonnalra. Felső
Józsa Pásti uca. 1433

Eladó
egy 30 éve fennálló jó
forgalmú hentesüzlet, a
piac közepében. Cím a
kiadóban. 1513

Jól menő
borbély üzlet, nagy for-
galmú helyen, lakással
is kiadó. Sámsoni út 69.
1495

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kalapszalonnak,
vagy varrodának na-
gyon alkalmas 2 udvari
szoba augusztus elsejé-
re kiadó. Csapó u. 13.
sz. 1435

Nagy
üzlethehelyiség átadó. —
Csapó u. 22. 1424

Eladó
egy cipészüzlet, Szabó
József, Batthyány uca
12. szám. 1510

Piac uca 89.
húszméteres üzlethehelyi-
ség, megosztva is, kiadó
Király, Royal épület.
1566

Lakást keres

Nagyerdőn
strandhoz és villamos
megállóhoz közel fiatal
házaspár a nyári hóna-
pokra szobát keres. —
Cím a kiadóban. 1394

Egyszobás
egészséges állandó üres
lakást keres a Nagy-
erdőn, lehetőleg az Erdősor
vagy Nagyerdei
körút közelében nyug-
díjas tanítónő. Péterfia
15. sz. 1417

Keresek
augusztusra 3—4 szo-
bás komfortos lakást.
Cím a kiadóban. 1365

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
azonnal Nyilastelep Mal-
vin uca 33. egyszobás
utcai lakás. Értekezni
Gazdák Bankjában, Kos-
suth uca 17. 1454

Kiadó
egy nagy utcai szoba,
előszoba mellékhelyisé-
gekkel. Budai Ezsaiás u.
9. sz. 1388

Ucai
nagy szoba, nagy kony-
ha, mellékhelyiségekkel
augusztus elsejére ki-
adó. Nemzetőr uca 3-a.
1427

Kiadó
udvari szoba, konyha és
kamara, Homok uca
142. Árpádtér sarkán. 1432

Szoba,
konyha, éléskamara, jó
szágtartásra külön ud-
varral, július 1-ére ki-
adó, Tócsokert, Acél u.
8. szám. 1467

Modern
szoba, konyha és egy
udvarra nyíló szoba ki-
adó, Gyöngyvirág uca
19. szám. 1484

Ucai
egyszobás lakás, mel-
lékhelyiségekkel kiadó.
Késes uca 84. 1485

Kiadó
egy szoba, konyha, ka-
mara, vízvezetékkel, s
magasföldszint, július
elsejére, Kút uca 1.
1506

Egy ucai
szoba, elsejére kiadó.
Patai uca 12. sz. 1516

Egy
szoba, konyha, speiz,
mosókonyha július
1-re kiadó Beresényi
u. 36. 1562

Kiadó
ucai egy szoba, —
konyha, speiz Hon-
véd uca 70. 1532

Kiadó lakás kétszobás

Eladó
vagy kiadó Köntöskert-
ben egy hold konyha-
kerteszetű föld, 2 szo-
bás lakással. Értekezni
Gazdák Bankjában. 1453

Kiadó
kétszobás fürdőszobás
lakás augusztus egyre.
Borz kilenc. 1451

Kiadó
Központon 2 szobás elő-
szobás nyílakás mellék-
helyiségekkel augusztus
elsejétől vagy előbb is
elfoglalható. Kandia 5.
1413

Kiadó
udvari 2 szoba, kony-
ha, pincehelyiségekkel —
augusztus 1-re. Nap ut-
ca 16. 1426

1 és 2
szobás utcai lakások
mellékhelyiségekkel el-
sejére kiadó. Sámsoni
út 33. 1419

Két szoba
konyha, kamara, else-
jére kiadó. Rothermere
uca 32. 1275

Kétszobás
több mellékhelyiséggel
augusztusra, szép, egész-
séges, virágos csendes
udvarban Hatvan u. 24.
Keresztépület. 1438

Kétszobás
lakás mellékhelyiségek-
kel július 1-re kiadó. —
Baross uca 16. 1439

Kiadó
két szoba, konyha, s
spájz, augusztus 1-ére,
Hajó uca 20. 1494

Két szép szoba,
nagy előszoba, nagy
konyha és mellékhelyi-
ségekkel álló lakás,
kis virágos kerttel, aug.
elsejére kiadó. Böször-
ményi út 5 C., kereszt-
épületben, hatvancaai
villamos szakaszhatár-
nál. 19

Magános,
kétszobás, kertes la-
kás kiadó, augusztusra,
István út 70. 1491

Kiadó
kétszobás modern ucai
lakás, Hatvan uca 61.
alatt, november hó el-
sejére. 1472

Udvari
kétszobás lakás azon-
nalra kiadó, Varga u.
10. szám. 1541

Háromablakos
ucai szoba kisebb
szobával, előszoba —
fürdőszobával gar-
sonlakásnak, irodá-
nak, varrodának kü-
lönösen alkalmas. —
azonnal kiadó. — Ki-
rály, Royal épület.
1566

Ucai
kétszoba, konyha, —
előszoba, speiz, mosó-
konyha aug. 1-re ki-
adó Beresényi 36.
1563

Kiadó lakás háromszobás

Három-
szoba, hall, összkom-
fortos lakás, augusztus
elsejére kiadó a Wiener
bérházban. Értekezni
Kossuth uca 27. 1395

Háromszobás
lakás kiadó, Simonffy
uca 7. Megtekinthető
11—1 óráig. 1488

Kiadó
háromszobás modern
ucai lakás, Hatvan u.
61. szám alatt, novem-
ber elsejére. 1471

Ucai
háromszobás, esetleg 4
—5 szobás modern la-
kás augusztus 1-ére, s
esetleg hamarabb kiadó
Rákóczi uca 35. 1475

Kiadó
udvari háromszobás la-
kás, mellékhelyiségek-
kel, augusztus elsejére,
Péterfia uca 39. 1540

Háromszobás
fürdőszobás ucai la-
kás parkirozott csend-
es udvarban kiadó
Simonffy uca 52.
1531

Kiadó lakás nagyobb

Nagyon szép,
teljes komfortos négy-
szobás lakás, parkiro-
zott udvarban, novem-
berre Barna uca 15.
1517

Kiadó
augusztusra 4 vagy 7
szobás különösen szép,
kitűnő lakás, külön lép-
csőházzal, fenyvesre te-
rasszal. Péterfia 48. sz.
Házmesterné. Ugyanott
garázs. 1450

Négyszobás
verandás, összkomfor-
tos lakás, parkirozott
udvarral kiadó. Cseme-
te uca 18. 1463

Négyszobás,
fürdőszobás, parkettás
lakás, azonnalra is ki-
adó. Werbőczy uca 12.
1502

Butorozott szoba

Különbejáratu
ucai butorozott szoba,
június hó 15-ére kiadó.
Eötvös uca 48. 961

Kiadó
elegáns, különbejáratu,
parkra néző butorozott
szoba, fürdőzöknek is.
Péterfia 48. Tóthné. 1450

Kiadó
különbejáratu ucai szo-
ba. Óeska ablakok és
ponyva eladó. Gönci 5.
1457

Csinosan
butorozott külön bejá-
ratu szoba kiadó. Szé-
chenyi u. 21. 1422

Kiadó
különbejáratu butoro-
zott két szoba, két szem-
élyes, egy személyes.
Csapó uca 19. 1460

Nagy
butorozott ucai szoba
azonnal kiadó. Kossuth
uca 22. szám. 1462

Különbejáratu
butorozott szoba, egyik
fürdőszobával, W C-vel
azonnal, másik anélkül
július elsejére kiadó. —
Rákóczi uca 35. 1474

Különbejáratu
butorozott szoba, ár-
nyas parkban, teljes el-
látással kiadó. Simonffy
út 13. szám. 1477

Modern
fürdőszobás butorozott
szoba, olesó bérrrel ki-
adó. Ferenc József út
34. III. 14. 1496

Elegáns
villában butorozott
szoba azonnal kiadó
Zelenér u. 5. sz. 1002

Butorozott
szoba fürdőszobával
kiadó. Szent Anna
10. és Magoss tér 9.
Perezelné. 1505

Lépcsőházi
bejárattal butorozott
szoba kiadó Bethlen
uca negyven. 1570

Ingóságvétel

Hordókat,
borost, pálinkást min-
den nagyságban veszek.
Vágó tuzifa telep Mar-
gittfürdőnél. — Telefon
10-24. 1447

Villanymotort,
7 tízedest, 110 voltost
megvételre keresek. —
Kiss Imre, Vigkedvü u.
50. szám. 1482

Keresek
megvételre egy darab
40 cm talpas betoncső
formát, jó állapotban,
Székely Imre. Berettyó-
nifalu. 1497

Ingóság eladás

Vízpuska
50 P. tengerimorzsoló
5 P-ért eladó. Vénkert,
Domokos u. 18. 1425

Ablak eladó
4 használt 120x200 ki-
tűnő állapotban, festett
üvegezett. Ugyanott
tapétás ajtó. Érdeklő-
ni asztalosműhelyben,
Kossuth uca 18.

Csillár,
rádió 2+1, olajfestmé-
nyek, konyhamérleg,
szinesregények, futósző-
nyeg stb. olesón eladó.
Erzsébet u. 71. 1452

Eladók
női ruhák, kosztümök,
cserkész gallér, munka-
köpeny, vadászcipő, mo-
só férfiruha. Péterfia
48. Házmester. 1450

12 négyzetméter
uj lemez, zománcozott
1 négyzetméter 3 p 2
drb. új kötél. Kisfaludi
u. 23. 1414

Fűszerüzletbe
alkalmas 1 drb jégszek-
rény jutányosan eladó.
Magos György tér 18-b.
Az altszűz megtekint-
hető. 1421

Eladó
siffon, konyha, ágy, an-
tikszekrény, pipatorium,
porszívógép, éjjeli szek-
rény, ajtó. Domb u. 12.
1437

Gázsütő
és hálószoza berende-
zés eladó. Piac 16. II.
emelet 4. ajtó.

Eladó
használt ablakok —
140x75, Viola uca 16

Eladó
500 szováti uj eserépy,
2 mestertengerenda. —
Csillag u. 53. 1525

Teljesen új
állapóiban levő fekete
krep szatén ruha és egy
fekete krep szatén bluz
közép alakra jutányosan
eladó. Vénkert, Do-
mos Lajos uca 6. de-
lelőtt 10-ig, dél-
után 5-ig. 1001

Eladó
Önfűtős horganyle-
mez fürdőkád, Nagy
szerező. — Vigkedvü
Mihály uca 2. 1518

Hinta
hajószerű ülővel, vas
alkatrészekkel olesón
eladó. Csörsz uca 14.
(Honvédtemető uccából
nyíló első uca). (A)

Eladó
fürdőkád, kályhával, s
sodronyos vaságy, aszt-
alsparhelt, éjjeliszek-
rény, kenyérvágógép, s
használt ablakok, Ro-
thermere uca 29. 1470

Betegtolkoesik,
íróasztalok, íratszek-
rények, konyha, elő-
szoba bútorok, vitrinek
úri szoba berendezések
olesón eladók, Ingóság-
közvetítőben. 1481

Eladó
szívonyomó kúthoz
ezernyolcszáz literes
vízartály, csatorna. —
Eötvös uca 26. 1480

Eladó
egy nagy rézüst. Rá-
kóczi uca 65. alatt és
egy tornyos sparhelt,
Meszera uca 7. szám
alatt. (A)

Bakóczy László

INGATLANFORGALMI IRODAJA VERBŐCZY UTCA 8.

Nagyerdő alatt, Vilmos császár út 4 számú ötszobás, kettő fürdőszobás, adómentes gyönyörű úri villa, 21 ezer pengőért.

Faragó uca 24. számú, kitűnő karban levő jóvelmező ház.

Széchenyi út elején, Földi uca 8. számú négyszobás, fürdőszobás úri villa, 350 61 gyümölcsös és park 14 ezer pengőért.

Erős Lajos uca 21. Széchenyi kertben háromszobás lakással, 5 ezer négyszögöl gyümölcsös.

Csapókerti állomásnál, Kinizsi uca 71. sz. adómentes, kettőszobás lakással, szőlő, gyümölcsös, 600 61 telek.

Komlóssy út 26. számú, háromszobás, für-

dőszobát házat ötszobás négyszögöl gyümölcsös, polomáron eladjuk.

Pereces uca 23. sz. kitűnő karban levő két lakásos ház, minden el fogadható áron.

Hatvan uca végénél, Határút 9. számú sok épületes ház, kocsmával, fűszerüzlettel, trafikengedéllyel, serfőzházalóval, halálozás miatt nyolcezer pengőért, felepénzzel átvehető, valóságos aranybánya.

Dózsa uca 21. számú háromlakásos, kitűnő épülettel, nagyon sűrűsően.

Sámsoni út 8. számú háromszobás, adómentes úri villa, potom kilencezerért. 1526

Egy előre-bátra
carro szabógép eladó, Himar uca 9., legbátrul jobbra. 1528

Egy jégszekrény
eladó, Kossuth uca 2., trafik. 1501

Használt
gépszár, 120-as, jó állapotban eladó, Honvéd uca 61. ökrös. 1527

Gyermekkosci.
Aranyomlás, teljesen jó állapotban eladó. Péterfia 1. Ungváry. 1176

1500 literes
viztartály, kútszivattyú 3taggedes csolis esővek eladók. Honvéd u. 16. szám. 1556

Uj
iker hármablak eladó, Nyulás, Kartács u. 14. Kiss. 1561

Gazdasági termények

Lakarmányetkor
és sárga olajbogyó répa eladó, Bellegető 382. Szoboszlói úton 6 kilométer. Lányi tanya. 1455

Szalma,
800 mázsáig, kis- és nagy tetelekben kapható a városi szikgári gazdaságban, telefon: 32-97. szám. A.

Gazdasági eszközök

Út batszáz
úteres feltűnő jó borshorútló keresek. Hajdúhadházi. Vatró Ferenc. 1322

Nyári jászol,
gazdasági zekér, esővestengeri daráló eladó, Károly Ferenc József út 21. B. 1512

MAV 6 HP
MAV 5 HP tüzelőkörös, 8 HP idősebb gözlokomobilok, 60: körülgűrűs cséplő, szalma-kazalozóval eladók, s bérbeadók, cserélhető. Király, Royal épület. 1566

SAMU JÁNOS

OFB ENGEDÉLYES HIRDETÉSEI - IRODA HUNYADI-UTCA 24.

Eladó földek:
Feketén 14 kilométerre 7 és fél hold búzatermő feleterméssel holdként 330 pengőért. Újvárosi út mentén 15 hold legprimább búzatermő tanyás. Cserén 20. 8 tanyás. Bellegetőn 6 kilométerre 4 és fél hold. Bánkon, Fanesikán, Ondódon, Dunán-

túlton 482 hold, vételár 50.000 P, 30.000 pengővel átvehető. Ezeket kívül házak belvárosban és közeli kertészekben, kedvező fizetésekkel, szőlők és villatellek. Garay uca 5 sz. 20. 8 tanyás. Bellegetőn 6 kilométerre 4 és fél hold. Bánkon, Fanesikán, Ondódon, Dunán-

BALÁZS ANDOR

INGATLANFORGALMI IRODA - RAKOSI JENŐ - U. 5.

HÁZAK:
Gsonakázó tónál, Bé-gány ucaában, adómentes, kétszobás, gyümölcsös, 5000, felével megvehető.
Cserépes uca 11. sz., építkezésre alkalmas, 5000 pengő.
Úszó uca 12. B., kétszobás, gyümölcsös.
Varga ucaán bérjöveldelmes házak 14 16 20 ezerért.

FÖLDBÉRLET:
Hatvan hold Ebesen átadó.
HÁZHELYEK:
Pozsonyi út 14-nél 1200 P. Bezerédy u. 13., gyümölcsös, öle 3 P.
SZŐLŐ:
7 hold, épülettel, felszereléssel 7000 P.
Keresztes ucaában 6000 61 gyümölcsös és szőlő, adómentes épületekkel 14.000.
INGATLAN VETELNÉL, vagy eladásnál forduljon bizalommal irodámhoz. Ha kevés a pénze, kölcsönt folyósítatok ingatlanvételez.

Eladó
Dévai út 11 C. számú szoba, konyha, spájz, előszoba, 120 négyszögöl gyümölcsös. Kamatmentes részletre is. 1169

Adómentes
kisebb új ház, hozzá is építhető, központhoz 10 perc, 300 négyszögöl kerttel eladó. Krudi Gyula uca 10. (volt Gyár uca 11.) 1080

A József kir. herceg
uca 50. számú ház el-költözés miatt sürgősen eladó, szép, egészséges száraz lakásokkal, 300 61 telekkel, istállóval, 240 pengő házbérjöveldelennel. 1337

A József kir. herceg
uca 50. számú ház el-költözés miatt sürgősen eladó, szép, egészséges száraz lakásokkal, 300 61 telekkel, istállóval, 240 pengő házbérjöveldelennel. 1337

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:		GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:	
Kis liba drb	2.00-2.60	Csirke kg	1.60-1.70
Liba k. kg	1.40-1.60	Csirke prja	1.30-3.50
Kis kaesa drb	.80-1.00	Tojás drb	0.05-0.06
Kaesa k. kg	1.20-1.40	Tojás kg	1.00-1.20
Tyúk párja	4.80-6.00		
KONYHAKERTI VELEMENYEK ÁRAI:		KÉNYER ÁRAK:	
Vereshagyma kg	0.20	Fehér kenyér kg	0.32
Új burgonya	0.12-0.18	Félbarna kilója	0.38
Bőza kilója	0.07-0.08	Barna kenyér kg	0.34
Vegyes kilója	0.04-0.06		
Féjskáposzta	0.30-0.40		
Kelkáposzta	0.14-0.16		
Kalarabé es.	0.20-0.30		
Petrezselyen sárgarépa	0.05-0.06		
Bab, száraz	0.36-0.44		
Bab, zöld	0.46-0.50		
Borsó literje	0.26-0.32		
Urgorka kg	0.50-0.60		
Spenót és sóska esom.	0.02-0.03		
Zöldhagyma	0.03-0.05		
Paprika drb	0.06-0.08		

PIACI LISZT ÁRAK:	
Búzaliszt 00-ás kg	0.36
Búzaliszt 0-ás kg	0.36
Búzaliszt 2-6s kg	0.34
Búzaliszt 2-6s kg	0.32
Búzadara kilója	0.44
Rozsliszt kilója	0.39
Korpa kilója	10 fillér.

DIENES JÓZSEF

INGATLANFORGALMI IRODA FÜVÉSZKERT-U.16.

Eladó házak:
55,000 pengőért: Szent Anna uca 29.
42,000 pengőért: Batthyány uca 5.
40,000 pengőért: Szent Anna 66.
27,000 pengőért: Péterfia ucaán, István út 51.
24,000 pengőért: Méliusz tér 7.
Domokos Lajos uca 15. Acél uca 9.
16,000 pengőért: Széchenyi uca 18. Darabos ucaában.
14,000 pengőért: Bornemisza 14.
13,000: Hadházi 11.
12,000: Hajó 14. sz. Ruyter 42. Almosdon kúria.
11,000: Jerikó 42 A. Hadházi 11.
6,800: Könyves Tóth Kálmán 7.
6,500: Agárdi 13.
5,400: Pöhltenberg 4.
4,800: Honvéd 77.
4,200: Bihari 23. sz. Apalája 43.
4,000: Kiss Áron 15. Kuruc 7. Jerikó 25 A.
3,000: Hold 3.
2,700: Rigó 21. Szél 17.
2,600: Kopja 1. szám. Branyiszko 10.
2,400: Fülöp 15. sz. Kondor 12.

2000: György 29. sz. Nagykerekiben postaház, Felsőjózsan Pásti uca 634.
1600: Lázár 40.
1300: Wolaffka 33.
1200: Irén 16. G68-gey 8.
1000: Berecz 21. sz.
850: Taragay 16.
Telkek:
Egyetemi tanári lakás-könaál, Károly Ferenc József úton.
Jerikó 65.
Acél 9.
Margit ucaán.
Széchenyi ucaán, kedvező feltételekkel.
Kertek, szőlők:
Hajdúszoboszlón.
Boeska kertben.
Hajdúbagason.
Köntöskertben.
Szotyori telepet.
Földbirtokok:
Nagycserén 36 hold.
Bánkon 33 hold, Hajdúszoboszlón 20 hold.
Füvetken kívül
ingatlanok a legnagyobb választékban.
Keresek:
eladó házakat, földeket telkeket, szőlőket, bérleteket, nagyobb kiadó lakásokat.
DIENES IRODA, -- Fűvészkert uca 16. sz.

Eladók
6eska ablakok, van spalettás is, Pesti uca 9. szám. 1487

Rakócezi
elején nagyjöveldelmi ház beálló istállóval eladó, Értekezni Acél. Piac 61. 1568

Eladó
500 □ szép gyümölcsös lakóházzal — Margit u. és Lőce u. sarok 3. szám. Töcsökert. 1530

Eladó
Berek uca 10. számú ház vagyongosz-tás miatt sürgősen. 1559

Földbérlet

Bérbeadó
60 kat. hold búzatermő föld Halápon, közvetlenül az állomásnál. Értekezni lehet: Piac u. 75. szám, ügyvédi iroda I. emelet, telefon 34-23. 208 cv

Köteles
36 hold tanyásbirtok, hasznóbérletbe kiadó. Cím: Hajdúszoboszló, Nádgyár út 44. 1505

Hatvankét hold
tanyásföld az Ebesen kiadó. Értekezhetni: Domb uca 2. 1543

Eladó föld

Eladó
Ondódon Vedres dűlőben 8 és fél hold föld. Értekezhetni Szoboszlói uca 12. 1423

Eladó
Diószegi műnt mellett 4 k. hold föld. — Értekezni Szegfű 43. 1563

Eladó
H-Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Bánom” szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyszögöl szőlőföld. Értekezni lehet: öv. Ludmann Elemernél, Hajdúszoboszlón VI. tized, Luther uca 2. szám. 674 cv.

Fanesikán
4 és fél hold búzatermő tanyásföld kiadó. Haj-nal uca 23. 1420

Eladó
3 kat. hold szőlő gyümölcsös, Ungvári szőlőtelepen, felszereléssel, lakóházzal. Értekezni Szabó Kálmán u. 29. 1378

18 hold
föld eladó. Értekezni Köntöskert, Bezerédy u. 10. 1443

Fanesikán
vagyongendezés miatt sürgősen eladó 76. sz. tanya, kilenc hold földdel, alkalmas gyümölcsösnek is. Értekezni lehet a helyszínen. 1372

Eladó állatok

Eladó
jól beidomított vadász kutya, valódi német vizsla faj, csomagokat hord és ajtót nyit és becsuk, stb. Érdeklődéseket Budapest VIII. ker. Fecske uca 24. II. 20. Virág János iparművész. 1350

Felétős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.